

ANDHRA SACHITHRA ప్రతిపత్రిక PATRIKA

భారతీయ సాహిత్య పరిషత్

ఆంధ్ర సాహిత్య పరిషత్

“వీసవిలో”

చిత్రం: లంక రామకృష్ణ, రాజమండ్రి.

ప్రపంచమంతా నీ నీ మాయ
మూలమిది. రాజధాని కబురైనా పరిగ
వుంటేను. నిస్సారముగా ప్రాప్తమయి
వారిలో. అటువేల మాదా ఎప్పుడు నీమాయ
కాన్పిస్తే. కనీసము హిందూ దేశమును విజ
రించే మ్యాపులను, రాష్ట్రాలను విజరించువది.
మన కక్షలు ప్రాంతభాషలను విజరించువది,
పాశ్చాత్య పక్షజాలను గురించి యొక్క
కగా ప్రాయాలని నాయాన్ని మనవి.
యొక్కకగా మ్యాపుతో మనదేశ సెనరిక
వ్యయమును ప్రపంచ వ్యయమును విజ
రించుటావుంటే భాగుండగిస్తుండండి.

కె. ఎస్. సత్యనారాయణ. (రాష్ట్రం).

తగవు

“ఎప్పుడు ఎంతే” లా అడవాన అలా
విమర్శించడం మిథ్య తగదు.

మొదటి లేఖలో కృష్ణగారు పక్ష
పాతము చూపిస్తున్నట్లు కనిపిస్తోంది. ఉచిత
అడిటర్ జనరలు రిపోర్టు వ్యాఖ్య.

కె. సత్యనారాయణమూర్తి,
(చిత్తూరు).

మధురహా

‘హానికం’ వాడు చాలా అనంతం
కలిగించుచున్నది. ఈ మధురహా అ
చిన్నారి పాపాని రామకృష్ణతో వయ
విరుద్ధము అనుభూతి కలుగుతుంది. ఆ
లోకంలో నేను పుట్టినట్లంది. ఆ చిన్న
కృష్ణుని చిలిపి చేతులను కనులారా
గాంచేదానిని గదా అనిపిస్తుంటుంది వాడు.

మహర్షి ఆదర్శ కృష్ణదేవ,
(చేరకం).

కేంద్రం, ఆంధ్రం

మార్చి 28, ఏప్రిల్ 18 పంజికలలో,
“ప్రతిరో” గారు ఆంధ్రలో రైల్వే పోక
ర్యాలు గుర్తించి, పరిశ్రమలను గుర్తించి
వింశతం నామ చాలా సంక్లిష్టమిచ్చింది.
ఆంధ్రం రైల్వే, పోస్ట్ టెలిగ్రాఫ్, కనీసం
ఒక ప్రత్యేక గ్రామ ప్రచురించడానికి మాదా
విరాళించడంతో, కేంద్రంకు, ఆంధ్ర
అంటే ఎంత చుక్కాని విడిచిపెట్టింది. ఇప్పటి
కైనా, మన ప్రభుత్వం కేంద్ర తెచ్చుకొని,
గట్టిగా ప్రశ్నిస్తే మంచిది. 20 ఏండుగా
అనుబంధపున్న ఒక ప్రాంతీయమైన
బండిని ముందుగానే రేఖాంశార్థం చేశాడు.
నీవని ప్రతిభుటించడమే, మన ప్రయత్నం
లకు ‘వాంఛి’ కావాలి.

“కృష్ణదేవ” (అనంతపురం).

* * *

20-4-60 ఆంధ్ర కార ప్రతికలో
సామెత అనర్థానంగా అనర్థ లేఖానికి క్లిష్ట
కేంద్ర మీద “ఈ తప్పుకు దొరికినందుకు
సామెతలను, ప్రేమికులకు మిత్రములు చేస్తు

కొంత తప్పుకదా?” అంటే, అందు
“ప్రేమికుల” తప్పుకదా! “పాపకు”లకు
తలెత్తే కదా?

మరల (కటకం).

ఎమో....

కానీ సూటుగా మోప తిక్కలని పరమని
విమర్శనా రానే మీ ఉత్తరాల్లో ప్రచురిం
చారు గాని, కనీసం ఆత్మసందర్శనం చేసు
కునేందుకైనా ఇలాంటి లేఖలు పంపిస్తే
కొంతెంతకైనా మేలు కలుగుతుండేదా!

ఈ మధ్య మీ ప్రతిక చాలాచాలా
చాలాంటి పాత్రోందా సుమర్శి ప్రాయం కల
న కృష్ణా నే నా దే. అభివృద్ధి నీమాయ
భరిక, పనితీరుకం, చాలా చావుంటున్నది
మరెందుకో కథల గుర్త, కానీ నీ రియ
న్ గా ఆలోచించే నానాటి వాండ్లకు నిరా
శను కలిగిస్తున్నది.

కె. జగన్నాథనారాయణ,
(రామచంద్రం).

కుటుంబ నియంత్రణం

27-4-60 ప్రతికలో కుటుంబ నియం
త్రణం గుర్తించి రమణమృగాడు విమర్శించిన
అభిప్రాయంతో నేను యోధవిస్తున్నాను.
కానీ ఈ కుటుంబ నియంత్రణ విషయంలో
కర ప్రజలకు నన్ను కృష్ణం ఒక కృష్ణ
మధ్య. నీ ప్రయోజనాలు కనీసం విజ
దానికైనా వారు ముందుకురాకు. అనర్థ
విషయంపై చిత్తు ప్రతిపాదించి అవరా
ధిగా చూపారు. భగవదేవుడు యెదిరిం
డడం మనో పాపముంటాడు. కానీ
కాలమే చాలవరకు యా సమస్యను తరిక్కు
రింపజేసి ఉంటుంది. అలా కాకనానికీ
ఇంకా ఒకటి రెండు సభాసభలు వట్టవచ్చు.
అయినా యా విషయంలో ప్రచారం
మాత్రం వ్యవహారములా ఉండవలసివచ్చింది.

ఎ. రి. రమణారావు, (విజయవాడ).

కుటుంబ నియంత్రణపై వ్యాసం మన
దేశంలోని ముఖ్యతరగతి ముఖ్యమంత్రి
వికాసాన్ని కలిగించేలా వుంది. జనాభా
తెగవడం అనేది కేవలం అయా కుటుంబాలకు
మాత్రమే సంబంధించిన ప్రత్యేక సమ
స్యగా కాక, జాతీయ, అంతర్జాతీయ రాజ
కీయాన్ని కీడుచేసే ముఖ్యమైన అంశం,
సాంఘిక సమస్యగా మాదా పరిగణించిం
చున్న విషయాన్ని సామాన్య ప్రజలకు తెలియజేయాలి
ప్రపంచమునాడు ప్రస్తుత ప్రపంచం ఎదు
ర్కొంటున్న అనేక కష్టాలు ఇప్పటి అంత
రించి పోగలవు. రచయిత తమ వ్యాసం
లో కేవలం ఆర్థికదృష్ట్యా మాత్రమే ఈ సమ
స్యను పరిశీలించి పట్టు కన వస్తుందే,
ఆరోగ్యవంతమైన, అనంత కాలము

వారసత్వం కలిగి ఉన్న అనుభవించడానికి
మాదా కుటుంబ నియంత్రణ అవసరమే!

“సత్యవ్రతం”
(బెల్లూరు).

“సరళమైన సత్యం”

‘అడవాన - అలవాటు’ వ్యాసం
చాలాంటి. అడవానకు అర్థం చేసేకొనడానికి
ఈ వ్యాసం ఒక గీటురాయి. తెచ్చుకు
టులు వివరం, అనుమానాలు పెంచుకోవడం
కన్న అది తెంచుకొని, మంచిని పెంచుకొని
సంపారం తక్కువ వక్కు కిడుకోడం అడ
వారికి అవసరం. వ్యాస సందర్భాల్లో పాప
లకు నచ్చించే కేంద్రంలో కొంత పాపం
అలవాటనే పారవాలి మార్పుకొనడానికి వివి
యోగిస్తే ‘ప్రేమ’ విలువ అకాశమంత అంత
మును అందుకుంటుందనే సత్యాన్ని పనితీ
రానికి పనితీరుకం వ్యాసా సలహా
యిచ్చిన సరళిగారికి తరలలోక మధ్యనిగా
అభినందనలు.

డి. యస్. కృష్ణ—మధ్యం.

‘అడవాన - అలవాటు’ అనే వ్యాసం
చాలా చావుంటి. వాయువీరంగాల్లో విరజిత
వాణివాసలూ ‘సరళి’ గారి సలహా వాటి
లోకంలో వ్యాసించి పోతున్నాయి.
ఇంకా - కలహాల సరళి గానూ, ‘అలవాటు’
సరళి గానూ ఒకే వాడి ఎంతైనా రిక
యిత్రీ వా అభినందనలు.

విమర్శనాశీల ప్రభావమూర్తి, రత్నంపాడు.

సరళిగారి వ్యాసంలో కుటుంబ నియం
త్రణంపై ఉద్బోధనలున్నాయి. వాడు
ఇక్కడ అడవానానికి ప్రభావవంతమైన
వ్యాసాలు అవసరమైన సమయమగుర్తించి
ప్రాసీ మా కందిస్తానని తెలుపాడు.

కర్నూల కృష్ణమహర్షి, విజయవాడ,
మొదట కథ

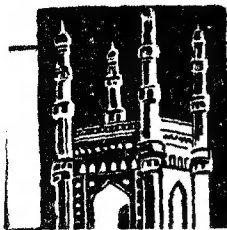
కే 20-4-60 ఆంధ్ర ప్రతికలో వాళ్
ప్రతికలో ప్రచురించిన నిర్ణయ ప్రకటన
గానూ వాడిన “సాంఘిక పాపపు కథ”
చాలా చాలాంటి. అదిగో ఈ ప్రతిక వ్యాసా
అభినందనలు తెలియజేస్తున్నా.

కానీ ముఖ్యమైనది, అనంతపురం.

సాంఘిక పాపపు కథ అది ప్రాసీక
వరకు విశ్వప్రకటనగానూ మాదా వక్కుగా
ప్రాసీక. పాపపు మాదా వివరంగానే
వుంటాది. అదిగా పాపపు చేయబడిన
పాపపుచేసుకోవడం వాగా వుండదు. వాడు
పాపపుచేసుకోవడం ప్రాసీక కథ మాదాగా
మాదా వున్నది.

కె. మధురహా, అలవాడు.

రాజధాని కలుర్లు

ప్రవేశం

'కారికిదెబ్బ తగిలితే-కట్టుకట్టు తలకి'

ఇది ఏమిట...మీ మామాయికదా? రాజధాని నగరంలోని పాతకాలల్లో దాటవరకు నార్సిక పోతులు ముగి కొయి. ఒక ఉపాధ్యక్షుడు-విద్యార్థులకు, ముందే శిక్ష గరవబడిన ఒక నివయంపై ప్రశ్నలు కూర్చి, అవి తద్రవరచడం-విద్యార్థుల నందరినీ ఒక చోట కూర్చి, బయటవారు లోకి. లోనివారు బయటకు పోలేని పరిస్థితి కల్పించి; ఆ పరిస్థితి లో ఆ ప్రశ్నలు వారి ముందుంచడం-విద్యార్థులు కేవలం తమ తెలివితేటలపై, తమ జ్ఞాపకశక్తిపై ఆధారపడి ప్రశ్నలకు సమాధానాలు వ్రాయడం-ఇదేగదా పోతుంటే మన ఉద్దేశ్యంలో?

అదే జరగలేదు సానికంగా చాలా పాత కాలల్లో, చాలా పాతకాలల్లో విద్యార్థులకి ప్రశ్నల ప్రశ్నలు ముందే వంచిపెట్ట బడ్డాయి-అదికొరంగా!

ఒక సానిక పాతకాలల్లో తెలుగు విద్యార్థులకు 'శిక్షాప్రక్రమ' శీర్షిక నీవచ్చినప్పుడు తమ తెలుగు సూర్యపూయంగా వచ్చు. అయిన విషయం కొంతకరకుమాత్రం పోనీ తరచి, మిగిలినది వచ్చే తరగతుల్లో ఎలాగూ చెబుతే నది హామీ యిచ్చి, పరీక్ష పత్రం మాత్రం ఎందుకైతా మంచిదని నీవన ప్రకారం ఇచ్చేవారట. సమాధాన ప్రశ్నలు ఆ కానకు అర్థం వింటేనాకు తప్ప ఏమోమ కోదానికి ఉపయోగించుకోవచ్చు బహుశా.

మెలకువగా ఉండి కొన్ని -

నిద్రపోతూ మరికొన్ని!

రాజధాని నగరంలోనే పరిస్థితి ఇలా ఉంటే, రాష్ట్రమంతటా ఎలా

ఉందో తెలియదు. విద్యార్థులు విశ్వ బ్లంగా మృగం ఊరకొడంలేదు. 'కారికి దెబ్బతగిలితే, తలకి తింటూ' విడిచి వేసి కట్టు కట్టు అన్న ధోరణి లో ఆజ్ఞలు వారి చేస్తునే ఉంది ని దపోతూ కొన్ని ఉత్తరాలు వారి చేసి, మెలకువగా ఉండి కొన్ని పంపిస్తూనే ఉంది.

కొరకే తిరిచి 'సత్కర్మ సమాజాచేసి' పెప్ప మంటే పెప్పడం కనుక గాని - విద్యార్థులు తమస్వ ఒక సర్క్యులర్ వారి చేసింది విడిచి. అంగుల కొన్ని చాలా మంచి మార్గలున్నాయ్ చాలా కొంతగా ఉన్నాయ్ ఈ మంచి మార్గము. విద్యార్థులకు హానిక పరీక్షల్లో వచ్చే మార్కులు దృష్టిలోకి తీసుకుంటే చాలా. కాను పరీక్షల మార్కులకూడా కలపమంటే, చాలా మంది నానవ కాను పరీక్షల మార్కులు కలిపి, మెత్తాల్సి విజయి భాగించి, దాన్ని విశ్లేషించుకుంటూ చూసి, వారికి పరీక్షల మార్కులు విశ్లేషించుకుంటూ స్థాయి చి ఇది అవీ కలిసి... ఎలవెలరా. దీంతో వారికి పరీక్షలు ఉపాధ్యాయ తరఫున రెక్కల పేపర్లుగా మారిపోయాయి. తల నొప్పి మందులు 'మర్నానంబర' మామల్లో ఎక్కడగా అప్పు దొరున్నాయని తెలుస్తుంది.

మర్రాకు కాను పరీక్షలకి హాజరు కాక పోతే-ఎంతయాలికి ఆపైంటు అని రాను కోవాలి-సాదారణంగా! వదిలి విద్యార్థులు. హాజరుకొని విద్యార్థులకు మళ్ళీ పరీక్ష పెట్టమంది మళ్ళీ హాజరు కాక పోతే? ఇంకో పరీక్ష. ఇలా తననంతి కారణం ఉంటేగాని 'పెప్పంట' అని రాజధానికి విస్తరించి అవారికి ఉంది. విద్యార్థులు నడుస్తూనే ఉంది.

మధ్యలో మనదో మాట

ఒక రిలైడ్లు హెడ్ మాస్టర్ గారికి

ధీర్ఘ 'కాళివాణి' పెద్ద ఉద్యోగం దొరికింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 'పోవర్ ఫీడ్స్' అంటే హెడ్ టీ. బాగనీ, సింగ్ కేంద్రాలు. అది ఆయనకు తల తాను తెలియనివారు తెలియనటు తలకుంటారా? 'అకాళివాణి' హెడ్ టీవాడు హెడ్ టీవాడు కేంద్రం నుంచి ప్రసార యంత్ర కాన్ఫరెన్సులో పోవర్ ఫీడ్స్ వేరిట హెడ్ టీ బాగనీ కేంద్రం లో పోయి! అని కోప్పడుతున్నాడు. 'చెప్పా, వివరం?' అని అన్నాడు. ఉత్తరాలు వారి చేస్తున్నాడు. ఇది ఆకాళివాణి ధీర్ఘ కేంద్రం నుంచి పోతుంటే ప్రసార మైన ఒక వార్త.

సానుభూతి-అనహాయత

1959 వ సంవత్సరం ఆక్టోబర్ లో ఎపెనెల్స్ పరీక్షకు హాజరైన ఒక విద్యార్థికి ఇంగ్లీషులో మార్కికి 75 మార్కులు వచ్చాయి. అనే పత్రంలో 58 మార్కులలో కాపీ కొట్టడన్న చేరంపై విద్యార్థులు ఏడాదలటు అతడు పరీక్షకు కూపోతగడని తాసింది.

విద్యార్థులు ఆ సమర్థి క రానరాను ఎంతెంత దాగు నాలకు వారికినూ దొరెప్పకోవడానికి ఇదో ఉదాహరణ. విద్యార్థులు సమర్థులు; సహృదయులు. ఆయన పాలిట ఈకాళి పడసెం గురిప్పవకరం.

కొండటివారం ఆంధ్రప్రదేశ్ హెడ్ టీ వ్యాయమాత్రి ప్రెస్ డిస్కో శ్రీహరి సర్వీస్ విద్యార్థి సేతే నీవ ఒక ప్రింట్ లా మును 'ని చారి పూర్వకంగా' కొట్టి వేరారు. కొంతలం నిలిచిపోగిన స్వీచ్ చెబుతూ. వ్యాస మూరి ఇలా అన్నాడు: "అధ్యర్థి శీరమడైన పరిస్థితిలోకి, అత చిక్కునయిపోయే చేయబడిన ఇటి తీవ

మన ఆలోచన అరసిక ప్రమాదకరమేనని అతిగా అమాయకులైనవారు, ఎన్ని సంకల్పాలు గడిచినా అరసిక కేసుపై ఈ మచ్చ పోదు.

ఎన్. కరవీరప్పయ్య అనే విద్యార్థి బంధువు కైసర్ షాహాద్ద్ ముహమ్మద్ నగవులకున్నాడు. తండ్రి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయంలో ఇంటర్మీడియట్ పరీక్షకు రెళ్ళులు పేరుకు కొన్ని సంవత్సరాలు ప్రధాన పరిశోధకారిగా పని చేసినవాడు. అన్నగారు కూడా పరీక్షల్లో ఎత్తపడి దివి నుంచి మాగ్నాలు తెచ్చుకుంటారని పేరు తెచ్చుకున్నవాడు. కుమారుడు బాల్యము పూర్వంలో పరీక్షల్లో మంచి మాగ్నాలు తెచ్చుకున్నాడు. 1948 ఫిబ్రవరిలో చెట్టిపాటి ఇంగ్లీషు వ్యాపారానికి పోటీలో ప్రథముగా నిలిచిందట. అప్పటికే వాడు జరిపిన 'క్విట్' పోటీలో ప్రభుత్వ సంస్థకున్నాడు.

కర్నూలులోని పరిశోధనా సంస్థలకు ఈ బాలుడు 1958 మార్చి 25లో ఎన్. కె. పరీక్షకు హాజరయ్యాడు. హిందూ ప్రామాణిక వారి 'అరసిక' బాంబు పరిశోధన కేంద్రం, ఈ పరిశోధన కేంద్రంలో ఇద్దరు అధ్యాపకులు అధ్యక్షులు. ఒక మాధావలు అంజిప్పారం ఒక వాసు అరసిక, ఒక వ్యాధి భాధికాను ఒక రేఖ వాసు. జిల్లా విద్యాధి భాధికారి ఈ ఆలోచనలో పాల్గొని ఉంది విచారించి నిర్ణయించారు. ఆ అధికారికూడా ఈ కేసులో భాగం ఉందని అరసికను కనీస ఫిర్యాదు చేసింది. సమాధానం తాళన పరిశీలించమని కోరినపై ప్రధాన పరిశోధకారి ఇంగ్లీషు సమాధాన ప్రకారం 'X-C' ప్రశ్నకు సమాధానాలన్నీ ఒక రీతిగా ఉన్నాయని వివరించారు. అంతకు ముందు ఆ సమాధాన ప్రశ్నకు పక్షింపిన పరిశోధకారులెవరూ ఇది ప్రధానాధికారి దృష్టికి తీసుకురాలేదు. ప్రధానాధికారి కూడా, 'కాపీకొట్టడం జరిగిందని' వ్యవస్థగా నిర్ణయించి చెప్పలేదు. ఆ ప్రశ్నకు సమాధానాలన్నీ ఒక రీతిగా ఉన్నాయి సమాధానాలన్నీ ఎవరైనా చెప్పి ఉండవచ్చు లేదా, నోట్సుని ముదిరి గంభీరంగా ఉన్నాయని మానసికత పట్టుకున్న రాసి ఉండవచ్చు. అలా చెప్పే తప్పు లేదు' అన్నారా అధికారి.

ఈ విచారణ ఫలితంగా ఆ కేంద్రంలో పరీక్ష ఇచ్చిన అరవై ముగ్గురు అధ్యక్షుల ఫలితాలు ప్రకటించబడలేదు. అధ్యక్షుల కేంద్రం దివలకు నాగ ఎన్. ఫలితాలు ఎందుకు విలసిల్లేనూడాయో తెలుపని ప్రారాధనా లేఖ వాడు. ఆ లేఖను జవాబుగా 'రాసిన లేఖలో' అధ్యక్షుల పట్ల గతంగా ఆలోచన చేయవలసింది.

ఈ లోగా అరసిక అందరితో బాటు నోటీసులు వారి చేయబడాయి. చేయరాని పనులకు వారు చేయలేదని స్పష్టం చేశాడు అరసిక. అతని సమాధానం రాకరించబడింది. 1958 ఆగస్టులో ఉత్తరాలు వారి చేయబడాయి—అందరితో బాటు అరసిక కూడా ఒకవిధాన పరీక్షలు అతను మామూలానికి విలు లేదన్నాడు అధికారి.

1959 జూలై పరీక్షలకు హాజరై అతడు ఆ ఇంగ్లీషు పేరు మాటకే 75 మాగ్నాలు తెచ్చుకున్నాడు. అతని దివలకు కొత్త కొటాడని ఆలోచించడానికి ఎవరికీ సామానం లేకపోయింది.

ప్రభుత్వం జరిపిన 'మామూలు' దర్యాఫలితం ఒక క్రమబద్ధ పరిశీలన కేంద్రం ఆపాదించబడింది. ఇది ఇరవయ్యే కేంద్ర మూడు కాదు, తెలుగువాడు వాగరివి రానునా కాదు పాతకులే నిర్ణయించారని 'వందలవందల' నామలు తప్పించుకున్నావా ఫావాలేదు; ఒక్క 'నోటీస్' కేసు మాత్రం.

“ఒరే మీ! రామా! ఆవుమీద కాంబోజును నీదీ మీ అన్నీ ఒక్కలాగే ఉండేవి? అవే మాటలు కావీకొట్టావా?”

“లేదండీ. వేయింద్రం మా ఒకే ఆవుమీద రాకానుండీ మరి. అందుకని.”

మామూలు అన్న వ్యాఖ్యాన ప్రసిద్ధాంతానికి ఇది గొడవి పెట్టు.

వ్యాయమూరి అన్నాడు: 'రాజ్యాంగంలోని 226 క ప్రచారం కింద, వాడు జ్యోతిషం కలిగించుకోడానికి మాక్కులేను. విచారణ చేయాలిగా మాక్కు వాడుకుంటే, దాడుల విషయంగా అనుమానం ఉన్నప్పుడు, అతన్ని కేసులకు పది నెలలయ్యే వచ్చేవాణ్ణి. నిర్ణానం క్లిష్టంగా పోగిస్తే, అధికారులు వాడు వచ్చిన నిర్ణయానికి నిచ్చి ఉండలేనా? అతనికే ఉండే, నియమాలు అంగీకరిస్తే, వాడు బాగుంటే వాడు పునర్విచారణ చేసే బాగుంటుంది మాచిస్తున్నాడు. అధ్యక్షుల దాడుకాదని విచారించడం చేసాం కలిగినా, వాడు ఉత్తరాలను తన సహాయకులకుంటారని ఆశిస్తున్నాను.'

తెలుగులో ఈ వాక్యాలు, వ్యాయమూరి ఉదాత్త వాక్యరచనా స్థానానికి వ్యామం చేకూర్చడం లేదు. అవ్యామం జరుగుతుంటేమా అన్న బాధ వ్యామూరి ఇంగ్లీషులో రాసిన ప్రతివాక్యం చెబుతాను నించింది. అనువాదంలో చాలా లోప

లున్నాయని అంగీకరిస్తూ, 'ఈ విద్యార్థి భావోదయం ఎప్పుడు కలుగుతుంది?' అని ప్రశ్నించుకున్నాడు.

తెలుగురచయితల మహాసభలు

'సామ్యవాద దినపత్రిక' కవిగణ గుండియల్ దిగ్గునగ శ్రీనాథుడేగుచున్నాడు మామూలు పురి 'మనుజేశ్వరాధముల' మునుగ నవంతం చేసిన తెలిస్తే గాడ్ పోతున్నాడు పోలిన మహాకవి - శ్రీ గురజాడల అనుగూడల్లో.

తెలుగు రావడం పేరు ఈ కవితాదీ, ఇరవైకాలో తెలుగువాడు ఒకలాది ఉన్నారని అంగీకరించడం అత్యవసరం. విలసిల్లే తెలుగు మరాఠీ తెలుగు తప్పిస్తే, వికల భారతంలో ప్రాంతీయ భావ లోకం, నిర్లక్ష్య రేడియో నీలం రెడ్డి, వ్యాఖ్యానం మేకాక, తెలుగు వాటలు కూడా తెలుగులో పాడిస్తానంటుంది.

ఇట్టి పరిస్థితుల్లో రష్యాలో తెలుగు వాహినీల్లో సుగించి కుమారులం ఎక్కువ పోతుంటుంటే, అది గర్వింపదగిన విషయం. ప్రాచీనాభావంలో మే ముదటి వారంలో జనగణన అభిల భారత తెలుగు రచయితల సమావేశ నిర్వాహకులకు రష్యా నుంచి ఒక లేఖ వచ్చింది. అక్కడి ఇన్స్పెక్టర్ ఆఫ్ పోలీసులలో సచివ్ కేంద్రం గలవారే భారతీయ. భాషా విభాగం అధికారి ఇ. కె. చెలియేలు అనే సహాధికారి ఒక అభినందన లేఖ వ్రాశాడు.

తెలుగు గ్రామరీ ఒకటి ఇదివరకే నిద్ర పగిలారు. తెలుగు-రష్యా కుంటువు ఒకటి నిద్రమానుంది. శ్రీ ఎటూరి వలరాలు మూర్తి రసించిన ఆంధ్రదేశ ఇర్రికే రష్యా అనువాదం 1953 లో ప్రచురితమైంది. శ్రీ శ్రీ, గురజాడల పుస్తకాలు ఇదివరకే అనువాదం మయ్యాయి 1961 లో జనగణనకు గురైనా విచారణ నిర్ణయానికి మహారాష్ట్రంపై ఒక ప్రశ్నగా వ్యాపార్థి శ్రీమతి వెంటూనినోవ్ అనే ఆవిడ తెలుగు చెప్తుంది.

గురజాడ, విశ్వవాద సత్యనారాయణ, శ్రీ శ్రీ, బుచ్చిబాబు రెంటాల నంటి వారి గ్రంథాలు కావీలు నేటింకో ముఖ్యోత్తర గ్రంథా యాలో ఉన్నాయు.

'ఈ కాలం రంగులతో చేసే ఏమిటి పడడంలేదు; మ్యూయుగానికి చెందిన వారిత. శ్రీనాథుడు ముందరేవారిగంథాలు కూడా తెలుగు చెప్పన్నాం' అని ఆ లేఖ పలు వెల్లడించాడు.

రాజు ఒక మనిషి కానీ

పుష్పంకాటి పనుడంటా వుండి పార్వతి వ్యవహారం

అలాగే పాదుకాడిచినప్పటినుండి వాం రంటా తిరిగి వనిచేయండి పార్వతి. ప్రతి తోనిముఖం కోసానీ విధివున్న మునివరేడి అమెధర్ అమ్యుతరావు, కంజేర్ జోటు జబ్బర్ వూర్ లో బ్రెయినింగు వూర్ చేసు వని ఆట్రాట రానుండెడు పార్వతి నుంచి వానికొరగం

మీరమోక యుగంగా గతుకున్న పార్వతికి "పాదుకా!" అన్న కేక వింటిందేను. తిన్నగా కంటిపట్టాకే కచ్చాకు అమ్యుతం. చకోడిలు చేస్తూ పార్వతి కళ్ళలో నయ్యి దీపాలు వెలిగాయి. వాదభయాల కలుగు కోగానే ఒక నిమిషం ఏమీ మాట్లాడ లేక పోయాడు.

"ఎదిగో అమ్మయో! వాళ్ళంటుంటా చకోడిల పిండి పూకావ..." అన్నాడు అమ్యుతం.

"మీరు మాత్రం చెప్పలతోవాలే కంటింటాకి రావచ్చే!"

కాదిపిరి నవ్వునూ చేతలూ అమాయకంగా.

—పూకం చేశాడు అమ్యుతం, నవ్వింది. పార్వతి.

వక్ర, పాయకం, అప్రదానం, చకోడిలు పెనుగుపాకు కాకరకాయ వేపుడు, కంకాయ పెగుడుచప్పడి...

"ఈ మెనుకూపాకు ఎంతో బావుంది పార్వతి..."

"చకోడిగో!"

"అమ్యుతం!... పెళ్ళయిన కొత్తలో తక్కువ గైక పెట్టుకుని కంటకు మాన్పునే కానీ నేనెంతో తక్కువ కంటకా వచ్చింది!"

"అత్తయ్యంటే... కోలేక పూ పెంటున..."

"ఇక్కడో!"

"ఇంటిలో ఇల్లావీరి - ఇడిలో కంటకు లక్ష్మికి?"

"భేద భేద! ద్వితీయ భవనమున్న మాట."

"ఇంకో మెనుకూపాకు ముక్కు..."

"కానీ రానీ! ఇలాటిని కిదిఎన్ని యుగాలయిందనీ! ... కొద్ది కొద్ది వేపుడు కూడా..."

"కాంబాలాంతరం అమ్యుతం అలా క్రింద వదులుంటే కునుకుపట్టింది.

అదేమని పాపాలూ అతిసు నిద్రపాకుంటే పార్వతి అంతరంగం ఎనందో నిండిపోగింది. కంగి అరడి ముహూర్తాద కంఠం నేర్పబోయింది.

అమ్యుతం ఆలసిందాడు 'పార్వతి! కొంటిపార్వతి! ఎయ్ ... నర్తకు ...' పార్వతి కుక్కపడింది, అవదుపున అమ్యుతం మేల్కొన్నాడు.

"మన మహావీరురయ్య! నర్తకుచ్చి కట్టుంకో!" అవునన్నాడు అమ్యుతం.

—కూడే క్రింద పి. ఎ. గురుకుంఠగా పార్వతిని పెళ్ళాడా అమ్యుతం. పెళ్ళికాగానే మహావీరురయ్య వారంకోజల పాటు కడలా ప్రదంకం మరిచి తిరిగిగడ నడవడం, అవారం కోజలా అక్కడో చిన్న హోటలునుండి భోజనం, టిఫిన్, కోఫీ రెప్పించుకునేవాడు అమ్యుతానికి ఆ హోటలునుండి ఎంత ఇవం 'లిండ్లంటే, తన కమెంట్లో హోటలు అయ్యర్ల పకటుం జంగా పోట్లంటే వూరి కచ్చింకర్యాత కానీ ఎవ్వరూ కేక అమ్యుతానికి సహాకు అవారం కోజలలో ఒక పాయంకాలం పడుద్రపు పడ్డన నిల్చున్న పార్వతి దగ్గరి పెద్ద అల రాతేదని ముంగుముగుపాటాంటే అమ్యుతం అరిచాడు—

"పార్వతి! కొంటిపార్వతి! ఎయ్... నర్తకు...! అంటూ నడుకుంటే ఆమె గుజాలతరం కట్టుకోతోలే ఇంకలోకి పెద్ద అల వచ్చింది. వారిద్దరు క్రిందపడి తక్కి ముద్దయ్యారు—

"ఎవండోయ్ కగడికలలు రేపు కనకమ్మ కానీ... మన్నామ్మనికీ టిఫిన్ ఎంతెక్కు కంటకాగో!"

"వూరియ-అంకాగి కుంకూడా..."

"అలాగే!"

"పొద్దిటి 'ది లెక్చర్' లోనే వూరియ ఫస్ట్ కాన్ గా వుండాలండోయ్ టి కరమ్మ గానా!"

"వూరియ మాత్రమే కాదండోయ్ ఇంజనీర్ గారు—మనింట్లో ఏది చేసా ప్రహ్వం డంగా ఎండితరుకుంది!"

"అయ్ మేట్రో!"

"కుండి మరి... మహావీరురయ్యో మీరు తన మెచ్చుకున్నారే... ఆ హోటలుగర్

వార్యదగ్గరికి మీరు వెలియకుండా నిశ్చలం నిశ్చలం. వాళ్ళలో ఒకరి కంట కడలా, తిరుగుతారంటా అంత తక్కుగా ఎలా తిరుగుతారయో తెలుసుకుందానని అడిగిన, అమ్యుతం పెళ్ళావార్సే కంటింట్లో ఒక కేల్చుని చూపెట్టింది. దానిని చూపమవుతున్నది 'దాల్' వనప్పటి నిశ్చలం! కాటిని చూపెట్టి ఆరిడ ఇలా అం— చూడాలగా చూడకోవలలో భోజనమున చేసేవాడితో పాటు మా ఇంటా నా మా కంటకు సినీ నా కాయ. 'దాల్' వనప్పటితో చేసే కూరయినా, పిండిగో యినా ఏదయినా మును మును లాడుతూ నోటికింపుగా వుంటుంది— అని..."

"పాయ! నా జబ్బులూర్ కొంటిన్లో కూడా 'దాల్' కే!"

పి. యడి ముగించి. స్వతంత్రులం పెట్టిన రోజునుండి నేను 'దాల్' నా వాడు గున్నాడు చాలా సమస్య చేరితో మట్టు కోకుండా పరిశుద్ధమైన నూనె తో తగూడు చేసి, కుళిమయన దిబ్బాలలో పోసి ఎంతో జాగ్రత్తగా సీల్ చేసాడు. 'ఏ! 'దా' విడిమ నులు క్లి "దాల్" అసాగ్యంగా వుంటుంది వివేకా అభిగుండి కూడా... అయితే మరి నేను టిఫిన్ తిరుగుచేసే లోపుగా మీ కార్యక్రమం ఎవటో!"

"ఇంకా... (తక్కువెడలి వేలి నా సంగీతం తిర్యగారిని కలకరించి వచ్చేస్తాను."

"అన్నట్లు మరిచాను ... కనుక వచ్చాడు 'దాల్' కట్టుకుంటే... ఇంట్లో అయి పోవటాంది."

"చిలిం కేట!"

సీకండోయ్... చాలా సమస్య అని అడిగింది. వాడు విడిగా ఏదో కనప్పటి ఇస్తే నీకుకచ్చేగా నునా! ఖరారవు నెల్ల వున్న నీలు రచ్చా "దాల్" తీసుకువెండి.

"ఎన్ మేపెన్ - నీ! చిన్న పుక చూలాకే రెప్పర రాజా ఒక ముక్క కానీ అంకా మునుమనా రాగా కొయ-అని చెప్పేవా..."

"అలాగే చాలాకూడా కనప్పటి కానీ, అనవాయన పార్వతికి అడ్డొచ్చి—కాని అనిరక్కయినా పార్వతిలు కాదు. అన్నాడు అమ్యుతరావు

పార్వతి ముహూర్తానీ పుష్పయింది! హింగుసాన్ నీరే నిమిషేడి, వంశాయి

DL 23 TL.

★ న్యూ డిలీవేరి ★

కుంకులు పడిపోయిందివా. 1951 నాటికి కాస్త చెడిపోతే కాదు కనిపాకు, 1955 సంవత్సరానికి వేరేవాలు నాటికి వేరేమామూల పాకు పెరిగింది. చుట్టూ 1955కి ధరలు పెరగడం మొదలై కార్మిక జీవనం కష్టమై పోయింది అని కూడా శ్రీ నందా చెల్లడించాడు.

మొదట మనం నమస్కరిస్తూ మూతలు అంటూ గూటాండింగ్ కోవాలి. అంతకుండా ధరలు పెంచుతారని కార్మిక వేరేవాలు కూడా ఈ సంవత్సరం తప్పదు. లోగడ కేంద్రం రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల పొద్దుగలల పారిశ్రామిక సంఘం ఏడవ సమావేశాలకు వచ్చిన నవంబరు 10 నం. ఎల్. సి 10 (80 80, ఏప్రిల్ -7-1980) ను దృష్టిలో ఉంచుకోవటం అవసరం. అందులో కొలికి తూ వలకం పో కొన్ని మాటలు ఇక్కడ చూడండి.

“కార్మిక కట్టాలనూ పొద్దుగల కార్మికుల జీతాలు పెంచినప్పటికీ ధరలలో పెగుడుతూ తిప్పటలేదు. అది ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. కానీ ఈ పెంచిన జీతాలనూ విర్వడిన అసభ్య వ్యయభారం వాడేందారు మీరు వదులుతున్నది.”

కాబూ, కార్మిక వేరేవాలు ఈ కంటికి గలదిగర సంబంధం కార్మిక మంత్రిత్వ శాఖకు తెలుసుననడానికి మేముంటే పాక్షియం. ప్రవోల్లలంకల కార్మికులూ ఇప్పుడులే! ప్రవోల్లలం కలకుండా వివారించే యత్నం చేసే తప్పు ప్రకారనాల పెగుడుతూ జగవేది శ్రీ నందాకు వైతం తెలిసిన సరైనం. లోటు బడెటు విధానంకల

ప్రవోల్లలం కలకున్నది చాలామంది వాదం!

అయితే శ్రీ నందాచేప్పింది అంత అబద్ధం కాదు. వందవారిమనంలో జరిగినట్లు ఏక ముఖం తగ్గలేదా ధరలు పెరుగుతాయి.

కార్మికుల జీవన విధానం అలా చింత కమివన్ ఓకటి నియమించుకుంటూ శ్రీ నందా ప్రకటించాడు. అది పదిలమైన ప్రవాదిత విర్వడినట్లు అయిన ప్రకటించాడు. జీతాల నిర్ణయం, ధరల నిర్ణయం, జీత కట్టడం ప్రమాణం, ఉర్వి లేక కట్టడం అలా చింతలు ఈ కమివన్ కార్మికుల నిర్వహించేయాలని చూస్తున్నామన్నాడు శ్రీ నందా.

మొదటనే వాణిష్ట, కార్మికశాఖల తగాయదాలలోపడి ఉర్వి శ్రీ నందా లేవే మొలక తగ్గలేదు ఇంకెవరూ.

అదేలే నివేదిక తగ్గలేదనడం అయిపోయింది గాని, అరిపోలేదు, ప్రవాదికృతం మరొకై తుట్టించాలని శ్రీ నందా శ్రీ గాంధీ అలా చినున్నాడు. పొద్దుమంటు అదేలే నివేదిక సమర్పించడంలో జరిగిన అవకాశాలు గట్టిగా పరిశీలించాలని ఆయన పట్టుదల.

ఇంగ్లీషం ప్రధానమై తి దగ్గరకు ఒక రాయబారిం దొడ్డి ని వదులుతుంటే మన మని అంకెనే చేశాడు. శ్రీ గాంధీ పాక్షి ప్రవాదిమైన ఈ సమస్యలు లేవేమిదానికి విలులేదని ప్రధాని ఈ రాయబారి కర్తావిక తోపారంట కూడా అయితే శ్రీ నందా సమాధానం తనకు బాగా నచ్చింది శ్రీ

‘చౌ’కు తెలుగు భోజనం :
భారత ఉపాధ్యక్షుడు దాక్టర్ నర్సే చల్లి రాధాకృష్ణ ఏప్రిల్ 22 న తేదీ మధ్యాహ్నం చెనా ప్రధానికి ర్యక్తిహోదాలో విందుచేశారు.
తెలుగు భోజనంలోని తక్కువ లేహ్య, చోష్య పానీయాల మూల శ్రీ చౌ. ఆయన పరివారం వని చూశారు.
పులివార, అప్పడాలు, అపడలు, మజిగపులును, పెరుగన్నం మొదలయిన తెలుగు వంటకాలు వడ్డించిన విందు వనందుగా జరిగింది.

గాంధీ ఆస్థానం, గంకుపాదు లో ఎటలో ఈ గాంధీ మర్రి తనవి గూలని ప్రకర్తిం చివా శ్రీ గాంధీకి అనకుల వాతావరణం కనిపించలేదు. ఆయనకు శ్రీ మొరాల్లి జోయ ఎనగొడ్తాడు. అంతేకాదు. శ్రీ కృష్ణమిషన్ కూడా ఆయనకు ఎదురు తిరిగాడు. అందులో అవకాశంకలై కాలగనక ‘వ్యాఖ్యానం’ కొంతవరకు వంపడిం జరిగిందని ఆయన కలగించాడు.

పొద్దుమంటు మధ్య వోలో శ్రీ నందా వదకు వచ్చిన రాయబారిం వచ్చే తో మర్రియన ప్రవరిస్తూ శ్రీ కృష్ణమిషన్ బురు చెప్పడం చాలామంది చూశారు! వారిలో కొందరు ఆయనకు బలపరిచేవాడు. ఆరిక శాఖ ముసాయిదాపై చర్చలో మర్రి ఈ ప్రపక్తి తెస్తానంటాడు శ్రీ నందా శ్రీ గాంధీ. కానీ శ్రీ మొరాల్లి జోయ ఉండగా శ్రీ గాంధీ ఆ పని చేయలేదు. శ్రీ అజిత ప్రవాది జైన్, శ్రీ వహుజీ త్యాగీ, దాక్టర్ రామ్మూగ్ సింగ్ లు ఆయన లేవేమిదాని వెటడానికి సిద్ధం గా ఉన్నాడు. రక్షణమంత్రిగారికి సంబంధించినంతవరకు ఎడిట్ -25 లేకన్న ఫం గా గట్టిగా వ్యవహరిస్తుంది వదిక్ ఎకాంట్రో కమిటీ! లోగా ప్రధానమంత్రికి ఎడిటర్ -జగరత్ ప్రాసెస్ లేఖ ప్రకటించాలని ఆందోళన జరుగుతున్నది.

వేతనాలయూతన
కనీస వేతనాల ఉద్దేశ్యానికి విజయంగా వేతననిర్ణాయక సంఘం సిఫార్సులు చేసిందని బడ్జెట్ పె చర్చలో కమ్యూనిస్టు వాయ వాకు శ్రీ ఎస్. ఎ. డాంగే అన్నాడు. ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు ఆందోళన చేయగల (15 వ పేజీ చూడండి)

పుట్టకుదువు వ్యాధి పరిశోధనలకు కొత్త వి-డి సూక్ష్మదర్శిని
అందరిలో మే 28 క లేదీ మంచి ప్రాంధమయ్య ప్రదర్శనలో, పుట్టకుదువు వ్యాధి పరిశోధనగా, బాగా ఉపయోగపడే ప్రకారం శ్రీ.డి.విటివ్ మైకోస్కోప్ ఒకదానిని చూపాడు. ఒక వస్తువు చూడునై ప్రూ ఎట్లా వుంజేదీ వస్తునగా దీనితో తెలుసుకోవచ్చు, కేంబ్రిడ్జ్ విశ్వవిద్యాలయం పరిశోధనా యంత్ర శ్రీ రిచర్డ్ శ్రీ గ్రాగర్ వాయత్యావ కాస్త్రువేర్తిలు తియారు చేసిన ఈ సూక్ష్మదర్శిని ఒలింపియాలో జరిగే ఇన్స్ట్రుమెంట్, ఎలెక్ట్రానిక్స్, ఆటోమేషన్ వస్తుప్రదర్శనలో చూపిశారు. కరీరకాస్త్రు పరిశోధనలకు ఇది విశేషం గా ఉపయోగపడుతుంది. మెదంలోని వరాలు, గంధులూ ఒకదానితో మరొకటి యేవిధంగా కలిసి ఉన్నదీ - దీనితో తెలుసుకోవచ్చు ‘కాస్మిక్’ పరిశోధనలో కూడా యీ సూక్ష్మదర్శిని చాలా ఉపయోగపడుతుంది.
ఫోటోగ్రాఫర్ దాక్టర్ యామల వంటి చీటిగడూలో వాదడానికి వీలుగా, అంకెలు బాగా కనిపించే తర్వాతిటగ కూడా తియారుచేశాడు. ఇండియన్ గడియారాలాలాగే, ఇందులో అంకెలూ పొదవసమూ ఆకు తవ్వరంకలో వృద్ధంగా కనిపిశాయి.

లోకమంతా పండు పెన్నెలలో మునిగి
 లేలుతున్నది. ఆ పెన్నెల్లో మిసమిస
 లాడుతున్నది గతమీసది. అందులో తన
 ప్రతిబింబాలు చూసుకుని ముగిసిపోతున్నది
 తారకలు, నానసిగతుల్లో ఇదంతా ముట్టు
 చూటున అప్పుడప్పుడు దాగుకుని గమనిస్తున్న
 చంద్రుడు ఎప్పుడుంటున్నాడు.

బ్రహ్మమీద, విందుగర్విణిలా నెమ్మదిగా
 బయలుగా పాగిపోతుంది రైలుబండి.

నేను ఎక్కడపెటెలో అందుకు తోకరి
 తోకర అనకునికూర్చుని, కుంకిలీలు పడు
 కున్నాడు. ఏయోషిమలు. కిలులు పసిపి లను
 తొడిలో నే తోకటి నిద్ర పుచ్చుకున్నాను.

అంతరికరక సమకంకోసం తేదిపున్న
 నేను కూర్చున్న పోటునంచి లేనాను.
 తిలుపు-గ్గ-కళి. నెటుక్కున పాంటి తేలు
 లోంచి రివాల్వర్ తీశాను.

కొంతమంది నను మానీమానంతో పై
 తిరిగిపోయి కను చూసుకుని నిద్రపోతు

తెలుగు

భరణి

తా రు మూ రు

ఉన్నాగంజానం చెప్పకట్టుం జాడను అరగదీస్తు తిగుగుతున్న రాజాకు, ఒక జానక ఆపక బాంధవులులా బిరుదుకు కంద్రం తలపడదీ ప్రక్కలవర్సం పురిపించాడు.

"వారం కోణ లయం ది రా" వచ్చి, "సగరిం భోజనం వరం నిద్రాను. ప్రసరిం ఉన్నాగ ప్రయత్నంలా వున్నాను"... "అయితే ఇంతకీ ఇక్కడ నువ్వేం చెప్తుంటా" అన్నాడు రాజా.

"జేవా, నీవెక్కడ పెంటల్ ఎక్కినక లో పనిచేస్తున్నారా. నంబర్రునున్న రయింది ఇండాగో చేరి"... నుండర "రూం కెల్లాంపది అన్నాడు" కంద్రం.

"ఎంఛామిరీ పెట్టలేక" అన్నాడు రాజా.

"లేదురా ఇల్లు దొరకలేదు. ఇల్లు దొరికితే పెదవామనుకుంటున్నా".

ఇలా మాట్లాడుకుంటూనే రూం చేరుకున్నాడు. ఆ రాత్రి భోంచేసి నెక్కండి పాకు పెర్చి కంటుకు రూం చేరుకున్నాడు.

మర్నాడు ఉదయం ఇద్దరూ కలిసి భోంచేకాడు. కంద్రం ఆఫీసుకు వెళ్ళాడు. రాజా రూమునుకచ్చి, మురిలకూ తండ్రికి మేనుం తెలుపుతూ వుత్తరాలురాసి పోతు చేశాడు. సాయంత్రం కంద్రం ఆఫీసు నుంచి రాగానే ఇద్దరూ కలిసి కాఫీ త్రాగి రివిజి జమలు చేశారు.

"రాజా నీవు ఎన్నాళ్ళున్నా కాఫీ లేకు" నువ్వేం నిచారించిందో! ఒక ఆత్మ బిరుది సహాయం చేయగలగుతున్నావని నుంతోమంగా వుంది. ఈ హోటల్ లో చెప్పాను. నియంతులెచ్చివచ్చి దెర్చి కాఫీ త్రాగు, భోంచెయ్యి. నువ్వు నీ స్వంతం కానిగూడ బుచ్చు పెట్టక వరం లేదు." అన్నాడు కంద్రం.

"హాస్" అన్న కేకతో క్రుల్కిపడి లేచి పోనుమేనే ఇచ్చిన కవతు వుచ్చుకున్నాడు కంద్రం.

"జి. వి. రాజా" అని గుండంగా చెక్కి వున్నాయి అక్షరాలు. కంద్రం "మూల" అని ఉంది.

రాజా ఎక్కడికో వెళ్ళాడు ప్రాద్దు లే. దాన్ని మాపిసరికి చింబుబుద్ధులందిచిందానికీ. సామాసింది లేచాడు. ఉత్తరం కంద్రం నుండి పెరిపదిపారు అక్షరంపాలుపోకుండా వుచ్చుకున్నాడు. చదివి దాన్ని కేబులో వాచుకున్నాడు.

సి. వి. రావు

అది రాజాదని అలాచది రాగానే ధయం చేసింది. "ఇది రాజాకి తెలిసే ఇంకేమి వా ఉందా... పనిమల్లె గడికి తీసుకువచ్చి చేసింది ఇదా అని ఎంత కాపకతాడు. రాగా అలాచింబునని తీసుకువచ్చి ప్రాధేయపడ వాచుకున్నాడు కంద్రం కాని అలా చేసుకోక, ధయపడి ఉరుకున్నాడు ఎమైతే అయిందని."

"ఇంకా నుకలదగ్గర్నుంచి ఉత్తరంరాతే చిందుచేతో అని ఆలోచిస్తున్న రాజా 'హాస్' అన్న కేకతో క్రుల్కిపడి ఉత్సాహంగా లేచాడు. ఉత్తరం తీసుకోవటం తోనే అతనిముఖాన్ని విచారం అలలుకుంది. 'ఆ అక్షరాలు మాచేసరికి దాన్ని చించా లనుకున్నాడు రాజా.'

'తరువాత వాని పర్యవసానం అలా చించేసితిలా లేదు.' అసే కంద్రం భార్య 'తల' దగ్గర్నుంచి వచ్చింది.

ఒకటి వది సాధ్యం వుచ్చుకున్నాడు. అలా ఎంత కానంది. అలాంటి ఉత్తరం

తను జన్మలో చూడగలదా ... అంకుకని దాన్ని తను వాచుకోవాలనుకున్నాడు.

"కాని ఇది చంద్రానికి తెలిస్తే ఇంకే మయివా ఉందా..."

"ఇన్నాళ్ళ నుంచి తన్ను పోక్కి నూ ఎంతో ఆభిమానంతో తన్ను కాని మాడ బుచ్చు పెట్టనివ్వకుండా చూస్తున్న చంద్రా కింతి దోహం తలపెట్టినట్లు తెలిస్తే ఇంకే మైవా ఉందా?"

ఇలా ఆలోచనలు వచ్చే సరికి దాన్ని ఇచ్చేసే తీసుకువచ్చి ప్రాధేయపడా లను కున్నాడు."

ఆ సాయంత్రం కంద్రం ఆఫీసునుంచి వస్తూనే 'రాజా నీ కో' ముఖ్యనివయం చెప్పాలనుకుంటున్నా. ఆలా హోటలుకు పోదాం పదా అన్నాడు.

ఇకపురూ హోటల్ లో ఒక రూం లో కూర్చున్నాడు.

"రాజా నువ్వు నన్ను తీసుకువచ్చిరా. తప్పకుండా తీసుకువచ్చిరా ఒక నిమయం చెప్పా..." "ఒకకోణం నువ్వు లేనిటెనులో నీ 'వివిస్' దగ్గర్నుంచి ఒక ఉత్తరంవచ్చింది.

"దాన్ని చూడగానే చిందబుద్ధులయింది."

దాన్ని చించి చదివా. అలాంటి ఉత్తరం ఈ జన్మలో నేనుచూడలేదని దాన్ని వాచు కోవాలనుకున్నా. అయినా నీకు చెప్పకుండా నీ ఎదుట నిలకటానికి మొహం చెల్ల లేదు ఇదిగో ఉత్తరం... నన్ను తీసుకు రాజా, తీసుకు" అంటూ ఉత్తరం రాజా కిచ్చాడు కంద్రం.

"కంద్రం నవ్వుకుదా" అంటూ రాజా విదా చెప్పబోయేంతలో—

"రాజా, నువ్వేంకేం చెప్పకురా. నన్ను తీసుకువచ్చు చూచా" అన్నాను కంద్రం. తను చెప్పినది పెట్టటానికి వోలు తెరచివ రాజా అలానే ఉండిపోయాడు.

న్నట్లు వరం చేశాగాను.

"అందరూ వివిధా నగలా, చిల్పాయిలా కేండి" అని గట్టించాడు. వాకంతం వివి, నీవకల కన్నట్లు అందరూ ఉరిక్కి వున్నారు.

చేతిలోని రివాలవర్ నీవకలకాంతిలో విలవిల మెరిసిపోతూంది.

అనుకోకుండా అరిగిన ఈ ఉత్తరవానికి అంత విస్తుపోతున్నాడు. గాళరా వకు రున్నాడు; విచారిస్తున్నాడు. మనమలో

బి క్రి

నయ్యిరేవలకు మొక్కుకుంటున్నాడు.

"అది ఆలస్యం చేయకండి. లేకుంటే బొక్కర్లన్నీ కాల్చేస్తాను" అన్నాడు కర్కశంగా.

అందరూ గడగడలాడిపోయారు.

శ్రీలంకాంధరు నగలు చేతపట్టుకుని,

యిద్దరూ వచ్చా అని సంకేతమడుతున్నాడు. మరికొంతమంది మెసమిద చేతులు వేసి, నగలు తీసుకుంటానే, తీస్తున్నట్లు నటిస్తున్నాడు.

తరి ఒక్కరిచేదలూ కనిపెనుతూనే ఉన్నాను.

కొంతమంది మగ వాళ్ళు వచ్చునీటి గొలుకుతున్న చేతులతో బల లిపాడ పెట్టారు. మరికొందరు ఎలా చూస్తూ ఆలోచిస్తున్నాడు. వశిష్టలు ఎదుతు లంకెంచుకున్నాడు.

“హా. లేండి. త్వరగా!”

వాగ్దానం అందరూ మళ్ళీ ఈ గోళం లోకి వచ్చారు. వాటి చచ్చిన వస్తువులనూ, వస్తులనూ, బొట్టుజేబులనూ, పాంట్ జేబులనూ, లావల వొక్కజేబులనూ కూరారు.

“టిటిటి యానెయ్యండి.”

టిటిటి తలుపులు వంటకే దింపితేయ బడినాయి

“హా.” అని నివృత్తవృత్త వ్యవస్థ ఇంకా—

అందరూ భయభయంగా ఉడు మి క రించి మానున్నారు పిల్లలకూ భయంతో తలుపు వోలులలో తలుపు దా ము కుంటు వ్నారు

ఒక స్త్రీ వానక అడవిగా మామూండి. మును పాటికేమంటాయి.

అమెరికన్ కన్స్టేబుల్ నిజాలలా మెగు నున్నాడు. అమెరికన్ వాడిలాగే పనిపాప కేసు కేసు మంటున్నాడు.

ఎందుకో చెప్పలేను — అమెరికన్ వాడి కలిగింది. కనాయిం డిలాంటి వాడు అంతవరకు ‘జూలి’ అని పదానికి అర్థమే తెలియదు.

వాగ్దానంనుంచి దిరిగింది

దియూ, వాషింగ్టన్ లో ఎరగని నేను యిలా ప్రవర్తించండి అని ర్యకం మెన రివనుమే.

అమెరికన్ వి దివ్య నేపథ్యం ను కట్టి వేయ

అమెరికన్ మగవాడెందులా లేదు... ఒంటరిగా ప్రయాణం చేస్తున్నాడను కంటాను.

“అక్క పారి యిలాగండి” అన్నాను.

మేకలు నవనవ వాణికులన్నాయి మిగిలినవారి అమెరికన్ బలవంతం చేస్తా ననో. ఖూనిస్తాననో అనుకుంటున్నాడు, ఇరిమాబు!

అమెరికన్లు నుండి

“భయం లేదు. మిస్టర్స్ మింగుతున్నా”

దీరకొంగు పవరించుకుని మెడమటూ కప్పుకుంది. పసిపిల్లాడిని బుర్ర వేసుకుని.

అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ వచ్చింది

“మివాళెందులా మిన్ రాలంటలేదా?”

“తెను.”

ఎక్కడినుంచి వస్తున్నాడు?”

“ఎందుకూ?”

“దొంగ అనుకున్నాను.”

సమాధానం చెప్పటానికి తలపటాయం చింది.

“ఇప్పుండి.”

“విజయవాడ.”

“ఎంతవరకు వెళుతున్నాడు?”

“విశాఖపట్నం.”

భీమాలోకం

ఇన్స్పెక్టర్స్ ఏజంటు పికా యన పిక జగ ముండిన. ఎలా అయినా ఇన్స్పెక్టర్ చేయించా లని పట్టుదలగా పూటల్లా నచ్చ చెప్పి “ఇంకా ఏమిటి అభయం తరవా?” అన్నాడు.

“మా డిండి! బుడి

కున్నన్నాళ్ళూ డబ్బులే చచ్చి చచ్చి అర్థవంతం అనుభవించ ముటారేనిటిగిగవ.బతుక్కున్న చావు ఖరీదా? ఇదేక్కడియినా వుందా?” అన్నాడు ఆ జగ ముండి

వంటనే ఆ ఏజంటు “అయ్య మీ పెద్దకో నమస్కారం. మీ నందే కోలన్నా ఇన్స్పెక్టర్ చేసు కోండి” అని చెక్కబోయాడు.

“మీ పేరు.....?”
అక్కా పంకాయ చింది.

“చెప్పండి మీకిం భయంలేదు. నేను మీ అన్నయ్య నయకొండి.”

అమెరికన్ చాలలకు తీక్షణంగా చూసింది

“మా అన్నయ్య మీ అంతటి నీమకు కాదు.”

ఆ మాట బల్లెలా వాళ్ళుదయానికి నువ్వుకుంది. వాళ్ళుదయానోకాటి పరి నీతులో ఈ వృత్తి స్వీకరించానో అమెరికన్ చెప్పాలనుకున్నాడు. కాని ఇది సమయం కాదు.

“పేరు చెప్పాడు కాదు”

తల దిండుకుని, మెల్లగా వాడువాత్రం వివరించా చెప్పింది.

“ఎల్లీని.”

ఎ త గక్కటి పేరు?

ఆ పేరు తలమకుంటే, పూర్వవృత్తులకు విరోధానలూ మెదిలాయి.

“నా భర్త పేరు?”

“కమలాకరం.”

ఇంకా ఏదో అనుకున్నాడు.

తానుమండిలో రైలు ఆగవోయాంది. తలుపుకై తలుపు తెరుచుకుని, నడు నున్న రైలులోంచి బయటకు గంతాడు.

దీటిలో ఎవరికీ కనిపించకుండా మెరు పులా ను నుమె, మా కొర్రాలకుం చేరు కున్నాను.

“హలో! కమన్, కమన్! ఒకటూ, రెండూ?” అన్నాడు లోకల వర్షిలో కూచుని వాగ్దానం ఎగురుచూస్తున్న మా ముతా నాయకుడు.

“రెల్లె పెటలేను బాప్! ఏకో, ఆకో తప్పకుండా ఉంటాయి.” (మా ముతా లోకల ఒకటి అంటే రెయ్యి యానాయలని.)

“గుడి! గుడి!”

తెచ్చినవాటిని బలమీద పెట్టాను. “నెల్లూ! ఇక్కో వోల్టేజీ” అని రెయ్యి యానాయల కట్టలు రెండు నాయుంకు పడే కాదు. వాటిని జేబులో పెట్టుకుని, వెన్ సీవా అంగున్నాను. వరసగా వాల్టేజీ గు గ్గానులు తోగాను

కొన్ని భాగం మంతుకున్నాయి కూలకూ వల్ల, అక్కడే వున్న ఒక బల్లమీద వరు కున్నాడు.

మానవుడి జీవితం ఒక ఏన్నెప్పు వలల వంటిది. ఎప్పుడు ఏక జగముందో ఎవరూ పసిగట్టలేను అయినా అందరూ భరివ్య కుమకూర్చి తియ్యి కలలు కంటూనే ఉంటారు

నేను చిన్నప్పుడు చాల గారావంగా పెరిగాను. చాలాపు సంస్కారం వంటివంట లేను. ‘జాలాయి నడక’ అని మామగారా అంటుండేవాడు. వాన్న గాని మా తం “నెద్దకూక వాడికే తెలిసి వస్తుంది” అని దోంగు నేవాడు. అప్పుడప్పుడు చాలాపుకోటం లేదని అప్పుడప్పుడు కేలేస్తుండేది. నేను ఎవరినీ భావించి చీనవానే కాదు.

వాళ్ళ గాన వాడే వాటికే వాకు వధూలు గెల్చు ఆ సంవత్సరం అయ్య ఒక అడవిల ను ప్రసవించి తనివోయింది. మాకు ఇక దిక్కిలనూ లేదని విచారించున్న నేను యంతలో, వాడుకునే వున్న ఒక మాపలయ్య గారు ఇద్దరినీ చేరదీసి, పెంచాడు. నేను పసి ఏడన్నా దోంగుకునుగిమోసిని ప్రయత్నిం చేశాను కాని ప్రతివోటా మహా వి వి., ఎం. ఎ చదివినవాళ్ళకే గర్వంలేకుం గని, ఏ చతువులేని నీకు ఉద్యోగ ము తరిస్తా లోయో అని పోకే చివరకు విరక్త కలిగి యింటినుంచి పారిపోయాను.

టిక్కటి లేకుండా గజముండివరకు ప్రయాణం చేశాను. అక్కడ టిక్కటి కైరేకు దింపేశాడు.

నీతిలో వికారివాడిలా తిరుగుతున్న సమ యంలో ఇప్పటి మా ‘బాప్’ (నేను ఇప్పుడుతో పరిచయం కలిగింది. అప్పటి

మంచి వోపిడి వృత్తి చేస్తున్నాను. ఒకవారి ఒక నెక్లెస్ కోని ఎల్లాయి పేరిట రికాబు వస్తుం పంపాను, దానిమీద ఆమె పేరు చెక్కింది.

రెండు, మూడు నెలల అనంతరం దబ్బు మనియారా వంటివే, తిరిగి వచ్చింది. అప్పటినుంచి వా చెల్లెలి వాడే తెలియలేదు.

రాత్రి రైలులో నిట్టపడక వలికి వా చెల్లెల్ని సరకు తెచ్చింది. ఆమెకు మాన ఇప్పుడింటే వరుసుంటుంది.. ఆమె పేరు కూడా వలికి! కాని—ఆమె నివాసానికి కాదు. నివాసామెలే వాడు తెలియదా?

రాత్రి వలికి ఆ స్త్రీ మాటలు వస్తు యింక వాళ్ళిస్తున్నాయి.

“వా అన్నయ్య మీ అంత నీరుకు కాదు...”

శేను నీరుదావా!

కాదు. శేను నీరుదావా. ఇక నుంచి నీరుదావా కాదు.

ఈ రోజు నుంచి ఈ వృత్తి వ్యక్తి తెలియదు. మంచివాడుగా పేరు సంపాదించు కుంటాను. వా వృద్ధులకు మార్చి ‘ఆమె’ క్లాబ్ కోర్టును ముగిస్తానని లాక్కున్న తెగనును ధ్వంసమైతే.

“వాన్! నీ కలలుకున్నాను.

“వాన్! వాకు ఈ దబ్బులు. దీనికి బదులు మీ దగ్గరన్న ఒక నెక్లెస్ కావాలి.”

“నీకే. తీసుకో.”

→ నెక్లెసుకు నురుగుటి తీసుకున్నాను. అటువలె తిప్పియాడాను. ఒక క్రకర్ ను ‘నీకే’ అని చెప్పివుంది.

భగవాన్!

విక్ర

ఎంత అవకాశం అరిగిపోయింది! నువ్వు నన్ను ఉపాసావా? ఆమె వా చెల్లెలి!

చెల్లెలి కాదుగా ఇచ్చిన నువ్వుకు దొంగిలించిన మహా పాపి! ‘మీయ’ ఉంటుందా?

నో బుట్టువు నీ సర్తిం మహా శక్తి పోయిన ముగ్ధుణ్ణి!

→ మెధుర నువ్వులు పోయినందుకు ఆమె నెంత హింసెస్తాదా?

→ వృద్ధ భగవాన్! శేనుదేవీ ఈ వాత కా నెక్లెస్ తీసివెంటి? → న్నే నిధంగా తీసిస్తావా? తీసుకు.

వృద్ధులకు అగ్నిపర్యంతంలో లావా పొంగుతాంది. ఆశేవనకు తిరుకోలేక నల నల ఏడ్చాను.

“ఏదిటిది? ఎందుకలా ఎదురున్నావు?”

అరిగినదంతా చెప్పాను ‘వాన్’ కు.

“నరిగిందేదో అరిగిపోయింది. విచారించి ఏం లాభం?”

“శేను ఇకపాడు ఈ వని చెయ్యడం మళ్ళా లేదు వాన్! ఇంతవరకు మీరు వాకు శేవీ సహాయాన్ని తీసివేయించి మర్చి పోలేను. ఎకపాడు శేనూ సంఘంలో ఒక వ్యక్తిగా అంతగలచుకున్నాను. వా చెల్లెలి నందేలేమిది.”

వాన్ నవ్వాడు.

“నీ ఇష్టం వచ్చినట్లు చెయ్యి. కాని ఒక వ్యయ నువ్వు నాకుంటా ఒక వాగా అంత

హోటల్ లో ‘జీ’ లాగాను 13 నయాపైస చిల్లు ఇచ్చాను.

కొంటర్ దగ్గర చిల్లు ఒక రెండే నాలబిళ్ళ ఇచ్చి పోవోతూండగా హోటల్ లు వాడు పిలిచాను.

‘సార్. చిల్లు 13 నయాపైసలు.

మీరు బేజ్ ఇచ్చారు’ అన్నాడు ఏమీ ఆలోచించకుండా నేనే చేయ

ఇంకో అలా కాను తీసి బల్లమీద పెట్టాను. అంతనూ అంతకన్నా

ఆలోచించకుండా 19 న. పై.

(మూడవారంకేగా) లలో 13 మినహాయించుకుని 6 పైసలు

ఇవ్వబోయి శివమాయించుకుని, ఇచ్చి చెవ్వాడు సిగ్గుతో.

—ఎస్. కింకయ్య, హైదరాబాదు.

* * *

డాక్టర్ : (రోగిని పరీక్షించి)

మరేం లేదండీ, ప్రతిరోజు తెల్ల

వానరూముం రెండు కోడి

గుడ్లు తంటే ఈరోగం కుదురు తుంది.

రోగి : ప్రతి రోజు మూడు తినడం నాకు అలవాటనండి

—అచ్చి రఘురా రెడ్డి. వుదా.

అశోకా ఆమ్లా రత్న త్రయము

అశోకా ఆమ్లా హేరాయిల్
పామెడ్-బ్రెలియన్ టైన్
నల్లనికురులకు
చల్లనిగుణమునకు

విజయ కెమికల్స్.. మద్రాసు-7

శివ గానం దును ఒక సాక్షినును అవ్వనిం గెదము

దొయకుని ఈ చాతిగా వా గరకు నవ్వు వన్న నంది నయంచుకో. నికష్టం వాకు అప్పు లేదు. ఈ దబ్బుకు నా విగతవుండు.” అని వోటాల్లు రెండూ నా చెతులోనే ఉంచాడు.

“కాని ఇది, విశాఖపట్నం వెళ్ళి వలికి ఎక్కి మందా శివక్కరి, ఆమెని కలుసు కుంటాను. మేను నా మా పలు కోరు కున్నాక, నేను దినిపోయానా అనవాలేను.” నోవు తీసుకుని, ఆ రాత్రి రైలి కాదు.

అంత రైలులో నిన్న రాత్రి వోపిడి చేశాను... నీన్నిటికీ, ఈ నా జీవీ నాలో ఎంతయ్యి!

కాని నైలు నూతన మారలేను, మామూలుగా కూత పెట్టుకుంటూ నిశీధిగా ప్రయాణం చేస్తూంది.....

ప్రేక్షకులు-జట్టా

(రెండవ బహుమతి రు. 10)

ఈ చుట్టూంటికి ఈ మధ్య ఏలూరు వెళ్ళాను మామూలున్నది లోనే ఒక గొప్ప కేరమానీ పీఠం గాన్నాడు. ఆయన ఆ జట్టాలో (స్వంత్ర) కొరకు వెళ్ళాడు. మొన్న ఒక రోజున మామూలుగా 11 గంటలకు బయలుదేరి జట్టాలో కూర్చున్నాడు అంతలో ఆయనకు పిగ రెట్టు కాలిపోయి బండినాడికి దిగిపోయి పట్టుకున్నాడు. వాడు కొట్టుమిడపు వెళ్ళాడు. ఆయన ఒక్కరూ బండిలో కూర్చున్నాడు ఇంతలో ఆ జట్టా మీద వచ్చి కేరమానీ పీఠం 'భక్త' అన్నాడు. వెంటనే ఆ గుఱ్ఱం పరుగులెక్కింది. పీఠం గాన గర్జించినంతలో ముందుకువచ్చి కేరమానీ పీఠం వచ్చాడు. కానీ అది ఆగకుండా తిన్నగా కొరకు తీసుకొంది. దాని రోజు ఆల వాడు ప్రకారము కొరకు ఆ జట్టాలో ఆగిపోయింది. ఆ జట్టామీద నుంచి అంతా వెంటగా చూస్తున్నాడు; పీఠం గాన గర్జించిపోయి వచ్చి రేమిటా అని, వెంటగా బండి వాడు వెంటగా పిగ గర్జించుటా వచ్చాడు బండి కొరకు వెళ్ళి లోకం వచ్చి ఆయన పీఠం మిగిలి పీఠం అందరూ వెంటగా చూసి లోపల వెళ్ళుకున్నాడు. వాపం ఆయన పిగ పడగా జట్టా మానీపుడెల్లా ఈ సన్నివేశం చూస్తుంది వాడు.

గరిమెల్లి రామకృష్ణారెడ్డి (బందగు)

* * *

కూ

(రెండవ బహుమతి రు. 5)

నేను ఒక స్నేహితుడు కలసి తిరపతి యాత్ర వెళ్ళాను. మొక్కలపై వెలిచుకు నుకు తిలసి లా ఇచ్చినున్నట్టి కుండలో తిరిగి వస్తున్నాను. అతివాగు జట్టు వెళ్ళి వారు మొక్కలపై చాలి ఎండుకు వెళ్ళుకున్నాలో తిలసి మురుగుంటేగాని తెలిసికాదు.

నదు రా కాబూ ఈ సమస్య తీరిందనో వెళ్ళాడు అంతే విన్నాడుగాదు తనువ: చేసి

వెంట్రో ఎక్కువగా కాని వెళ్ళాడు అఫీసులో ఉన్న ఎరిసన్న వాళ్ళతో ఏదో మాటాడాలన్నాడు. ఎర వెళ్ళాడు అ అధినుపది మొగసురాగానే ఒకాయో శేవా వెళ్ళావలో గడ్డం గీయించుకుని వస్తాడు నీవు అఫీసులోకి మాటాడుతూ వుండు అని శేవా వెళ్ళాడు వెళ్ళాడు.

మావాడు అ అఫీసులోకి వెళ్ళుతూ ఒక పూవును ఆ వాళ్ళలో ఉంచి వాళ్ళకు ఒక (పె) కు వస్తాడు పైకి తినుకురా అన్నాడు. నీను గడ్డం గీయించుకుని వెళ్ళగా అనే పూవు ఎముడి మీ స్నేహితుకు పైకి ఉంటానని చెప్పివున్నాడండి అన్నాడు ఇద్దరం పైకి వెళ్ళాము. అక్కడ మా (పె) కు ఏదో వచ్చావో నీ నిక్కడున్నట్టు నీకు ఇతను చెప్పాడా? అని వాళ్ళో ఎంటూ "ఇక నీ వా (పె) కు అని నీలా తెలిసింది చెప్పటానికి" అని ఆ పూవుని అడగాడు.

అప్పుడు నేను అందుకొని ఒకాయో శేవా చెప్పాలా? నీది నుండు, వాదీనుండు ఇద్దరం తిరపతినుంచి వస్తున్నట్టు తెలిసుకుంటా అన్నాడు.

"చిత్రిం" అన్నాడు పూవును విషయంగా నవ్వి.

బాడ్డుపల్లి కృష్ణవధాని, (కొవ్వూరు.)

సరసాధానం

(రెండవ బహుమతి రు. 5)

అని మేము 11, వ: వ: జాలు. వాకు చంద్రశేఖరు అనే ముఖ్య స్నేహితుడుండే వాడు. నేనని శే.పులలో వాడతెలికి పిలిచాను కొంతగా మిత్రు లో వెళ్ళాను, పెండ్లి వైధివముగా జరిగినది, ఆ రాత్రి గర్భరాసము కూడా జరిగినది. శేఖరు ఉదయము 8 గంటలకే లేచి మా వద్దకు వచ్చి బలవంతముగాలేసి కలలకుపడి వచ్చినాగాడు. కాలేజి జీవితములో యెన్నడూ ఉదయము 9 గంటలలోపు లేచే అలవాటులేనివాడు అంత పెందరా వ లేదనీ కాక సరసాధానం పున నివ్వడం అభ్యర్థించితినించింది. వారి పరిస్థితి మా వెళ్ళాలో వాడతెలికు, ఎంత ప్రశ్నం

చివా కొరకం చెప్పక, వచ్చివున్నాడు కాదు నినుగతి విషయమేమని గట్టిగా అడిగినవిషయ వచ్చి వాళ్ళు కొని అవలం విషయమును అవలం తెల్పాడు.

రాత్రి పెండిమాకుగతో సరస మాడ వోయి. జరిపట్టి లాగగా అది పెండు తుక కల చేతిలోనికి వచ్చినదట. ఆ పంతుటిన తలక వాడు పెం చేతి లోయి అ రాత్రి అంత ఎలాగోగడిసి ఉదయము అవలం విషయమును కనుక్కున్నాడట. పెండిమాకురే, తలిద (దులలో) కొద్ది పెంల (పి) కు తిడు పతి వెళ్ళివచ్చిందట... పెరి వాటికి వాటు వాడుగా పెర లేదు. అందము కోసం నులు చిగా నున్న పెంట్లుక: కు "సరసము" ను చేర్చి జడతెనుకొందట. అది సరసాధానం కథ.

వాటు పెంకలరెడ్డి, (వెల్లూరు)

* * *

(పీఠ) భద్రయ్య

(రెండవ బహుమతి రు. 5)

అ రోజు మామూలు స్నేహితులతో వెలుదిగి పూర్తి భారంవూడ ననుచువున్నాను. ఇంతా రెలు కదలలేదు నేననే ఏయంతి పెద్దది కొం. ఇంతలో "బుద్ధయ్య! బుద్ధయ్య! వాళ్ళిద్దరి పటాలో" అని ఒకటికే తెచ్చి పూర్తికే తెల్పాడు ఏమిటా అని అటు నువు చూచు. పూర్తి భారం మీదనుండి తీసుకువాటి చాలాలో పిగ గర్జించు ఇద్దరి మునుపులవంట పరుగుకున్న నేను జవాను దిగిబడియ్య కనుపించాడు. ఒకటికే తెచ్చి దగ్గరకువెళ్ళి అడిగా. ఏమిటని. ఒకటి లేకుండా వచ్చివచ్చిరి చెప్పాడు. నేననే లోని నను అంతా అటు చూస్తున్నాను. భద్రయ్య వారిని పూర్తింకువరకు తిరిమాను. చాలా వివాహానికి వెళ్ళాను. కాని అంతలో పూర్తివాయే వాళ్ళిద్దరూ గయకున్న జెర దిగి బుద్ధయ్యచెంట బడారు బుద్ధయ్య కుని పట్టుటానికి. (నల్లియూ, బుద్ధయ్య జెల్ల జే). బుద్ధయ్య భయపడి నెమరిరిగి నేను వైపు పరుగు అందింపించాడు. అది చూచి స్నేహితులొని జనము రా ఒక్కసారి పూలు మని నవ్వాను. 'వాడు దిగిబడియ్య కొం: ఉటి భద్రయ్యో' నంటూ. ★ ఎస్. చేవదాను, (గోపన్నపాలెం.)

దేవతా వస్త్రాలు

త్రినగా అనగా ఒక చక్రవర్తి. అందమైన బట్టలుంటే చెవి కోసుకొనేవాడు. ఉన్నదబ్బు అంతా బట్టలమీదే పెట్టేవాడు. ఒకరోజు బట్టలు మోసగాళ్లువచ్చి చక్రవర్తికి దేవతా వస్త్రాలు వేసి ఇస్తామన్నాడు. కానీ తాముండే వడవికి అవర్ణులైన వారెవరికి ఆ బట్టలు కనబడవని చెప్పారు. కానీ అజానాలో ఉండే బుగారం వెండి కావాలన్నాడు. చక్రవర్తి వంకోషంకో "ఇంతేవా" అని వెంటి బుగారం అంతా వాళ్లకు ముట్టచెప్పారు.

కొవ్వొళ్లకు చక్రవర్తి పుట్టివరోజు వచ్చింది. దేవతా వస్త్రాలు తేవరినిందని అజ్ఞాపించాడు చక్రవర్తి. మోసగాళ్లు తయారై వారు చేతులాదించుకుంటూ, చక్రవర్తికి బట్టలు కడుతూన్నట్లు వలించారు. రాజు కిక్కురుమనిలేడు. ఏమైనా అంటే తన ఉన్నతవడవికి భంగంకాదుమరి.

కొత్తబట్టలతో ఊరేగుతున్నాడు చక్రవర్తి గారు. ఊళ్లో ప్రజలంతా మెచ్చుతున్నారు. రాజుగారి దేవతా వస్త్రంను. ఇంతరో ఒక రిన్ను నిల్లవాడు తన కల్లికో. "అమ్మా, రాజుగారు బట్టలు కట్టుకోలేదు" అన్నాడు. వెంటనే మొదలుపెట్టారు జనం ఒకరి తరువాత ఒకరు "చక్రవర్తిగారు దేవమొంతో ఉన్నారు".... "అయ్యో చక్రవర్తి దిగంబరి".... చ్యామోహంతో చక్రవర్తి ఇంటికి వరుగెత్తివెళ్లి. "వాకు తెచ్చిన అవమానానికి ఈ మోస ఖాండను కిషిస్తాను" అన్నారు.

చక్రవర్తికి జీవితంలో ఎక్కువ ఇష్టమైనది మోసగాళ్లకు తెలుసు. ఒక అందమైన ప్యారి వారి నిల్లం తప్ప రాజుగారికి అవమానం చేసాడు మోసగాళ్లు. చక్రవర్తిగారు వంకోషంకో ఖాతుకాని కాల్చి తమిటి ఖాతికి పోయినాన్ని.

విరి:

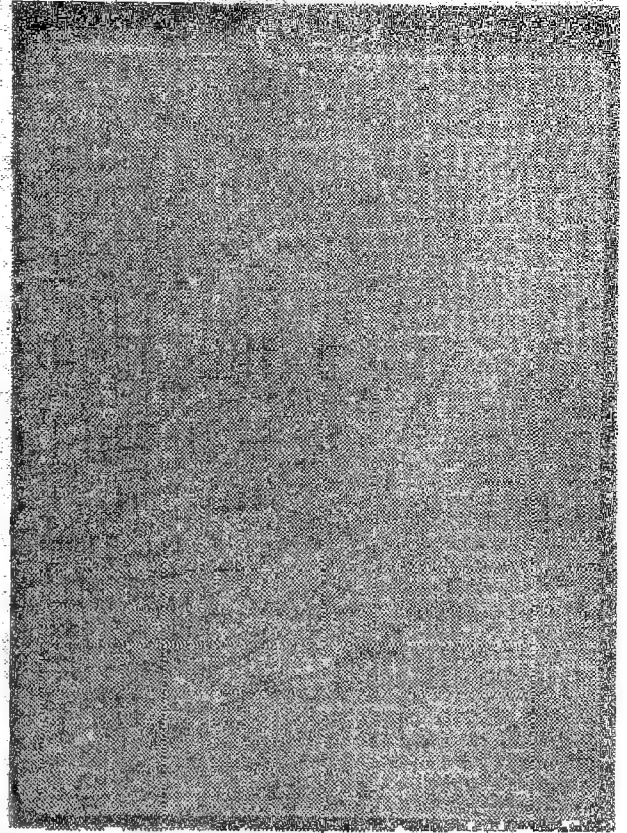
ప్యారీవారి చిల్లం

బహుమానంతో ఎప్పుడూ అందరినీ సంతోష పెట్టవచ్చు

ప్యారీవారి చిల్లం ఎంతో రుచికరమైనది, తుల్యమైనది, పుష్టికరమైనది. విడిగాగాని ప్యాస్టి ధర్మాల్లోగాని కోసుకోవచ్చు.

కమోడి, ప్యారీవ కనెక్టనరీ రిఫ్రిజిడర్, మద్రాసు

నఖి చిత్రలేఖనం

ఈ కథేభవ శిల్పాబో నరికొత్తది నఖచ్చి కథేభవం.
మొత్తటి మన్నటి అట్టలమీద నోటిమీటులతో
చిత్రాలు చీల్చినారు. పై చిత్రాలు 'నోటికా'
'రెల్లి-విడ్జ్', శ్రీ పంచమూర్తీ వేసినవి.

[illegible]

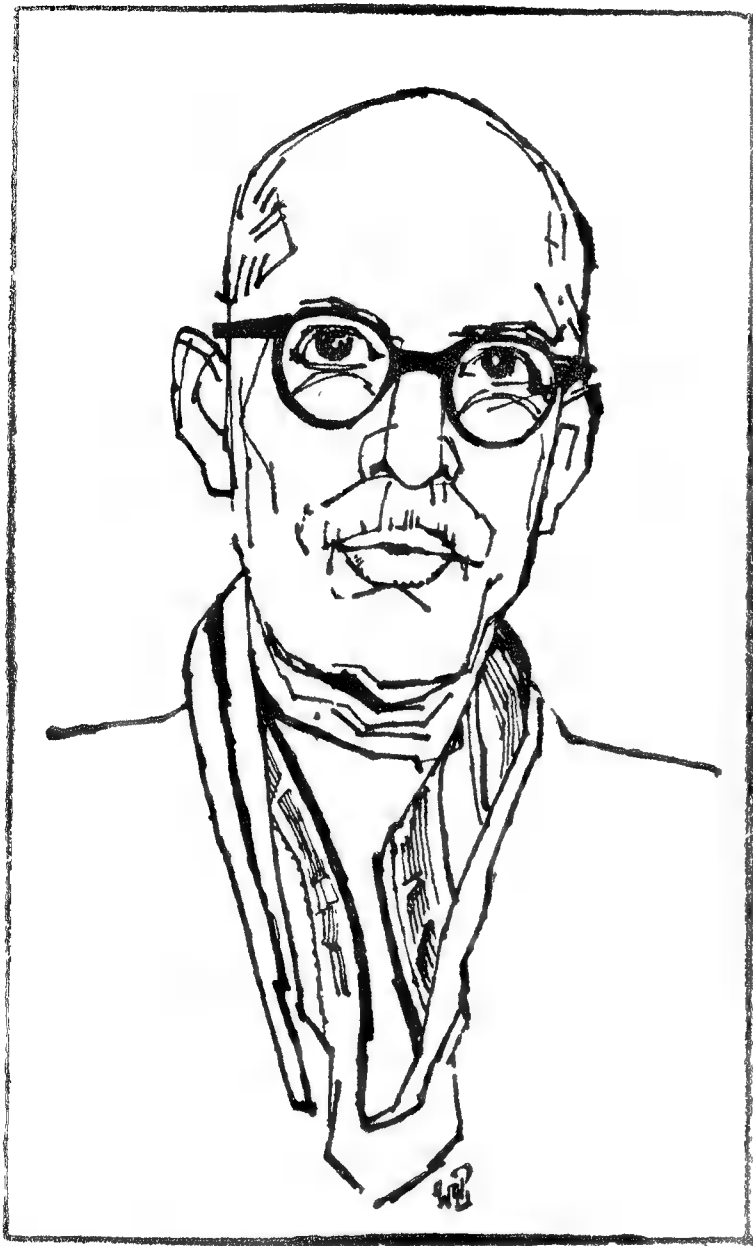
నాగార్జున

(శ్రీ శ్రీ వేద పంచాంగం)

2000 1990 మార్చి 28 తేదీన నక
నివా జాతావసంపదకర్మరచిత ఈ ప్రకటన
చేయడం ముగిసి.

உயிரினங்களின் பரிமாற்றம், உயிர்வாழ்வு

ಪೊಲೀಸರ ವಲಾಂಕು, ಕೆಲವಿಂ ಪರಾಧರ್ಮಿ
 ಳ್ಗೆ ಕಾಂಕ್ಷಾಂ ಪೊಲೀಸರ ಕರಣ ಪಡೆ
 ಪಡ್ತಾಂ, ಪೊಲೀಸ್ ಪಾಲಾಂಕು ಪಡ್ತಾಂ
 ಪೊಲೀಸ್, ಪೊಲೀಸ್ ಪೊಲೀಸ್ ಪೊಲೀಸ್
 ಪೊಲೀಸ್ ಪೊಲೀಸ್ ಪೊಲೀಸ್ ಪೊಲೀಸ್
 ಪೊಲೀಸ್ ಪೊಲೀಸ್ ಪೊಲೀಸ್ ಪೊಲೀಸ್
 ಪೊಲೀಸ್ ಪೊಲೀಸ್ ಪೊಲೀಸ್ ಪೊಲೀಸ್
 ಪೊಲೀಸ್ ಪೊಲೀಸ್ ಪೊಲೀಸ್ ಪೊಲೀಸ್
 ಪೊಲೀಸ್ ಪೊಲೀಸ್ ಪೊಲೀಸ್ ಪೊಲೀಸ್

తెలుగు వెలుగులు 32

సాంఘికసంస్థలో తెలుగువారి ప్రసిద్ధి కెక్కిన జంట శిఖరాల వంటి కాటూరి, సింగిరి కవిత్వాలలో వెంకటేశ్వర రావుగారు కాస్త ఎక్కువ. 'శ్రావణి'లో ప్రారంభించిన ఈ ఉభయాల రచన సకలకవనోద్యమవనాని కొక కొంగ్రాస్త్ర పులక రిచనని అనాడందరి ఆభివందనలు అందుకొన్నది.

సాందర్యసంకరవారము రిద్దరు బ్రతుకొకంగా, బేర్యులుగా కవిత్వ మార్పిక మారి కలు మార్పుకొన్నారు, 'నడిగంటల'లో 'పాల పన్ను హృదయం'లో 'సాందర్యం' అనా

రిలో కాటూరి వారి ప్రత్యేక శోరణి కెడి వీణపై కొన గోటిమీటుతో మేలి మునుగు సవరించుకొని నటిసున్న రాగిలో మణివలె సహృదయుల హృదయాలలో పులక అంద యింపజేసినది.

ఒకవిధంగా తిరువతి వేంకటకవులతో సనలెత్తిన మన ఆధునికత కాటూరి వారిలో హృదయ మయిన సాంప్రదాయకత సంత రించుకొన్నది. అదే కంకనీంద్ర ఘటా వందానముల శిష్యుల అందరిలోను వీరి కొక కెద్ద పేరు వేయించింది.

నిస్సరిసరకము, స్వచ్ఛము అయిన

గాంధేయ వంధా వీరి సహజ జీవిత దృక్పథము. కనక శే లోక కంటకుడు రాంబా మురుగే పాల పన్ను హృదయంలో జానకీ పతి పరమ భక్త శిరోమణిగా అవతరిస్తాడు. తెలుగుల ఇటువేలు పు వెంకటేశ్వరుని నడిగంటలలో ఒక గొప్ప మోతువారి రైతులాగ మాలల 'విరచి తాంజలి మాల' అందుకొంటాడు.

వెంకటేశ్వరరావుగారి ఖండ కావ్య పీఠికలో ప్రబంధపత మేల్వెరుగు ఎర్రా పెద్దది తమ పూర్వపూరుడుడని ఒక నానుడి కలనని శేర్లొని పులకించాడు. నిజానికని ఉచ్చాసి పొదిగిన గొప్ప అదృష్టమే!

■ వీర వారి కొక కవులమీదా అతి వడింది. ఇది చాలా సంకుచిత దృష్టి అని ఈ పదీస్తారేమోగాని, ఆంధ్ర కవిత్వ మొట్ట మొదటినుంచి అనువేలవారి ఇంట పెరిగి పెద్దదై చిక్కని వియ్యాలకా లొలికించింది. వారిలో శిల్ప కేర్తలు కొందరు పద్య విద్య కొక సొగసు, రూపు, అగరుమనాసనల కాళింపు కలిగించారు. వీటి కయ్యిలలో ఆ అనువాద మధుని సందక్షిస్తున్న కవి కాటూరివారి అంటే, అతికియో కాదేమో!

ఒక గొప్పరదయిత కావాలని ఉర్విసూరి వారు కోరగోనినాని విత్ బాటు కే నలసిన మంతులన్నీ వెంకటేశ్వరరావుగారికి వన్ను నాటింది అందుబాటులోకి వచ్చాయి. అదిగా రెనిపోని భేదశాల వోలికి పొరు వాడు. వానాదీవా కాటూరి కవి మనుగడ నక్కని పెలయేటిపాటలా, పూలపాటలా పొగిపోయింది; పొతున్నది.

అయితే ఇంతటి సౌర్య సంపత్తితో పొత్తి మోచినప్పటికీ వారి ప్రత్యేక కవిత్వ చాలా స్వల్పమేనన్నీ అనిపిస్తుంది. ఇ-మాట విను వీరిలో ఉట్టంకించి అందింగా వోయిగా నిమార్యారాయన.

అంక పొగాకు చుట్టల ముట్టింపులలో అయిన గట్టి నిట్ట! మునుకు రిసిన విక్రమతో శేకాల వారికొక నానుడు నిజ! వారికి తయి తయివంటి వాకాళాని పొనియమే తోడువడితే కవిత్వయి !! వేగో అభిలష తీయం బున్నే!

కాగా అప్పడప్పుడు ప్రచురించే సొంద ర్యలసూరి వద్యాల మూత్రమే ఆయన విమూ రిన సృష్టికి తార్కాణాలుగా ఉన్నవిన్ను వ్చయి. కాటూరికవి స్వరూప సమన్విత మూర్తి. ఈ పొన్నర్యం కొంత వారి కవి త్యానికి కూడా సంకేతమింది. దీనితో త్యానికీ కూడా సంకేతమింది. దీనితో బాటు వైకాళ్యము, బాహుశ్యము కూడా సమ మురితే ఆంధ్రసాహిత్యం కొక ముగిసాభిమే కమ జరిగిందన్నమాట! అయితే ఎన్నోనో కొరికలలాగ యిది యిలాగే నిలిచిపోయిం దేమో!

శశి హృదయం

గడుతూ ఇంటికి చేరిపోతాను.

అలాంటి టైమ్ లో పాండు అఫీసు వద్ద నిలబడి సిగరెట్ కొలుసున్నాడు. వెంకట్రావు అఫీసులో వనిచేసి స్నేహితుడు వెంకట్రావు అదే సమయానికి అక్కడకు వచ్చి నిలబడ్డాడు. స్నేహితు లిద్దరూ కాసేపు అఫీసు విషయాలు మాట్లాడుకున్నారు. వెంకట్రావు అంశటితో పాండును వదిలిపెట్టి లేడు. "పా. డూ కేసు ఇలా అంటున్నావని నువ్వు నుకోలా అనుకోసంలే చెబుతావా." వెంకట్రావు ఏ కయించెడు.

"ఏమిటది? అయినా నువ్వు కాస్త విషయం గురించి నే నేనుకుంటాను? " పాండు నవ్వుతూ అన్నాడు.

"...ఎమిలేదు... కార్య ఉద్యోగం చేసే నేగాని నీకు గడవడా అని..."

"అశిమిటాయ్ ఆలా అడుగుతున్నావ్!" అశ్చర్యంగా చూసేడు పాండు.

"జోను, న వ్వు నంపాదించే రెండు వం దలూ మీ పంపారాని? పరిహారాలుగదా. ఇంకా విండుకు ఆ అమ్మాయిని అఫీసులమ్మలు తిప్పడం."

"పరిహారాని అక్కడరా? వచ్చే డబ్బు కాదని ఎవరవలెదూ, అయినా దానికి సర దాగా ఉంది. ఎప్పుడు మా నెయ్యోనుంటే అప్పుడే మానేసుంది" పాండు చాల తేలి కగా చర్చలు ముగించేడు.

ఆ సంభాషణకు ఇంక పొడిగి నే బాగుండ దని సర నీ ఇచ్చమంటూ వెంకట్రావు అఫీ కుకు వెలిపోయేడు.

ఇంటిదగ్గర (శ్రీ భోజనాలదగ్గర) పాండు తులనావన తీసుకోవచ్చు రెవకు ఉద్యోగం చెయ్యడం ఏమీ కష్టంగా లేదని కాలము నుదాగా గడచిపోతూంటే కిరీట రకు సమా ధానం కిప్పింది. 'ఇంటిదగ్గర చూచుని ఏం చేయాలి? ఫరవాకేను. దాన్ని ఉద్యోగం చెయ్యనియ్యి" అన్నారు కారదాంబగారు.

"ఈ కయిన్లులో మీ అమ్మగారి చేతి కాకిరీ చేయించడము, మీ అవిడను ఉద్యో

గానికి వంతుము విరుంతి మంచిదికాదు. కొడలువనుంది. విశ్రాంతి ఇసుంది. అని అబ్బుగపడే మాటోటి పెనవారే ను ఈ పొడికి ముఖపెట్టాలి. మీ అమ్మగారుండగానే కాస్త నంటపని నేర్చుకుంటే తరువాత పిల పీచు కలిగివా సంసారం తనంతట తను దిడుకోగలగుతుంది. అటూ వక్రిం టి బోగమ్మగారు మర్నాడు ఉదయం కాఫీ పొడి అప్పు చ్చి అదను చూచుకొని ఇచ్చివ నలహా పాండుకు మంచిదిగా నే తోచింది.

అలాంటి పాండు అఫీసుపనిమీద బ్యాంకుకు వెదుకున్నాడు. దారిలో కర్మ ఎదురయ్యాడు ఇద్దరు చిన్నవాటి స్నేహితులు కావడం. మూలంగా కలసి కాఫీహాల్ లకు బయలు దేరరు:

"ఒక పాండు ఇంక మీ అవిడను ఉద్యో గము చూస్సించి కాస్త వాల్సుగోడల మధ్య తోటి అడవారే తో పాటు సంసారం దిడు కుంటూ ఉండమని చెబితే మంచిదేమారా? నీకు నాకు ఉండే ప్రాణన్నీ హాస్తి పురస్క రించుకొని ఎంత మనస్సు విడిచి చెప్పగలుగు

రుతుక్రమం ఆలస్యమైతే

విచారపడవద్దు ప్రఖ్యాతి గాంచిన దేవి పిల్లు వాడండి
ఇండియాలోను విదేశాలలోను ఈమందువాదినవారు
అయాచితంగా అనేకయోగ్యతాపత్రములను దంపియున్నారు

దేవిపిల్లు ముఖ్యముగా
ఆలస్యమైన క్రమంగాకాకపోయినా బాధతో కూడిన లెక ఆగిపోయి
నబహిష్టు మరియు అమెనోరియా, డిస్ మెనోరియా, ల్యుకోరియా
మొదలైన అన్నిటికి దేవి పిల్లు బాగుగ గుణంబున్న

ప్రైవేటు షాపుకెట్టు
28 మాత్రలు వెల
రూ. 11/-
సగంకొట్టు షాపుకెట్టు
14 మాత్రలు వెల
రూ. 6-8-0
వి.సి. అదనం

- 1 అన్నిసందర్భములలోను శక్తిముగాను అమోఘముగాను పనిచేయును
- 2 ఏసిటిలోను అరెగ్స్టుమునకు ఎట్టి హాని కలిగించదు
- 3 దీక్షిష్టానుభవసిద్ధమైన అపూర్వ ఔషధము.

SEENU & CO. GRAMS "ORCAS" (ESTD. 1946) PHONE. 55357.
28, THANDAVARAYA GRAMANI ST. MADRAS-21.
BRANCH: SINGAPORE-8. (CEYLON) AGENTS:- N.C.M. STORES, 82, MAIN STREET, COLOMBO-11.
(ADVT. PERMITTED UNDER G.O.MS. NO. 1121, HEALTH)....

కున్నాను " కిర్కా నీరియన్ గానే అన్నాడు పాండు రెండు నిమిషాలు మాట్లాడ లేక పోయేడు.

"చిత్ర కిర్కా నీ అభిప్రాయము మంచిది గా నీకనిపిస్తుంది. కాని ఎప్పుడంత అస్థుల వరంగా, చేసే ఉద్యోగం చూసింది... మేము... నీటి బాని వేదనీళ్ళకు చచ్చి కళ్ళన్నట్లు ఎదో సంపాదించానికి అంగ చేత అది ఉద్యోగం చెయ్యం వున్నది కాస్త అన రాగా ఉంది." పాండు చాలా నిశ్చింతగా అన్నాడు

"అలా కాదు పాండు నీ దగ్గర వంతె యింగ... మెంగుకే? మీ ఆర్థిక పరిస్థితి నిట్టి ఎన్నులా ఎక్కు తక్కు కలిగి ఉన్నా వాని ఎదో మాట్లాడుతూ ఉంటాడు. ఎన్ను దిగే మాడ ఎదో మాట్లాడుతూ వచ్చి వుంటున్నా మాట్లాడు కంటూ అట్టి నుకు వెడతరు. ఆపది నలుగురు మూలకారీ ముగ్ధుల వరమరిక లేకుండా మెలగ డం, పారాభించిందంటే అనేక గుర్తులు పుడతాయి. ఆపది తిరిగి వేడి ది. ముగ్ధుడు తిరిగి వేడెడు. అను సామెత ఉట్టి పే రా లేదు అసలు చెప్పవలసి నే ఉద్యోగం చేసే ఉదానిని పూర్వం వెలేసేవరు "కిర్కా ఎ తో అనభవంతి" చెబుతున్నట్లు అని పోషించింది.

నీవు చెప్పినదంతా మంచిదే. కానీ ఇలా వే వింతలను ఏ దోషాన్ని చూ లేదు. ఆమెతో మాట్లాడేటప్పుడు తోటి గమనా కావచ్చు అంతలో తప్పేముంది" పాండు విచారించి సహధాని చెప్పేడు:

"ఎంత స్నేహితులైనా ముగ్ధులతో అంతలా కలసి తిరుగు. వీరికి వా భావంతి అంటూ ఉంటుంది కదా. ఇంతో నీమంచి కొ. మే చెబుతున్నానుకాని మీ సంపారం విషయంలో కలుగచేసికోవాలి కదా."

"అని నిజమే... అంతలో తన మాటలకు తూ రివేసి మాట్లాడుకుంది బయటకు వేడిచేసు పాండు:

"అదికాదురా పాండు... నీవు అలాచింపు నేనిలా చెబుతున్నాని నువ్వు ముగ్ధుల అనుకోవని చెప్పేడు అంటూ కిర్కా నిర్భక్తిపించేడు.

* * *

అవును. ఎంత స్నేహితులైనా ప్రతినివను కలసి వీరింతలు కొట్టడం అసభ్యమే. అందు లో కిర్కా అయిన తరువాత మాడ వరాయి ముగ్ధులతో అంతవరకుగా నీంత అన వారి ప్రత రును కింకంటే అనకొకం లేక లేకపోతే. తన తన భార్యపై వంత్రాల్ల విశ్వాసం ఉండవచ్చు. కాని తనతోపాటు నమూనానికంటే ఆ విశ్వాసాన్ని ఎక్కడి నుంచి తెచ్చి పెడతాడు. పాని వాళ్ళని కొదవి తన నిశ్చలంగా తిరుగు గలదా?"

మరికీ కొకవిధంగా చెప్పిన మాటలకు

తండ్రి: ఒకయ్య, పెదవ
అని ఎన్నిసార్లు నివించుకొంటా
వురా? సిగ్గుకేమా?
కొడుకు సిగ్గుచేడునాన్న!
మీరు నన్ను ఎన్నిసార్లు దీవిస్తే
నాకు అంత మంచిది.

అతని మనస్సు చెరిపోయింది. అయినా కాస్త సదుకోవడానికి ప్రయత్నించేడు. ఇంట్లో వెళుతూనే కొంత సేపు ఎవరి తోనూ మాట్లాడలేక పోయేడు. భోజనం అనంతరం కిర్కా తిరులపాకుల పల్కెంతో పడక దిలో చేరింది. పాండు ఎగుగుగా నన్ను గోడ వె పుకు దృష్టి సారించి కుడిచేతి వేలు పేనువై అన్ని చాల దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తూ వ్వాడు. కిర్కాదల ప్రవేశించిన కిర్కా మాడ అతని ఆలోచనకు అంతరాయం కలి గించలేదు.

"అయ్యగారి దీర్ఘాలోచన ఎందుకుంచో... కిర్కా నివ్వతూ మంచం ప్రక్కకున్న కర్చిలో కూర్చుంది. పాండు మాట్లాడలేదు.

"అయ్యో! నుటలు మాడ వినిపించడం లేదా?" అతనిచేరి ఉపింది.

"ఉండు కిర్కా నా మనస్సు బాగులేదు."

"అ... నన్నట్లుండి మనస్సు పాడుచేసు కొనడం చేసికొండి... వాలో విషయం చెప్ప వచ్చునుగా" కిర్కా లాలనగా అంది.

"ఎందుకు కారణం నువ్వేగా..." పాండు విసుగ్గా అన్నాడు.

"మీమనస్సు పాడుకేనే అంత నీవవు పని చేసే చేసిందీ?" అభ్యర్థనగా అడి గింది కిర్కా.

"అవును కిర్కా... నీరి ఎంతోమార్లు నిజమే మా అమ్మ ఇంకా ఎంతోమార్లు కొట్టకొన డం ఏమి బాగులేదు. నువ్వు కాగానే ఉన్నావు. నలుగురూ నన్నంటున్నాను. ఉద్యోగం లేకపోతే నీకు నడకడా అని" అన్నాడు పాండు ముగ్ధునిగా. విషయం అంత ప్రభులగా చెప్పడం అతనికి మనస్సు రించలేదు.

"వానికేమంతా ఉద్యోగం మానేయ్యు మనేగా మీకు చెప్పింది. అలాగే వా నేమాను మీ నువ్వే. కాని రెండు వంతర్లైనా పామెనా వచ్చేటప్పు మాడ వెలుగుంటే ముంగుముండు ఉపయోగపడుతుంది... అంతేగాని అత్తగారికి చేయించుకోవాలని కాదు."

"అదివరే, లోకం ఏమనుకుంటుందో మామా మనం ఆలోచించాలిగా"

"అలాగే మా నీసాను... అత్తగారితో మాడా చెప్పడంలేదు..."

"ఎదుటన్న కిర్కా అత్తగారితో చెప్పం డంటున్నావు" కారణంబుగా అడిగేను. "అదికాదున్నా నిన్ను ఇంకా కష్టపెట్టటం బాగులేదన్నా అందుచేత కిర్కా ఉద్యోగం మానిపించేదామని..." పాండు తల్లి తో అన్నాడు.

"ఎడివేసుకునే ఉంది వచ్చే వాల్ల రాకు నడవకుంటా! ఇప్పుడు బాగున్నా రేపు మీలా పిగిలితిరిగితే ఈ సంపాదన పరి పోతుందో? ఎదో కాస్త ఇప్పుటినుంచీ వాగ్రుత్తేనుకొనడం మంచి కాదా? వాళ్ళతో కలసిం లేకు. అయినా నీవనంతా నీభార్య నేనూంది కుంపటిమీద గిన్నె క్రిందకి దింప. మే నా పని" నవ్వుతూ కొడలిని ఎదురించింది అత్తగారు.

అప్పటికే ఆ సంభాషణను ఆపుచేశాడు పాండు. కాని అతని మనస్సు తృప్తిపడలేదు. "సాధారణంగా ఎవరైనా కాస్త విశ్రాంతి కోసం ప్రాకులాడతరు. కాని కిర్కా ఇంటా బయటా మాడా కనుపడదానికే ఎందుకు వెను దియ్యడంలేదు? తాను రెండుసార్లు చెప్పి నప్పటికీ ఎందుకు నిర్లక్ష్యం చేసింది? ఉత్తా వాళ్ళంతా తనభార్యకురించి ఎదో అను కుంటుంటే తనకొక ఎందుకు నీమాను వ్వాడు? కిర్కా నన్నులో ఎవలోనో మాట్లాడు కుండగా తన మానేగుమాడా. అతనినరించే చాలవంది తనతో చెప్పాడు. అయితే ఇంత కాలం తనకు మాట్లాడకొని గేను. ఎవనా తెలుసున్నవాళ్ళు కావచ్చు వేళాంతో మాట్లాడడంలో తప్పేముందని అడిమించితే ఇంకా ఇటువంటివాట లేన్ని విశాలో...

వీరిపరిచితా వేనందుకూ మధ్యాహ్నం ఆసీనులూ మాట్లాడి పరిచేయలేక ఇంటికి తిరిగి వచ్చాడు. వాడూ కాలం అరుగుంటా డు కిర్కాదా ఇంకాచెప్పేసింది. దున్నులు మాట్లాడుకుంటుంది వెళ్ళిన కిర్కా మంచం మీద నడుకుని ఎదో ఆలోచిస్తూ తీర్చుకు న్నాచింది. అతనిని నలుకరించాలనకుంది. కాని ఒకవిధమైన భయమువలన ఆమె వెనుకాడకుంది.

"ఎమంటి మాలోగా ఇంటికి చాలామందిగా వచ్చేసివట్టున్నారే..." అంది ఇంకామానే చినరిక. అతనిమానం ఆమెను కురింత కలనర పెట్టింది నువ్వుగా తీర్చి కోకే దగ్గర చేరింది కాని అతను కళ్ళు విరిగింపుకొని ఒ రిగిలవకున్నాడు. ఆమెకొని అరం కాలేదు. కంటింతోకలి అత్తగారి నడిగితే ఏమెనా తెలుసుగదామో అనిపించింది.

"అత్తయ్యా! అయిన అలా ఉన్నారే?"

"ఏమెనమా మధ్యాహ్నం రెండుగంటల కల్లా ఇంటికివచ్చి వేసకున్నాను. ఏమి

(52-వ పేజీ చూడండి)

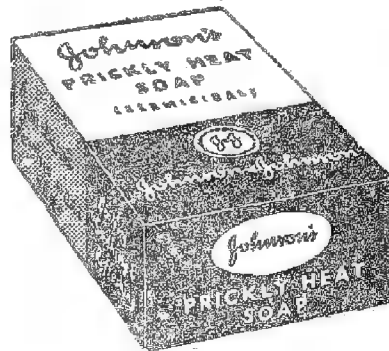

(ఆమె చెమటకాయలతో ఎంతో బాధపడేది...)

జాన్సన్స్

ద్వీవిధ చికిత్స ఆమెకు స్వస్థత కలిగించింది!

చెమటకాయల వలన కలిగే మిశ్రమ మరియు అపొక్యమను జాన్సన్స్ ప్రెక్టీ హీట్ సోప్ మరియు పౌడరు వారి పేరు ఎంతో ముఖ్యముగా పోగొట్టుకోగలరు! హెచ్చుముగా రోగనిరోధకమైన జాన్సన్స్ ప్రెక్టీ హీట్ సోప్ మామూలుకానిపోయిన చూపు రంధ్రములను కుద్రవలని వారి వలన కలిగే చెమటకాయల అపొక్యమను పోగొట్టును. కల్పితమయిన జాన్సన్స్ ప్రెక్టీ హీట్ పౌడరు మిమ్మల్ని ఎంతో మృదుగా చేరేలా ఉంచుతుంది!

జాన్సన్స్ ప్రెక్టీ హీట్ సోప్ మరియు పౌడర్ —

వారిని శుభ్రపరిచి వారంటి!

జాన్సన్స్ అండ్ జాన్సన్స్ అఫ్ ఇండియా ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

పురాణం సూర్యప్రకాశరావు

[గతివారిం తెలుపాయి]

రామకృష్ణుడు ఈ ఘోషాన్ని వినగానే అతని ముఖం పలకబోయింది. అతని ముఖం పలకబోయింది. అతని ముఖం పలకబోయింది.

అతని ముఖం పలకబోయింది. అతని ముఖం పలకబోయింది. అతని ముఖం పలకబోయింది.

అతని ముఖం పలకబోయింది. అతని ముఖం పలకబోయింది. అతని ముఖం పలకబోయింది.

అతని ముఖం పలకబోయింది. అతని ముఖం పలకబోయింది. అతని ముఖం పలకబోయింది.

అతని ముఖం పలకబోయింది. అతని ముఖం పలకబోయింది. అతని ముఖం పలకబోయింది.

అతని ముఖం పలకబోయింది. అతని ముఖం పలకబోయింది. అతని ముఖం పలకబోయింది.

అతని ముఖం పలకబోయింది. అతని ముఖం పలకబోయింది. అతని ముఖం పలకబోయింది.

అతని ముఖం పలకబోయింది. అతని ముఖం పలకబోయింది. అతని ముఖం పలకబోయింది.

జరిగిన కథ

అతని ముఖం పలకబోయింది. అతని ముఖం పలకబోయింది. అతని ముఖం పలకబోయింది.

అతని ముఖం పలకబోయింది. అతని ముఖం పలకబోయింది. అతని ముఖం పలకబోయింది.

జీవన గంగ

గారి కర్మలో ముగిసే అభిరుచి చొప్పున కాగా అలవాటయిపోయిందేమో అతను ఇక్కడికివచ్చిన కొద్దలో భోజనం గురించి చెప్పాడు. ఒక్క మరచేస్తే అది ఇష్టమయిన ఓయితే తినేవాడు. ఇవంతకంటే ముగిసే పోదు. లక్ష్మణరావు ఒక వాడన్నాడు. "నీకే కాదు. చాలా మటుంబాలో ఇలాంటి మరలవాటు కాగా వ్యాపించిపోయింది. కొన్ని కాగా ఇష్టం, కొన్ని వూర్తిగా అయిష్టం. వాటిని అసలు ముక్కపోతం. అందుకని మనిషికో వదారం చొప్పున తయారుచెయ్యటం ఇలాంటి అవాంఛనీయమైన పదాలు ఎక్కువైపోతున్నాయి. ఏదీ తినువాడని తవ్వకం కాదు. నందిందలూ తివారి. ఇష్టంగా తివారి కూడాను" అని. అవాటినించి అభిరుచివచ్చి పట్టు లల తలకాన చెనననన్న తినటం అలవాటు చేసుకున్నాడు. కొన్నాళ్ళకర్వాత కాక చెప్పిం బాంటో నర్తం అతనికి వోధపడింది. రాధకు మలేకే ఈ వా సరింపి ఒక తప్పుడు అభి ప్రాయం అతనికి వుండే. లక్ష్మణుగార మాటల్లోంచి అతను లక్ష్మణరావుని అలాగే అక్కడ చేతుకున్నాడు. కాని కొంతకాలం గడిచింది తర్వాత

ఈ అభిప్రాయం ఎంతమాత్రం నిజంకాదని అతను తెలుసుకున్నాడు. ఈ వాక వోర్తిగా పిసివాగవాడని అనుకునేవాడు.

"ఈ ఇల్లు ఎంతవాయనా అది?" అన్నాడు లక్ష్మణుగారు.

"ఇదివరకు ఈ వాలుగుడులూ మజిలీల కుండేవి. ఆపక్కవాటా చిన్నది అందులో ఎంతవోకంజేసాడు. ఈ వాటాకి ముప్పుయి రూపాయలు ఇచ్చేవాళ్ళం. ఇప్పుడు మొత్తం అవయోమాటాడి మొత్తం ఇల్లు తీసేసినా వున్నాను. విశాంగా ఉంటుంది."

"ఎందుకూ ఈ వాటా వరివదు?" అంది రాధమ్మ.

"లక్ష్మణరావుకి ఈ సమాధానం అసలు విషయం అర్థం అయింది. అతను భార్య ముఖంలోకి చూశాడు. అమెకూడా అదే భావంతో భర్తముఖంలోకి చూసింది.

లక్ష్మణరావు తలవంచుకునే "మన కలనగురం విశాంగా ఉండటానికి తీసుకున్నాను" అన్నాడు.

రామగుండం ముఖంగా అన్నంలింటున్నాడు. ఈ మాటతో అతను ముఖం ఎరివిడో అనబోయి లక్ష్మణరావు ముఖమానే అనిపిస్తాడు.

ఈ ప్రమాదంయొక్క అంతరాలం తెలిపిన ముగ్ధుని హృదయం చాలిస్తోంది. ఇలా జరుగుతుందిని ఎవరూ ప్రాపించియుండలేదు. లక్ష్మణరావు తన మిదవద్ద ముగిసే వ్యాధిని బాగానే గుర్తించాడు. అయితే కొంతతీవ్రంగా ఆలోచించినపిదప ఎదురుదాడం ఇలా ఎందుకు చేశాడో కొద్దికొద్దిగా అర్థంకావాలి. అతనిలోని బాధ తీలినవాగా సంభరంగా తక్కువన్న గొప్ప విపులనానా కల్పనా భోజనం చేస్తావాగాడు. రామగుండం అక్కడముఖంలో వర్షించబోయే మేములు చూశాడు. అతను నలనా తన్ను వెదకన్న మునిపంటితో ఆనమకుంటూ గలగలా మగిలవగాడు. వానకమ్మ పెంటకెరిల్లి పోయింది అంబరికంటే ముందకొలకున్నది లక్ష్మణరావు. ఒకవిధంగా వ్యాయనిన రకమైన ఇలాంటి పన్ని వేలలలో విబుధంగా ఉండటం ఎంత అవసరమో అతనికి తెలుసు. ఒక వాడు ప్రాగప్రాంతం తురిన విరిరణ స్వభావాన్ని గుచిమాసింగి కాని తనవాడు. "కా... కాదు. ననుచారి వాటు పడుతున్నాడు. వాంఛనీయమైన ఆలోచనలతో అతను భోజనం ప్రాంతేనే మనసు వింటి ఈ రభసని బాధగా తుడిచివేసుకుని నన్ను మరింతో వేళాకోళాలాడతూ ముచ్చాడు.

అంధరిలో జనాభా అయిపోయాయి. అడవి
కాళ్ళు కంటగడిలో నే ఆకలురూ ఈ కలురు
చెప్పుకుంటూ వుండేవాడాయో. అక్కరాలై
బయట కరండాలో వచ్చాడుచేస్తున్నాడు.
రామచంద్రం లోపల్కించి కుక్క బయటికి
మోసుకొస్తూ “నీమీద పెద్ద బాధ్యతే కేకాడు
అన్నయ్య” అన్నాడు.

“మొత్తానికి గడుసువాడే తెలివైన వనే
చేకా...”

“అసలు విషయం తెలుస్తే అమృతగుల్లం
దనా?”

“నాలుగుకోణాలుండి పోవచ్చును
కున్నాడు”

“అదేజరిగింది. ఎందుకోధియం వేస్తూంది”

“నీకేం భయమాయ్! బ్రహ్మచారిని.
వెగా నేను లేనా. సంసార బాధ్యతలు
అనుభవంలో తెలుసుకో. ఎప్పటికీయినా
తిప్పేది కాదుగా.”

రామచంద్రం గొంతు తగ్గించి “మధ్యలా
గంటే ఇప్పుడే పారిపోతా. అన్నయ్యనూ లే
వివరినాళ్ళు వన్ను లెక్కకడతాం. కుర్ర
వెనకేం కోసినారెక్కునూ” అన్నాడు.
అతనికి నవ్వు వచ్చింది.

“రాధమ్మ చదువుకున్నది. ఆమె ముఖానికి
అంత చెమటోగలదు. ఆమెకు నే నచ్చుచెబు
తాడుగా. మొత్తానికి ఇది చాలా మున్నిత
మైన వ్యక్తిత్వం.”

“అంధుకీ నీమీద మరొక పెద్ద బాధ్యత
వేసిందిన్నాను.”

కంటగడిలో పని పూర్తి చేసుకుని అడవి
కాళ్ళు ఇకతలికి వచ్చాడు. అక్కర్లుగారు
ముందు అందంగా ఎదిగి పూలు పూసిన
మొక్కలని చూసి మరీసిబ్బా కూడా చాలా
బాగుంది నామనా యిల్లు. అదే పోలే
పోయింది. ముఖంగా సగుహాయంగా వుంది.
అదే అంటాను నేను. అంధుబాబులో
ఉన్నంతవరకూ అనుభవించాలి. ఊరికి వెళ్తా
వైసల దగ్గర్లోనే లెక్కలేకుండా
కూర్చుంటే జీవితమంతా సరకంలా వుంటుంది.
విమంటావు నాయనా” అన్నాడు గోడవార
కానకమ్మ సరిచిన చాపమీద కూర్చుం
టూడు. కానకమ్మ రాధ వరండా చివరికి
వెళ్ళి ఎరుగా పల్లాలగా ఉన్న పీథుల్ని
చూస్తూ నిలబడ్డారు. ఇంటి ఎదురుగా వున్న
ఖాళీ స్థలంలో ఒక పెద్ద గుండెటిరాయి నిల
బడివుంది. ఎండపొడకి నిలగా మెరుగుంది.
రాధ ఉత్సాహంగా ఆ రాయిపై పుమాస్తూ
“ఈ పూలు తీసుకుగా వుండి అక్కా.
అన్నీ మిట్టపల్లాలే. బట్టు లాగలేక ఎదులు
ఒకరుసుంటే వాలి వేసింది పాపం” అంది

అక్కర్లుగారు వ్యక్తం చేసిన అభిప్రాయానికి
ఎ సమాధానం ఇవ్వకుండానే అక్కర్లు
రావు వచ్చి ఉరుకుని మనసులోనే ఆమెకు
న్నాడు. ‘ఇలాంటి భావాలు కొంతమందికి

పెబల యెనకా నీకు పేమంటే సెబతాను...

ప్రొద్దాము కోటప్ప కొండ

మామా

పదవోయి వెంటు నేనుండ.

కొండనుట్టూ తిరిగి

కోటి పెబలను నూసి

పెబల యెనకా నీకు

పేమంటే సెబతాను. ||

ముంతలో దాశాను ముసలిదిచ్చినసొమ్ము

నంతలో కొనిపెట్టు నన్నగళ్లా నీర. ||

సువ్వుండె నేనుండె

నువు నేను తెగపండె

నాకు నీకూ మద్దె

నలసొక్కుడుండాలి. ||

ప్రొద్దాము కోటప్ప కొండ

మామా

పదవోయి వెంటు నేనుండ. ||

—చదువు అంధనేయకాస్త్రీ.

ఉండబట్టే అనేకుల జీవితాలు వాకనం
అయిపోతున్నాయి. అందినంత వరకూ అను
భవించడమే ధ్యేయంగా పెట్టుకుని మరొకరి
గురించి ఆలోచించని వ్యక్తులు కేవలం
స్వార్థపరులు. బాధ్యత రహితులు. వారు
మీకు చూపులేని స్రష్టివారు కూడాను”
ఈమె ధోరణిలో ఎగుటివాన్ని ఉద్దేశపరిచే
లక్షణాలున్నాయనీ, అవి ఎగుటివారిని
దాసాహ మనిషిస్తాయనీ కూడా అత నను
కున్నాడు.

“పిల్లల్ని చూడాలని నువ్వు ఆకృతగా
ఉంటే. పిల్లు పొదు పోయిగాని రాదు
కాబోలు. పోనీ ఇవ్వోక బడి మానిపించలేక
పోయావా నాయనా?” అన్నాడు అక్కర్లు
గారు.

“ఒస్తారు. పాశుంకం అయిదున్నరకల్లా

వచ్చేస్తారు. బడిమానమని నేనెలా అనకలను.
ఆ విషయాలన్నీ మీ అమ్మాయి అధికారం
కింద వుంటాయి. వాళ్ళని బడి మానిపించడం
అంటే అవివేకు మరలానూ పనికిరాదు. ఆ
పళ్ళి అవిడ్ని వెయ్యండి.”

“ఇదివిటి నాయనా అలాగంటావు నా
బిడ్డ అంత స్వతంత్రంగా ఉండే పిల్ల కాదు.
దాని స్వభావం నాకు తెలియదు. నువ్వు
తల్లిగా చేసేవన్నీ చేసి చివరికి దానిమీదకి
నెట్టేసుంటావు. మా అమ్మాయి అమ్మాయకు
రాలుకొబటి ఊరుకుంటూంటుంది. రాధమ్మ
లాటి దయలే నీ అబలు నాగేవి కావు.”

“అబ్బో ఈవిడ రాధమ్మ కంటే రెండా
కులు ఎక్కువే చదివింది.”

(ఇంకావుంది)

మధుర మినాక్షి

"కము"

“ఇంకను శ్రీరంగం.....”
 వచ్చిరాని అరవంలో తడవకుతూ
 అడిగాడు రాజారావు, తిరుగివాసలి జంకను
 బస్సుసాపులో నుంచుని సిగరెట్ పీకను
 బూటుకొలిపి నలుపుతూ.

కండక్టరు నవ్వుతూ “ఎక్కండి”
 అన్నాడు.

అమ్మయ్య తెలుగు తెలిసిన కండక్టరు.
 బస్సు ఎక్కడమూ, అది కదలడమూ ఒకే
 సారి జరిగింది. బస్సు గుమ్మం దగ్గరనుంచి
 పిటులో పడగాను రాజారావు. దీని నున్న
 కిబందీని, ఆ మూల పిటులో కూచున్న
 అమ్మయ్య వెళ్ళు తిరిగి మాసి నవ్వుతూంది.
 సిగ్గుపడ్డాడు రాజారావు. కళ్ళు మూసుకు
 వున్నాడు, ఊరకాలం. కనుకోవకులోంచి
 ఆ అమ్మయ్య వేపు చూశాడు. ఇంకొకనవ్వు
 ఆమె పెంపుల చివరను వెలిగిస్తూంది.
 చెక్కులు ఎర్రబడాయి. తెల్లటి జాకెట్
 చీర, నలవి పిపాన్ జాకెట్ అతని కళ్ళను
 చెదరగొటి వెక్కిరించాయ్. ఆమె తిల్లీని
 మందాపువులు నవ్వాయ్.

“మూడణా ఇవ్వండి”

కండక్టరు మాటతో చూచుచున్నది
 చుట్టూను రాజారావు. మూడణా లందిస్తూ
 “నీకు తెలుగలా వచ్చు” అని అడిగాడు.

“ఊటూరులో నాను ఒరు వర్తండా
 పనిచేస్తే” కండక్టరు నోట్లో తెలుగు
 దాదాపు ఖాసి అయ్యింది.

తన్ను చూసి నవ్విస్త అమ్మయ్య కేపు
 చూడకండా వుండలని పెద్ద ప్రయత్నం
 చేసి విశలంబయ్యాడు రాజారావు. ఒరగా
 చూశాడు. ఎదో పుస్తం తీసి దిక్షగా
 చూస్తూంది. బస్సులో కండక్టరు, ఆ
 అమ్మయ్య, రాజారావు తప్ప ఎవ్వరూలేరు.
 శ్రీరంగం వెళ్ళడాకొవ్వయ్యా ఎక్కకపోతే
 బావుణ్ణుకున్న రాజారావు అలోచనలకు
 ప్రేమలు పడ్డాయి, ఇంకో బస్సు స్టాపులో.

“కాస్తలీ” అని అరిచాడు కండక్టరు.
 ఎవ్వరూ దిగలేను. నలుగురక్కోరు. బస్సు
 కదిలింది. ఎక్కడ నలుగురూ కట్టబొమ్మని
 అనుయాయులైట్లంగా వున్నారు. తాంబూ
 లపు గుంపరితో సహా వాళ్ళివోట్లోంచి వెలు
 వుకున్న మాటలు ఆటంబాంబులా పేలు
 తున్నై.

బస్సు కావేరినది శిథిల వొంతెనమిది
 నుంచి వాతుంది. సాయంత్రం నీరెండనది
 నిశ్చింద వింతి కాంతుల్ని సృష్టిస్తూంది.
 అక్కడక్కడ పైకి కనిపించే ఇసుక తిన్నెలు
 పసిడి రేఖలుచేకప్పుబడిన భ్రాంతిని కలుగ
 చేస్తూ శేలివర్షంగా వున్నై.

‘కావేరినే వేరిగా చేయనే...’ రామకృష్ణ
 కవి ప్రాంతీయాభిమానం చే ఆలా అన్నాడు
 కానీ అంతఅందమైన కావేరిని సముద్రము
 కాదంటాడా.

తన వచ్చి వారం రోజులే అయింది,
 విజయవాడనుంచి. రోజు రోజుకు శ్రీరంగం
 అదృశ్యంగా కనిపిస్తూంది, రాజారావుకు.

వొంతెన దాటింది బస్సు. కొచ్చెరచెట్ల
 వరుసలూ, అరటి తోటలూ, వీటిమధ్య
 సంజ చీకట్లలో దీపాల తోరణాలతో మెరు
 కున్నది శ్రీరంగం. “చని కాంతెన విరజాభి
 దాంతర వపు:.....శ్రీరంగమున” కావేరి
 తీరంలో వుంది. దట్టమైన చెట్ల ఆకుల
 సందుల్లోంచి పడే ఆకులు ప్రాకారాల,
 బంగారు కిఖరాల కాంతులు సంపేం వూల
 లాగా...

...రాజారావు అలోచనలో పడాడు.
 ఈ పర్యం అమృత నూల్యదలాది. రైలు
 గేటునుంచు బస్సు నిలిచింది.

రాజారావును జంక్స్ బస్సుసాపు నగ్గర
 బస్సులో చూసి నవ్విస్త అమ్మయ్య వోయ్య
 రంగా దిగుతోంది.

“ఊండ గొంతుక లోన కొట్టాడుకాదో”
 అయింది రాజారావు నవ్వితి. బస్సు దిగాడు.
 ముంగు వెళ్ళున్న అమ్మయ్య నున్నది,
 తెల్లటి కంపలమీద, వొంపులుతిరిగి భుజాల
 మీదా నిధిలోని విద్యుద్దీపాల కాంతలు
 పడుతున్నై. ■ అమ్మయ్య ఒక యింటిముం
 దాగింది. రోడ్డుపక్కనే వుంది ఆ ఇంటికి
 గేటు. గేటుమీద పూలపందిరి. అక్కణ్ణించి
 పన్నుని కొలిరాట. రెండువెపులా ఏతెన
 కొచ్చెరచెట్లూ, పూలచెట్లూ వీటి వెనకేల
 రెండండముల మేదా. రాజారావువేపు
 యాదాలాపంగా చూసి నవ్వుతూ లోపలకు
 పోయింది. తనికొర చెట్లు వుండాలి.
 ఈ లోపున ఆమె నిద్రనుం.

రాజారావు అందమైన వూహలకి ఆలో
 చనలు పూలకెక్కి తోడిగాయ్. ఆమె
 యింటికి నాలుగోయింటి మేడమీది గదిలో
 అద్ద కుంటున్నాడు, రాజారావు.

ప్రతి ఉదయము
ఉత్సాహముతో
మేల్కొనండి

త్రోగ
వృద్ధిపొందింపబడిన
టైర్స్

బె-కొ-లేట్స్

లాగగాన వచ్చే స్ట్రీప్ హ్యాకింగులో ఇప్పుడు దొరకుచున్నది

మార్టిన్ అండ్ కో. హాల్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

100/101, బోయల్స్ మార్గం, ధర్మపురి, మద్రాసు

పూవు మీ ఆదృష్టం చెప్పగలదు

మీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోతున్నది, మీ సరియైన దర్శనాలనుంచి మీరు తెలుసుకోవగోరినట్లయితే ఒక పూవు కొర్రుపైన మీకు యిష్టమగు ఒక పువ్వును పేరున్నా, మీరు వ్రాయు లేదీ, వేళి వివరములున్నా, మీ సరియైన చిరునామా యున్నా పంపిస్తే వ్రాసి పంపండి.

జ్యోతిష శాస్త్రములోని రహస్య గణితము మూలముగా మేము గుణించి, మీరు కొర్రుపైన వ్రాసిన లేదీలగాయకు 12 నూనములలోను మీయొక్క ఆదృష్టము, లాభనష్టములు, శివితమార్గము, వి వ్యవహారములో మీకు జయముకలగనో, మీ ఉద్యోగం విషయంలో నుంచి ఖైదలు, మార్పులు, ఆలోచ్యవిషయము, పరదేశిగమనము, తీర్మానాత్రలు, వివాహము, స్త్రీ సుఖము, సంతానము, నిధిని క్షేపములు, టాటరీ, అకస్మాత్తవ్వలభిము మొదలగు వానివిగురించి స్పష్టముగా మాఫవారీగా వ్రాసి దు. 1-40 లకు మాత్రము ఏ. పి. గా పంపగలము. (ఏ. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకం) దుష్టగ్రహము లేనయినా పువ్వు యొడలు కాంతిచేయు విధానంకాకా తెలుపగలము. వివరములు మా పూచీ పై పంప బడును. మేము పంపిన పూవు మీకు తప్పక గుండవియెడల పైకము వాడము చేయబడును. పూచీ పరిష్కరించి కూడుదు. మీ ఆద్రష్టం ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

Pt. DevDutt Shastri, Raj lyotishi (WP-13) Jullundur City.

మీ ఆదృష్టం చెప్పగలదు

రూము కల్పి తిలుపుతీసుగానే కొందరు వదున్న పుత్తిరం చూశాడు. తీసి దదివాడు. దేవవాడనంది ఆచార్యులు రాశాడు. ఆచార్యుల పుత్తిరాలు వదలటం చాలా సరదా. చుక్కెత్తీ, హాస్యము అడుగడుగునా కవిత్వ. "కా వేరీవదీ తటానికీ ప్లావార్లమై వచ్చివ అయ్యంగాదు - కన్యా సహస్ర సౌందర్యవీక్షణ పరవమైన రాజారావు" అని రాశాడు పుత్తిరం. వది వది చదివ వచ్చుకున్నాడు రాజారావు. దగ్గరే నుందర భివలలో భోజనం. మేడమీద గదులు తన దగ్గరే వాళ్ళు కొందరు వుంటున్నార. చాలా సౌమ్యులు. శోభా యెలిమిదన్నంత భోజనం పెట్టే సుమీద పడకవర్సీలో కూచుని చంద్రబింబంకా, నీలాకాశం వేళూ, కొప్పెరచెట్ల ఆకుల్లోంచి వదుతున్న చంద్రకాంతి కలకాలనింకా చూస్తూ గంటల తరబడి గడిపేవాడు.

బస్సులో తన్ను చూసినవ్యవ అమ్మాయిని గురించి ఆలోచించి కళ్ళు మూశాడు. తను విజయవాడనంది కచ్చేటర్లు అందమైన అమ్మాయి లదలే మెసలే శ్రీరంగం శా జాగ్రత్తలోయ అంటూ టీవ్ చేశారు. ఇక్కడి కచ్చా విజయ అనిపించింది. పసిడి కాంతులు, వికార వినిల నేతలు, మదిర శిశోజంపవదా, పులిపువ్వు కున్నీగ కబాలాలు ఇక్కడి అమ్మాయిల సామ్యుల్లావున్నై. శ్రీరంగం దేవాలయంలోపు నుందర స్త్రీ విగహల సమనిధికాంగ ప్రేమిణి య సౌందర్యం ఇక్కడి స్త్రీలలో కనిపిస్తుంది. దక్షిణ దేశిదేవాలయాలలో కల్పాలంబిటినుందరంగా వుండడానికి కారణం బహుశా కల్పాలి విన్నాణిం చేటపును రెండు కల్పాల మదిలా ప్లానిక స్త్రీల సౌందర్య సంపద మెరిచి వుంటుంది. ఎడతెలిసే లేకుండా ఆలా వాగేవి రాజారావు ఆలోచనలు. తన నిర్దిష్ట మైన ఆలోచనలకే అంతటి కమనీయ కవిత్వ శక్తిని ప్రసాదించిన కన్య యెడల రాజారావు హృదయం అమరాగపూర్ణం అయింది.

ఎలాగ వా ఆమెపరచయం సంపాదించాలనే నిశ్చయంతో తృప్తిగా నిద్రపోయాడు రాజారావు.

మగ్రాజా పొద్దున్నే తొమ్మిదిన్నరకు హాల్లలో భోజనం అమ్మ సాపునగర్ కల్పిన రాజారావు కళ్ళు కేగిలు మన్నాయ్. ఆమె వీరధరించిన వత్తిరీ, నిలుచున్న తీయా, చావుల్లో వెలిగే ఇంద్రధనుస్సా అతనికి దిగ్భాగిని, కలగ చేశాయ్.

అమె పరివహం కావాలి యేదీనికి

రాజారావు వృద్ధుడు. సముదాయం కంటే
కేవల స్వయంమేది

ఇలాంటి వృద్ధుడు సంబంధించి ఏమి
యేమో చూడకపోయి సామాన్యంగా వుంటే
ప్రస్తుతించుచుండి మొదలు : బలపరిచింది
యెడల.

బహుశా వచ్చింది. ఎవ్వరూ దిగలేదు.
లోపల పలకాభావం. ఇదిగో ఒక పీటలో
కూలేసింది విధి ఆమె నోటికి కూచుంది.
ఇద్దరు ధర్మ జానెడు ఫలం ఆక్కడ వున్న
కొలు పెట్టి పరుకుంది.

ఒకగా ఆమె వేపు మానెన రాజారావుకు
ఆమె శిశువు చిలేసింపు కనిపించింది.

మొదటలా పి ఆలోచన తిట్టింది రాజా
రావుకు.

తన శిశువు రెండు ఇంగ్లీషు నకల
లాన్నయ్. అది బోయివా భగవానేను
వాటిమీద తన చేరుంది. వెంటనే ఆవుస్త
కొలు, ఆమె వున్నకొలుపైన పురానెకాడు,
ఎవ్వరూ మా కండా

ఆమెయి చికిషా వాణికి ఆయింది.
కావేరినదిమీది నోడు వొంటెన దాటింది
బహు. ఆమె జడలోని మరెవల పరిమ
ళింప, వివిధరాల శిశువులో పిన్నున్న
గాలి రాజాగ వును పరమింట్లో గిరింది. తేలి
తింపా యేది వా నోయి, ఆ నం ది మూ,
త్రిపి, ఆహదమూ వుంటే అదిస్వ గమభి
విందినాగాడు. బహు జరిజరా ముగకు
నాగిపోతూంది.

సామంత్రించి స్పెంటుగాటిఫీన్ ముగించి
ఆఫీసు వాడిగా బహువ వువేపు వచ్చాడు
రాజారావు. వొలిపోయి వువులూ నుం
దుని వుంది ఆమె ఆమె శిశువులో విరికిగా
కనిపించింది. అతను బహు డగా అతనివే చే
మానూ నుంచుంది. బహువ వువు గర్త ఒక
రెద్దిగా బిచ్చగాళ్లు తప్ప ఎవ్వరూ లేరు.

వచ్చుచున్నాడు రాజారావు.
అతిపేపు పడిచింది ఆమె
అతినించుడే వేగం గాకొట్టుకుంటున్నై.
సమస్త తిరంలో ఒక్కవారి హాగ గాలించి
మనిషిని అక్కరిదిక్కరి చేసినటూ, మొహం
మీద పన్నీటి జలంలు ఒక్కవారి చిలుకరింప
బడినటూ ఫీలయ్యాడు రాజారావు.

ఆమె స్వచ్ఛమైన యింగ్లీషులో మాట్లా
డింది.

“వాడున న్నలో వున్నకొలు మరచి
పోయాక” అంది.

“థాంక్స్” అని అందివుచ్చుకుని, ఆమె
సన్నని జాకాకు వేళ్ళింక మాట్లా “మీకు
క్రిమి కలిగించాను” అన్నాడు.

“నీటింగ్ ఎటూర మీ పేగు రాజారావాణి
ఎక్కడ పం చేస్తున్నా?”

“రెజెం ఇక్కడి అఫీసులో పనుండి
వచ్చాన. మళ్ళీ విజయవాడ వెళ్ళిపోవాలి”

“మీరు ఎవ్వి. అని ఆవు స్థకంలో
మానాను పట్టా?”

“ఇంగ్లీషు లిలరేదగు. మీ రెక్కడ గువు
కున్నా?”

“పీటలక్కి కొరజలో వి.యే. వెకెండి
యర్. కా బహుమాదా ఇంగ్లీషు లిలరేదర”
అంది. సంభాషణ పొడిగించాలని వుంది
ఆమెకు.

“ఓ. అభిగమ లోకేలా కనిపిస్తున్నై.
ఈ రెండు వు స్థకాలు మామ రిదెనలు. దివ
నండి. ఇళ్ళి యిద్దగా నాని.

“థాంక్స్ lakes and ale దదివాను.
రెండు ఎడ్ల ఇంట్లో” అని రాజారావు
యిచ్చి వు స్థకాన్ని పుకుంది.

ఆరోజా బహులో యిద్దరూ యెదురెదు
రుగా కూచున్నాడు. గాలికి ఆమె ముంపు
రెగిరి ముగిసిపో పడుతున్నై. రాజారావు
వృద్ధుడు మధుగోహలతో విడిపోయింది.
ఏం మాటాడాలో ఏ చుంలేదు

ఏనుగు, ఎలుక

ఒక ఏనుగు పోతూపోతూ

ఒక ఎలుకను చూచి

“నీ అంత చిన్న జంతువుని

కేనెక్కడా చూడలేదు” అంది

ఎలుకకు కోపం వచ్చింది.

“శనివరంకు ఇంకా లావుగా

డొడేద ని ఈమధ్య జ్వరం

పడిలేచాను” అంది.

“ఈ వూళ్ళో యేమేం మా కాదూ?”

నెయేగా చిన్నచిన్న రాళ్ళింట్లో ప్రక
హిమూ చేసిన ముక్కర వ్యవలా క్రతగా
చేతుంగా వినిపించాయ్ ఆమె మాటలు.
“ఏం మాదాలో నాకు తెలియండి, వివ
రాలు తెలుసు మామించి వాళ్ళరి”, న్నా
డు రాజారావు తేలికలో వొలిపారి వ్రేల్చ
ముందు తివబడకుండా సమయస్ఫూర్తి
అన్నమాట లిది.

“రేవెలూరా ఆవారం. సామంత్రిం
నాల్గంటుకు బహువ వువు దగ్గరికి రండి
ఎళ్ళివినవకు వెదదాం. అక్కడనుంచి వెళ్ళి
వూళ్ళోవున్న ఆలయాలు చూడొచ్చు.”

రాజారావు బహువసంధిరితుడయ్యాడు.

“మీ ఆరాన్ని మరచిపోను” అన్నాడు
కేవానల్ గా.

“మీ వూరెళ్ళాక జాపక ముంచుకోండి

చాలు” అది నీరినన గా.

ఆమె కంత రుద్దమయినట్లు తోచింది

రాజారావుకు. రెలుగేటుముంగుబహుగింది.

బహుదగి కొంతదూరం కలిసే నడిచారు.

“మీ చేరు అడగడం ముగించాను. ఎంత
పొంబాటు” రాజారావు నొచ్చుకన్నాడు.

“విరజ”

సమస్తవాడు రాజారావు. విరజా. కొత్తి
వేరలేవుంది. గిరిజ. కైలశా. నవజా, జలజా,
విమికాడు. ఈ పేరెక్కడది. విరజాభిధాన .
ఆమెత్త మూర్ఖుల వదకటం ఎంతో మేల
య్యింది. కావేరినది యింకో పేరు విరజ.
వొళ్ళు గ గుర్తొడిచింది. కావేరితో
సామ్యము. ఒక్క సారి ఆమె నడకలో
నడిపవావావు వొంపుల్ని, నదివిళ్ళ
తెలిసి కొంతని ఆమె వొంటి రెండు
పొట్టి వివసుడైన రాజారావు. శిశు
పక్కకి తిప్ప మాకాడు. గేటుముండు
నుంచుని “నడితే” అంటూ ఇంట్లో వెళ్ళి
పోయింది, విరజ.

* * *

మగ్నాటి సాయంత్రం బహువ వువుదగ్గర
కలుసుకున్నాడు, విరజను. ఆమెతో బాట
యింకో నిలుచుకు స్నేహితుగాం గ్రు
వున్నాడు. విరజ రాజారావును వాళ్ళకు పరి
చితుం చేసింది. బహువ వువులోపల వాళ్ళకు
చాలా పన్నిహితుడయ్యాడు రాజారావు.

బహు రాగానే గెంటుటేటి కెల్లు కొంది
విరజ.

గెంటుటేగ్గర అందరూ దిగారు.

సకలయూవాళ్ళు ఆర్ధిజా చేసిన ఎక్కి
లిపనకు వెళ్ళాడు. రాజారావు యేమీ
యింకా పేసి కాలేదు. పి ఎన్ ఎయిర్ లో
భరితబాల్య ప్రదర్శన జరుగుతోంది
విరజ ఆటువేపు దారికిసింది. ముందే వరు
సగా భాళిగా వున్న కుక్కలో కూచు
న్నాడు. రాజారావు పక్కనే కూచుంది
విరజ. పీజి ఆలంకరణ, రైటింగ్ అరెంజ
మెంటూ గొప్పగా వుంది. భరితబాల్యంతో
బాట మున్యగోహలని పదిం అభినయం
చింది. “తన గీతి అరవజాతని పాటకులుగా
యెునరించని తెలుగువాడే” రాజుప్రాలు
పద్యం జాప కొనిక వచ్చింది.
ప్రదర్శన అయిపోగానే బహుటికి
వచ్చాడు. ఏర్పక వారిలో ప్రవేశించాడు.

పూర్వ తెచ్చిన పాటలూ అందిస్తూ
అడిగింది విరజ. “ఎలావుంది ప్రదర్శన?”

కళ్ళి నురింటి గొప్ప వువస్యసం
యి వ్యాపిని పించింది, రాజారావుకు.
ప్రారంభం చూడు. ముఖ్యం క్షేత్రము
పదాలు, ఆంధ్రదేశంలో వాటి ప్రకీర్తి,
కూచాడి బాల్యమూ, అభినయ చాతు
ర్యమూ, చేప్పాడు రాజారావు అవసరంగా
మాటాడుతున్న రాజారావు ఇంగ్లీషు భాష
మాధుర్యానికి సమ్మోహితులయ్యాడు, విరజా
ఆమె స్నేహితునా.

ముఖ్యం విరజ వూరుకోలేకపోయింది.
ఆవేంకో రాజారావు రెండు చేతులూ

పట్టుకుని 'ఎంత గొప్పగా చెప్పారండీ,' అంది.

రాజారావు సిగ్గుపడ్డాడు. విరజ స్నేహితు రాండు అడ్డంకివేసుతో రాజారావు వేపు మాత్రం.

ఒప్పు పూవుగర్వకల్ప నిలుచున్న విడు నిమగ్నంబు బుద్ధునిగింది జనంతో కలుగు లాడుతోంది. అతికష్టమైనదా కూర్చో నలి గాదు కింకం బెళ్ళేదాకా ఒకళ్ళ ఒకరు మాట్లాడడానికి సిద్ధకపోయింది. మామూలు పూవుగర్వ బుద్ధునిగాదు. విరజ స్నేహితు రాండు కలుపుతినుకుని చెల్లిపోయాడు.

రాజారావు విరజ కలిసే సరిచాడు.

ఇద్దరి హృదయాల్ని ఆ వినిమన గొప్ప అవదించి కట్టింది.

అనంతరవిశ్వసాందర్యం అగ్గుతంగా కలిసింది పోగింది. కోడుకు రెండువేపులా వున్న తూలచెట్ల మీదనుంచి వస్తున్న పరిమళ తిరంగాలు పోయిగా వాళ్ళకు స్పృశిస్తున్నాయి.

రెండడుగుల తనకంటే ముందుగా వరు నున్న విరజకేసే మాత్రాడు. రాజారావు. క్రిందగం అలలు కుడ్యం మీద అగ్గుత కల్పమొకటి ప్రాణంగా తనమందు నడుస్తున్నట్లు భీలయ్యాడు. కుండని అమె భుజాలదగ్గర విశాలమై వరును దగ్గర అతివన్నె, జలవభాగం దగ్గర మళ్ళీ విశాలమైన ఆ మెకలిరపు కొంపుల్ని, మిటవల్లల్ని కప్పుకున్నది. కంబం చీర పరిమళగా ఆ మెకు చూపునల ప్రబుడివాడు రాజారావు. ఆమెలో కొలితందాలు వికసించాయి. కొలితారభాలు నుభాగించాయి. వడవలేక పోయాడు. అక్కడే కూర్చోవాలనిపించింది.

కోడుకట్ట కిల్లున్న ఆమె యింటి గేటు ముందునుంచుంది.

"రండీ" అనిపిలిచి ముందుకువడిచింది.

తూలచెట్లపక్కన ఉన్న గొలిబొటమీద నడుస్తూ ఆమె వరుసగించాడు.

ఎత్తె కొచ్చెరచెట్ల ఆకల్లోంచి కడి వెన్నెలపడుతోంది. గెండు కొచ్చెరచెట్ల మగ్గు, పూలమొక్కల పక్కన వున్న సిమెంటుబెంచీగర్వనం మంది రాజారావుకు అభిమఖం గా విజ.

వెలుగుచీక ముగ్గు రాజారావు మొహం అందిగా మెరుసూంది.

అప్రయత్నంగా రాజారావును కొవిరించుకుని "మీరు వా కెందుకు పరిచయ నుయ్యా?" అని వెళ్ళిచెక్కియేడిసింది. అప్రతిభుడై వాడు రాజారావు. అనిని న్నులు తిగిగాయి ఆమె వరుంచుటూ చేతులువీసి చెంపల్ని నీళ్ళంబు గా చుంబించాడు. అతిని కొనిలో ఆమెకిందగిరి వాగ్గవహించింది. ఆ ప్రవాహంలో కొక్కి పూసిరి ఎరిసింది కోడు రాజారావుకు

ఆమెనిలీసేత్రలోకిమాస్తూ "ఉడికవు కాకు విరజా" అన్నాడు. "నీకంటే స్నేహమయి, ప్రేమయతో స్నేహాన్ని కూర్చిన భగవంతునికీ ఋషి పున్నాను" విజ అతిని చెక్కిరి తన చేతుల్లోకి తీసుకుంది "రెల్లెంబిల్లపానీ ముగ్గురల్లున్నాం. నాకేసే పెళ్ళి మీరూ కంటే బ్రయిన్లో. మీయి కిగులో వజున్నాం. మీగా వన్ను మీవాడీ ఆయంకట్ట కిలునుకోవచ్చు" అంది విరజ.

"అలాగే" అన్నాడు రాజారావు అతికష్టమైన ఇద్దరు విడిపోయారు.

* * *

మర్నాటిరాత్రి జంక్ మలో మధురవలే (రికేండ్రింగ్ ఎంప్లొయేట్) కూచున్నాడు. కంపార్టుమెంటులో జనం బాగావున్నాడు. రాజారావు కూచున్న సీటుకు ఎదురుగావున్న

సలాన్ని ఒక తివిశికుటుంబం ఆక్రమించు కేంద్రీ మగ్గున నున్నట్లైన భార్యభర్తలు యావత్ ప్రాంతంలా అదురుపెట్టే వరు నుల్లోవున్న యిద్దరమ్మాయిలు. కుటుంబ యజమాని రాజారావును తివిశిలో పలుక రించాడు. తనకు తివిశిందాని, తెలుగు వాణ్ణి చెప్పి రాజారావును, ఆనువభార్య తెలుగులో పలుకరించింది తినుని మ్మదా పని, మదరాసులో తిను యిగునూరుగిలో తెలుగు కుటుంబాలువాళ్ళయి, తినుకు తెలుగువచ్చని చెప్పింది ఆమె

రాజారావు వర్ణిని రోక ముటించాడు. వాళ్ళ పెద్దమ్మాయి రాజారావుదగ్గరన్న ఇంగ్లీషు పు సకేలు అడిగితినుంది.

పడుకోటానికీ స్పందిలేదు. కూచు కేసునికీ పాటు పడుకున్నాడు. ప్రమాదీకులు, కోస్తేపు కేసు మూకుంటూ, కోస్తేపు కిటికీలోంచి చీకట్లో మాస్తూ కూచు న్నాడు రాజారావు.

పాడుకే నాలుగున్నరకు రైలు దిండి గల్లు చేసింది. మొహం కడుక్కుని కోట్ల తొగిగిచ్చి కూచున్నాడు రాజారావు. మోగోయినపలయానికీ రైలు కొడైకవాలు ప్రాంతం పోతుంది.

మూడవ కొంత అంచులు బంగారు కొంతుల్లో మెగునున్నె. కొంత కొమ్ముల మీగుగా బులు పరునిస్తున్నె. కొండె లోయల్లో నుబ్బులనినెల గాపడుకున్నె. ఎరి కొంత అంచులు గురి మేమల అంచులో తెలియంలేదు.

గాంధీ గామ్ మీగుగా పోనున్నది రైలు. చెట్లమగ్గు గడిచిసేపలు చిన్న కోల గలూ, పన్నుని కొలిబొటలు కోడు రెగు రైతూలా కొచ్చెరచెట్ల వరుసలూ రాజా రావుకు మరో ముగ్గురలోకొన్ని స్ఫురింప చేశాయి.

విరజ ద్వారా విశ్వసాందర్యమాస్య మార్గాలు తన కేవగరి మానున్నాయ్ అను కున్నాడు రాజారావు రాజారావు హృద యం ఆనందవిలసింతం అయింది. ముగ్గురేమన సమాపించింది. చెఱువది వ్యాకతిమిప్పింది.

ప్రేమన వెయింగ్ గూములో ప్లావన చేసి బలులు మార్పుచెన్నాడు. అక్కడే దగ్గరగావున్న హోటల్లో టిఫిన్మెగించి నరావరి అలయం వేపు బదులేరాడు. ఎత్తె ఆలయగోపురం గూగాన్నుంచి నినిరె పోసింది. ఆలయం ఎనించాడు గోపుర వ్యాధిందగ్గర విండెనుంబని వుంది.

తోమ్మిడిన్నరె అయినాఎంత తీక్కిలగా వుంది. విరజచెక్కులు బాగా ఎర్రబడాయి రాజారావును బారి చేసింది.

"వచ్చా" అంటూలోపలకు దారితిసింది విరజ. ఆమెకు అవసరించాడు.

PAKCO పాకో ప్లాన్సిడి, కోలు ప్లానింగ్ కూడి ఆయిల్ ఇంజనులు

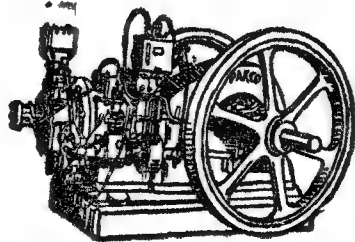
— ప్రత్యేక లక్షణములు : —

- * పనిచేయు ప్రారంభించుట తేలిక
- * తక్కువ ఇంధన ఖర్చు
- * ప్రస్తుతమైన వడక
- * దిక్కుమైన నిర్మాణం
- * ఎక్కువ మన్నిక
- * అగ్గుతంగా పనిచేయును
- * బాన్స్ ప్లాన్యాయర్, ఇంజక్టర్, పరికరములు

ముద్రాను ఆంధ్ర, కర్ణాటక, కేరళ రాష్ట్రములకు ఎ కెంట్లు.

Grams: "LAMP" **K. S. SHIVJI & CO.,** (Estd. 1903)

Phone: 3517 పోస్టు బాక్స్ నెం. 5, 178-79 (రాజ్ కేస్, ముద్రాను.)

(బహుమతి) అలయం. లోపల కాల
మేన పేరు సంతానం నుండునది, గోపురం
మీద అలయమిదామీద మండునది
మీద చెక్కబడ్డ అమృత శిల్పం ఉంది.

ఇప్పుడు లోపల ఉన్న పంటలు
నడిచింది. విరజిహస్వి నగ్నము, అలయ వాతా
వరణము, జననమునూ కొత్తలోకంలో,
నర్మి: మేన నాత వాణంలో విహరిస్తున్న
ధియను కలగచేసింది.

లోపల మేనోదయ కాళ్ళు మేనం
కొట్టటానికి మేల మీద గాంధీ
దిగాడు.

వాదాల మీద తరాడే వీరను కొంచెం
వైతతి నీళ్ళలో మునిగి మేలమీద
నందుని మేనంతుకుంటున్నది, విరజ.
కే ఆకుపచ్చగా కనిపించే నీళ్ళలో తెల్ల
తే నుదలాగా ఆమె వాదాలు మేనంతున్న
పన్నుగా మేం పడుతోంది.

రాజా వు తన వాదాల వేపు మానుం
డుటం గమనించే విరజ దిద్దున వాదాలు
వైతతిమకుండినపుటా వాదావులకొండు
గంటలయింది మీనాక్షి కని ద్విం చేసు
కున్నాడు. ఆలయ (వాంకాన్ని వాడిరి
వర్షానివించలేదు. కోశిగట్టున అలవి
నీడలో కూచున్నాడు తరిగోపు శిల్పకళా
వేపు న్నము. ఇది తెలుగు వాడుక గాజులు
కట్టించిన ఆలయం. రాజారావు లోని
ఆంధ్రాంధ్రం వున్నాం. వాడుకగాజుల
కాల వాటి నాహిల్వయూ, శిల్పకళ,
అందుకున్న వున్నా (ప్రవాహాలు, విషయ
విలాసాన గ్రంథాలు, ముద్దపశని, రంగా
జమ్మలాంటి కవియలు... రాజారావు
వ్యాంధ్యంబరంగా కేళితలా మీకొలం
కంతిపుంజాలు ఘనమించాయ్. సంతా
నానుకుని కూర్చుని విజ వచ్చిపోయే
సంకల్పం యాత్రలన్ని మానుకూచింది.

రాజారావు ఆమెవేపు చూడడు.

ఈక్షణంలో తనవగ్గరికూచున్నారజ తన
కేళి తాన్ని మనం సందర్శించే వేపు తెలిసి
చింది. తన వ్యాసభండార్ని బధురము
తో. అమృతభావనలతో నింపిన విరజ,
కొన్నాళ్ళకు కేళలం జాడగన్నాంగ
స్వప్నంభంలో నిలిచిపోయింది. ఇంతిగొప్ప
వాసనం విచ్చిపోయి కేళం అలయమిని
వాతాయి ఈ ఆలయంతో రాజారావు
కన్నులు బావ్వువారిలో లగ్నయ్యే.

ఇది గమనించి విరజ శిల్పకళ్యం
కార: మనుకుంది ఆహ్వాయంగా రాజా
రావు చేతుల్ని తనచేతుల్లోకి తీసుకుంది.

ఇదిగూ లేచాడు. ఆలయద్వారం దాటి
బయటికివచ్చాడు. సుధాక్షణ్ణుండీగంట.
అంత నిద్రా చేరుకుంది, గాలి వేడిగా
నిపోంది

"అబ్బ, యెండులు యిరాయి" అంది
విరజ.

"వాకోసం, ఎందుకు మీరే (మే) "
"అబ్బ, మనూ (తా) కే. ఎవడూ
ఎరగని వుత్సాహం వచ్చా కలంతుందీ
వాడ."

కాలేజ్ కాంటిన్ దగ్గర వచ్చాడు,
భోజనం ముగించి తిరుమావాయక మహాల
మాటానికి బస్సులో వెళ్ళాడు రెండు
గంటలు కనపించి. మహాల ముందు చెల్ల
నీడలో కూచుంది విరజ బాగా అసీ
తయింది రాజారావు ఆమెవక్కన చరితం
పడ్డాడు.

అలా అరగంట కూచున్నాడు. కాళ్ళ
వడికి, రాజారావు లేచాడు. అతని చేతిని
పూగా తీసికొని లేచి నుండుంది విరజ.

మల్లమటిన గడ్డను తీసి మేనోని
ముందుకు నాగిపోయ్యారు. లోపల జన
సమృద్ధి. చాలా వాళ్ళ విరజ రాజారావు
చేయిపుచ్చుకునే నడిచింది. దర్బారు
మహాల, అంకిపురయూ అన్నీ చూస్తూ
మేలమీదగా వెళ్ళాడు. మేల చిహ్నం
మిడియెంట్లో మిల మిలా మేలమీద
బుధురా నగ్నము. గుడితీరనూ, పున్నత
భవనాల, పురవిధులు, మీనాక్షి కని ఆలయ
గోపురం నూ వినుకొనాడు రాజారావు

విశ్వాభవాని వివిధ, గంటికాస్త్ర
గారి మీనాంధిక నవల జాడకొనికి వచ్చా
యి. ఆ కాల లోని రాజకీయ, సాంఘిక
వాతావరణము, రాజుల తీరుల అభివృద్ధి
లయ్యాయి, ఆ నవలలో వాటినివరించి
వేప్పాడు విరజ ఇంగ్లీషులో. రాజారావు
వర్ణనచాతుక్యము, అంగభాష మాధు
ర్యము విరజను ఆకట్టింది. మంత్రగుప్తజం
గనికి మలే రాజారావు వెంట నడిచింది.
మహాల సమగ్రంగా చూసేప్పుడు
సాయంత్రం ఆరగంట లయింది. వాళ్ళ లో
కేళి ప్రసన్నమగించి వైగనడితీ నికనడిచా
ర్చిరు.

నది తిరాన్ని సమావేశం కట్టింది కే
రాల మున్న నీడున్న గాలి హాయిగా
పూలించింది

"దిల గాలి ఆహ్వానిస్తున్నది మన్న"
అన్నాడు రాజారావు

విరజ చూడలేదు. వాసం వగించింది.
ఆమెవేపు చూడాడు. మేనంలో యేదో
కాంభీర్యము, శక్తుల్లో యేదో నిర్ణయము
గొలిచింది. చకినడవాడు రాజారావు.

అంతివీళ్ళా, చూడేగా, ఎరదా, వున్న
విరజ మేనంలో కాంభీర్యము ఆమె
నిశ్చయవం రాజారావులో అత్యంత ఆడు
రాను కలిగిచాయ్.

వాళ్ళకు దగ్గరగా ముఖ్యులు తిగుతున్న
అరికిడిలేరు. విజ నీళ్ళ మీద చేయివేళాడు.
రాజారావు. ఆమెఅరికి మరింతిగ్గరగా నడి
చింది. ప్రవాహానికి కొంచెం దూరంలో
మేలని తెల్లని ఇసుకమీద కూచున్నా
ర్చిరు.

కొంచెం దూరం లో చాకతి వాళ్ళు
బల్లలకుతున్న శిల్పం వివరమూడి.

నీటిమీద కొంగలు బారులు బారులు గ
ఎరుగుతున్న. అనంతకాలం వివరం గా
వుంది. వేడిచెందిన లోకం సాయంత్రం
బాగా చల్లపడ్డది.

అప్రమీసున్న నూద్యుడి కొంగులు నీటి
మీద వివిధ కొంగుల్ని పూర్తిమన్నాయ్.
సంధ్యారాగంలో జగమంత ఇంద్రజాలంలా
వుంది.

రాజారావు కాళ్ళు బారచాచి యిసుక
మీద వలికిలా పడుకున్నాడు, ఆకాలం
లోకి చూసా.

దగ్గరగా కూచున్న విజ చేతుల్ని తన
చేతుల్లోకి తీసుకున్నాడు రాజారావు.

విరజ వాడింది. ఆమె గాంధీ లో చి
బహిర్గతమే అమృత (సవంతి రాజారావును
ముంచేసింది. ఆమె వాట వివడానికి వైగ
నడి, సంధ్యా గాయ అనిపించింది. ఆమె
వాటలోని ప్రతి పదము కాలికావాలా ఆ
అమృతమే సాయంత్రాన్ని వలిగించింది.

రాజారావు లేచి నుండున్నాడు. ఆకాలం
లో వాణుకున్న విరజను లేచినే తాడు.
మాగాన నడమల్లు కనిపించనంత నీటి,
ఆమెను కాచిలించుకున్నాడు రాజారావు.
ఆమె క్వాస వచ్చుగా శిరులకొంది.

మాగాన మీనాక్షి కని ఆలయంలో
కొడుకు గంటల శిల్పం వివరమూడి.

విరజలో అనంతము, వివాదమో తెలిగని
ద్యంధ్యభావం, మేను కలిగించి వేస్తోంది.

మేల, రెండు కన్నీటివిగుతులు ఆమె
చింతమీద జాలువారాయి.

"విరజా భగంతుకు ప్రసాదించిన
కూనిని నువ్వు, నాకు. వచ్చేయేరిజ నువాడ
వాత్. తిమిళి కేళి అలయ శిల్పసాంధ్యం,
ప్రృతి అందము. నీవమేలని నీలికేళిలో
మానుకుంటూ కేళనీ నిలం గడపాలని
వుం." అన్నాడు రాజారావు దగ్గరితో.

"వస్తాను. ఎంతిదూరమేనా, యేక్కడి
కేళా వస్తాను మీనా" ఆమె చూడడ
లేకపోయింది. మేలం మేకలన్నాడు గడం
చేసింది.

"మీనాక్షి కని నాకు వలికిని ప్రసా
దించింది." అంటూ మీల్లో రాజారావు
వాదాలు పలుకుని శిల్పధురంగ. వాళ్ళ
సంభాషణవివడానికి ఆగిన వైగనడిచి,
త్విప్రగా నాగిపోయింది. సంధ్య వాచరా
ముగికు వాగింది. మీల్లో. విశ్వద్దీపాల
జలుగులో, వెలుగుడల్లా విరజా, రాజా
రావు మధుగుపురవిధులగండా ఆలయాభి
మఖుల్ల వర్షాడు.

విరజ వాదావు సగందూరం రాజారావు
భుజాలమీద వాటి నడిచింది.

లోకమీద వెన్నెలతెరి మెల్లగా నాన
తోంది.

మనసులమాట

(గతనందిక తరువాత)

ఇంత పెద్ద యంత్రానికి ఒక్కరి ఉదయం అగంటల పాటు వెళ్ళిపోవటానికి నిశ్చయం చేసుకున్న అరవింద లేని బట్టలు పడ్డ కోటలానికి తనగదిలోకి వెళ్ళిపోయింది.

శేఖర్ తిన్ని నిరక్షణం చేస్తున్నాడని భావన అరవింద తండ్రిదగ్గరకు వెళ్ళిపోవటానికి నిశ్చయించుకున్న సమయానికి శేఖర్ ఒంటలో యంత్రాగలేదని కొంతకాలం కాన్ఫిస్ చేసుకుని వెనక్కి జెలుజేరాడు. రాజయ్య అగ్నిపాక చేసి తినుట ప్రయత్నానికి సిద్ధం చేస్తున్నాడు. రెస్టోరాంట్ కిటికీదగ్గర నిలబడ్డ శేఖరం దూరంగా తిన్నినట్లు కొండల తీసి చూస్తున్నాడు. కొంతకాలం వచ్చాడన్న మాటేగాని మనసు మనసులోలేదు. అరవింద యెంచేస్తూ వుంటుంది యీ పాటికే. రాధతో కాలక్షేపానికి యేదో ఖబురు తెలుస్తోంది. బజారునుంచి మళ్ళా పేక లెట్టింది అడకుంటూనే వుంటుంది. తన బిల్లేసరికి పోల్తో నిశ్చయంగా పేక ఆడుకుంటూ నవ్వుకుంటూ వాళ్ళిద్దరూ సంతోషంగా వుండివుంటున్నాయి. తనకు తెలుసు తన బిల్లేగానే అరవింద మొనాం యెక్కడి పోతుంది. రాధ అలా ఆపేసి యేదో పని వున్నట్లు అక్కడుంచి వెళ్ళిపోతుంది. తననుంచి తప్పున్న సంగతి తెలుసుకున్న అరవింద తల్లి తిరుగుతూ అలాగే మాట్లాడి పోతుంది. తనకోప్పడానికి ఒకరుకుంటూ ఉండి వూరించుకుంటున్న అరవిందకి ఆశ్చర్యం కలిగేటటు తన దగ్గరగా వెళ్ళి భుజాల మీద చేతులు వేసి ఆప్యాయంగా తన బైపురు తిప్పకుని యెన్నో విషయాలు వివరంగా మృదువుగా చెప్పాడు. ముఖ్యంగా శేఖర బని గురించి దాని కాలంగా తన తండ్రి తల్లి యెంతగానూ ఆసక్తిగా అరవిందకు తన సహృదయి. నిత్యం శేఖరలోనుంచి గిపోయి నీగతలు. కాన్ఫిసుంటూ తన గురించి నీ హితులదగ్గర కాలం వెళ్ళిబుచ్చువాన్న తిన్ని యెంత డీల్ చేసుకో అరవింద కాలం తెలుసుకుంది. చివరికి అతనిని అలాగే తిన్ని తినింది.

నీకు మా శేఖర్ దిగులు తో కృతింది పోయి తిన్ని తన క్రమంగా చంపి చేసుకున్న తల్లి సంగతి గుర్తుకు వచ్చేసరికి శేఖర్ కను నీళ్ళతో నిండిపోయి నాన్న గూడ మొదటో సరదాతో ఆడేవాడు. అప్పుడప్పుడు రాత్రిపూట అమ్మగూడ ఆడేది. కాని కాలక్షేపానికి అలవాటుచేసుకున్న అబద్ధ సవంకింద మారి చివరికి అమ్మని బని గొంది. అరవింద అంత దూరం వెళుకుని గాడు తన వుద్దేశ్యం. ఆ మాటచేసి యేదో అనంత తనకు భావకంపమంది మనస్సంత యేదో దిగులుగా, వ్యర్థంగా అనిపిస్తుంది. ఇదంతా తన అరవిందకు ఆరాజా రాజే చెప్పాలనుకున్నాడు. కాని అరవిందగాలేదు. పోనీ తన ముంగు పిల్లవా కాకుండా. అలవాటులేపని చేయటానికి ఆత్మభిమానం అడ్డంకవుంది. పేక ముటూరవ్వంటే అరవింద యేనుకుండా భార్యగల పలు పద్ధతులను యెలాటి వాతావరణాన్ని సృష్టిస్తాయో తనకు తెలుసు. చిన్నవాడయినా అమ్మ, నాన్న మధ్య అనవసరంగా తప్పుకున్న అనూకాలం అర్థం చేసుకోగలిగాడు. అరవింద తన కావాలని యేదో చేసుకున్నాడు. కావాలంటే అరవింద కోసం ఆత్మభిమానంగా యేదయినా తగులుకుంటాడు తనది తప్పే ఆశాకాగ్ని తిలు నీ కాకుండా. తనకప్పుడంత బాగుంటే వుండేగాడు. ఇంకతన క్లాంట్కు తన యితరుల కోరికల యెంతగానూ వుండేవాడు తన సారంగిలో యెంతో మోకల్ని తన చేసుంటే యెంతో తలపెట్టి ఆకాశం లోకి చూసాడు. అక్కడ తారలాడున్న తెలుసుబ్బలు అరవింద భావకం తెచ్చాయి. దూరంగా కొండలు, మట్లు అడవి కుడి వున్న కొండమీదుగావున్న దాకే బాగా ఆహ్లాదం పొందడం అరవింద నిలబడి జ్ఞాంతం వరకే పుజాలమీదుగా.

గది యెంతో చూస్తున్న తిన్నినులో పోల్తో తీస్తే యెంత బాగుంటుంది విగబోసుకున్న ప్రకృతికవ్యతో ఆడుకోవటానికి వచ్చింది అంతాలరాకుమారిలా వుంటుంది కాబోలు.

“సర్, యిటు యింత ఆటేమీ లేదుగా” చిక్కుపడివున్న ముగ్ధ మోకల్లవైపు వరధానంగా వెళ్ళిపోతున్న తిన్ని పక్క నున్న రేంజీ ఆఫీసర్ యాగ్గంలలోకి వెళ్ళాడు. పులికిపడి తన మట్టా చూసాడు. ఫీల్డో నగభాగండాటి యంతలకు వచ్చేవాడు తన తిన్ని చూస్తున్నాడనుకుంటున్నాడు గాని— శేఖరం మొనాం అనుకోకుండా యెంత బడింది. చాలాని చెప్పి బాగళాకి తిరిగి వచ్చేవాడు. రాజయ్య అన్నీ సిద్ధం చేసాడు మగో సో అరవింద తిన్నిను తిప్పకుండా యెక్కడకు రావాలి. కొండలు గుట్టలంటే తనకి చాల యిష్టమని యెన్నో వాడింది. దూరంగా కొండల మీదనుంచి ఆ సమయం నూగొట్టి చూస్తూ అనుకున్నాడు శేఖర్. తన యెంతో ముఖం ఎట్టింది. సందర్భాన్ని నింపునన్న అడవి నీడోలు యెచ్చింది. కానుకతీర్చి లబ్ధి పెద్ద కృతలు చిరు నవ్వుతో పక్కకు తిప్పుకుంటున్నాయి. లాసన యెంత తింగేడు నెటుమీద మాన్చున్న పిటయేదో అంకాని భావలో తిలకి తన నూటాడుకుంటోంది. మాన్చుట— తిప్పిగా వెనక్కి వారిగిబడ్డాడు శేఖరం.

“నీకు తెలియకునుదా. ఒకటిగాగు రెండుగాగు ఆర్మీలు పడి చేసాను. ఇంకా అందులో అంకాని విషయమంటాలేదు. అన్నీ తన వ్యభిచారమంత. గబ్బు, పోడా తిప్ప మరొకటి తెలియదు. నేను నాన్నకు చెప్పేస్తాను—నా అక్కడకు వెళ్ళేదల కోరి ది. తిన్నిలో పోవాటాడ అక్కడ పోవాటా చేసేవంతమాత్రా తన దిద్దుకోవటానికి నెలుగేదా యెంత— నేను నిజంగా నిశ్చయం చేసు

కున్నాను. ఇకా వెళ్ళు. తప్పు కండాకచ్చేవాడు కాబట్టి తన నిక్కడికి రాదు. నీ హితురాలి చేతులో మొనాం చాచుకుని” బాధ బాధగా ఆవేశంగా అంది అరవింద. “మరి మీ నాన్న యేమన్నాడు?”

అడ్డనవుండి
సులభమనారాధిత

గంఃనుంచి మాట్లాడున్న స్నేహితురాలివంక అర్థంగానట్లు చూస్తూ అంది సుమిత్ర. హాయిగా లెక్కలుగా అన్నీ వున్న భర్త దొరికినా సుఖపడలేని అరవించ తన దగ్గర వుద్యోగం చేసి సుఖపడగలదా? యే కారణాలవల తన నిశ్చయ నిశ్చిత వచ్చావని చెప్పిందో అరవించ ఆ కారణాలు అతనిగా లెక్క పెట్టవలసివిగా కల్పించలేదు సుమిత్ర.

‘నాన్న యేమంటాను—తెలుసుగా— నామా—కొదవరని. అతన్ని క్యాంప్ నుంచి రాని వు తరం రానాను అన్నాను. డబ్బు తీసు, హోదాతోను తలచాను అందుకే తప్పిపోవని అతనికి తెలిసి రావాలి.” మొహం పై కెత్తుతూ అంది అరవించ.

“సరే—కొని పరి—పోనీ అయితే ఖాళీ వుండవలసి. అయినా యీ వెల్ షేర్ బోర్డు నీలాటి సుకుమారికి పనికిరాదని నా వుద్దేశం— నీ కిన్స్ బో యే బోన్ కి నీకు ఉప్పు అది యిస్తారు. నువ్వు పూర్తిగా తిరిగివచ్చి, నురి తిరగ్గ వా?”

“యెంతుకు తిరగలేను? నేను మటుకు నీలా కావా?” స్నేహితురాలి కళ్ళలోకి చూస్తూ అంది అరవించ.

“యేలా అవుతావు? నేనే నువ్వయితే హాయిగా కేఖరం చెప్పినట్లు విని—యింట్లోనే వుండేదాన్ని—” నవ్వుతూ అంది సుమిత్ర. అరవించ మొహం తిప్పేసుకుంది. సుమిత్రకి తన అర్థంగాలేదు. కేఖరం ఒక్క పేకాడవద్దన్నాడనేకొంతో తనకు చెప్పింది అనుకుంటోంది సుమిత్ర—అంతే. తనెవ్వరికీ అర్థంగాను, అది తన గురదృష్టం. టీ తినుకు రాకటానికి వెళ్లిపోయిన సుమిత్ర వేపు చూస్తూ అనుకుంది అరవించ.

మొత్తానికి ఖాళీగావున్న ఆ వుద్యోగం తనకిప్పించేటటు చేసావని సుమిత్ర చేత వాగ్దానం చేయించుకుని గాని అరవించ యితరలకు రాలేదు. ఇంటికొచ్చేసిన తర్వాత జరిగిందంతా రాధకు వుత్తరం రాస్తూ కూర్చుండిపోయింది. వుత్తరం ముగింపులో యీ సంబంధం—చదువుకున్నా—స్నేహితులుగా తిరుద్దకూ యెప్పటికీ వుత్తరాలు రాసుకుంటూ వుండటం తన కిష్టమని వ్రాస్తోంది అరవించ. చిరునవ్వుతో చిలికిగా వుండే రాధంటే అరవించకి యిష్టం యేర్పడింది. వుత్తరం అంటిసుండగా “అరవించా, యెక్కడున్నావో?” వంట యింట్లోంచి బామ్మగారం ఖంగారుగా వినిపించటంతో చేతులో కవర్ని పేచిత్ మీద పడేసి అరవించ అదుర్తగా యితరలకు వచ్చింది. యేమయింది? అసలే అనాగోగ్యం మనసి—నదంటే వినిపించుకోవడా అడ్డ మైన చాకిరీ చేస్తుంటుంది.

‘చూడు—చూడు—అతనిచ్చాడు. యి కే మిటి—క్యాంప్ లో వున్నాడన్నావుగా— ఒక వెంకా? ముందు ఆ గిన్నెలు తోచి యిలా బోరించు. చూడు సుబ్బులూ! వేడి నీళ్ళిక్కోండి నివ్వవెయ్యి. చూడమో అరవించా—నువ్వు కొంచెం కాఫీచేసి అతని కివ్వు.” అనుకోకుండా వచ్చిన కేఖరాన్ని చూసి అరవించ ఖంగారు పడ్డోంది. వచ్చి నవ్వుతీసుంచి అరవించ మాటలు వింటూనే వుంది మంచివాడేగాని కొంచెం కోప్పిస్తా గూడనయ్యే. అయినా మగవాళ్ళకి ఆ చూత్రం కోపంలేకపోతే అంపం యేమంటుంది. అయిన బ్రతికుండగా. “అదేమిటే కొరతబోమోలా అలా చూస్తూ నిలబడ్డావు—నా మొహం కోతలూపటం లేదుగా—మీ నాన్న యింకో, అరగంటి కొని రాదు. చూడు—మంచినిళ్ళు కావాలో యేమిటో.”

గుమ్మత్తి చెల్లెల్ పడుకుని అలాగే నిలబడిపోయిన మనవరాలి వంక చూస్తూ మందలించింది బామ్మగారు.

కేఖరం వచ్చాడు! వచ్చాడా? అరవించ గుండె ఒక్కక్షణం ఆగిపోయి రెట్టింపు వేగంతో కొట్టకొనటం మొదలుపెట్టింది. యెందుకొచ్చి నట్లు క్యాంప్ యింకా వుందిగా—తనిక్కడను వచ్చేసినట్లు కంభు వుత్తరం రాసాడా? లేకపోతే అన్నీ తన కిద్దంలేని పనులు చేసున్నావని నాన్నగో ఫీర్మాగు చేసుటానికా? కానీ యేం జరుగుతుందో చూడాలి. తనేనా నవాబుచెప్పలేంది. అరవించ లోపలికి వచ్చి కాఫీకలపటంలో నిమగ్నరాలయింది. మడిగట్టుకున్న బామ్మగారే మంచినిళ్ళు

తీసుకుని కుక్కలెక్కిలు చేయటానికి వెళ్లింది.

యేదో అవుతుంది, యేదో జరుగుతుంది—దానికి తన భైర్యంగా నిలబడాలి అని తన్ని తన స్నేహితుమకుని ఒళ్ళంతా కలుచేసుకుని—క్షణంకోసం చూస్తున్న ఆరవిందకి రాత్రి 10 గంట చాటివా యేం జరగలేదు. నాన్న అంతకంటే—తన చెప్పినవన్నీ మర్చిపోయినట్లున్నాడు—సంజ్ఞ, వచ్చిన అల్లుడిలా మాట్లాడుతున్నాడు. కానాలని క్యాంప్ క్యాంప్ లో చేసుకున్నావని బొంబాయి పిప్పిని చూడటానికి అరవించని గూడ తనతో తీసుకువెళ్ళాలిగాబట్టి యిటు వచ్చావని చెబున్నాడు. అంతా నటన అనుకుంది తలుపు సక్కున నిలబడి వక్కలు కత్తిరిస్తున్న అరవించ.

నదంటున్నా వివకుండా లేనిపోని హడావుడిచేసి గడంతా అరగింబలో అలంకరించింది బామ్మ—తన విసుక్కుంటున్నా వివకుండా పెద్ద సన్నకాజిహ్వాదం డెట్టెచ్చి తలూతుంటుంది. అరవించ కండుకో యేడు పోతున్నంత సన్నెంది. పోట్లాడటానికి నదంగా వెడున్న నాళ్ళు యిలా అలంకరించుకోవటం యేం బాంటుంది—అయినా తప్పదు. బామ్మని మొండిపట్టు—తనతో చెప్పకుండా వచ్చేసినందుకు కేఖర! సంజాయిషీ చెప్పకోవాలి. తన అది సద్దించుకునే వుండుంది. యింక భయంలేనికీ—తన మాటలకి అతని మొహం యెట్లుబడుతుంది. తనని నొప్పించేమాటలు చదువుకున్నావని, నోడ్యుయ్యుని యెన్నయినా అనవచ్చు. నాటకీ గూడ తన జనాబుచెప్పగలదు అనాంకారం యెవరికో తనివాళి నిరూపించబోతోంది. ఆక్షణం యెంతవ్వగనకనే అంతరి బాగుండు.

అరవించ యెదురుచూపున్న ఊణం రానే వచ్చింది. అంతా నిద్రపోయారు. కోనూ రాత్రి 11-00 గంట దాక గీత చదువుకునే బామ్మ యాగోజా అసిబోయి కాబోలు త్వరగానే పడుకుంది. నాన్నగూడ నిద్రపోయినట్టేవుంది. కదలికలేదు. మంచినిళ్ళు తీసుకొని అరవించ మెలిగానదిలోకి అడుగుపెట్టింది. గదిలో కేఖరం కంటి కెక్కిమీద చేయి ఆన్సి పైటి వెన్నెల్లోకి చూస్తున్నాడు. తన అడుగుల చప్పుడు అతన్ని యీ లోకంలోకి తీసుకురానందుకు అరవించకు కోపంవచ్చింది. తనకేం భయంలేదు. తనే ముందు మాట్లాడుతుంది.

“క్యాంప్ యెందుకు కాన్సిల్ చేసుకున్నాను.”

పురికిపడ్డ కేఖరం వెనక్కుతిరిగి ఊణం వేపు అరవించవేపు పరికిలనగా చూశాడు. అదమిటికి అతని కళ్ళు నవ్వుతూవున్నాయి.

(36-వ పేజీ చూడండి)

ఒక ఎడారిలో 99 ఉష్ట) పక్షులు కలిసిమెలిసి జీవిస్తూ ఉండేవి. ఒకరోజున అవి ఇసుకలో తలలుదూర్చి కదలకుండా కూర్చున్నాయి. ఇంతలో ఎక్కడినివా ఇంకొక ఉష్ట)పక్షి అటు వచ్చి “ఇక్కడ చాలా ఉష్ట)పక్షులున్నాయనిచెప్పారే? ఒక్కటి కనబడలేదే?” అనుకుని వెళ్లిపోయింది.

ప్రతిమ భాస నాటక కథ

అఖిల భువనభవనం ఆనందనిలయమై ఉంది. పటహాది వాద్యాలూ, మౌక్తికచృతచామరాలూ, సువర్ణకలకాలూ విధివిహితమైన ఒక మంగళ ఘడియకు సూచనలై అయోధ్య కోలాహలంగా ఉంది. రాచ పీఠీలో వందిమాగధుల కంఠాలు శ్రుతితప్పని హేషం చేస్తూండగా అప్పుడే పుష్కరథం రప్పింపబడింది.

నభోపీఠియండి వలువకొడుకు నారదుడు కూడా భగవత్సంకీర్తనం చేస్తూ దిగివచ్చాడు. ఆరంగూరిన ఋత్విలో ఆరమం లేదుగని పద్మికో ఆయోధ్యావాసులంతా నయోధ్యగా ఈ మహోత్సవ దర్శనానంద కొలుకతో తామరలంపరై తరలి వచ్చారు.

రౌజనభావనంలో ఈ సందర్భం ఇలా ఉండగా అంతఃపురంలో అంత కలకలం కనపడలేదు. అంతఃపురం తొలుకు లేని మహర్షవ పద్యకంగా ఉంది. జనాంతరంగ మహాసముద్రం ఉల్లోలంతో ఉప్పెనలో ఉదధిలాగా ఉబకలాడి దబకలాడి తప్పిబ్బపుతున్నది.

ఈ అంతఃపురంలో నిలుగురు చెలికలెలు. అందయినలు. వారిమధ్య రామచంద్రుని రమణీయత-ఆమె జనకరాజపుత్రి. వివాహానికి విశ్వమానానియైన సర్వమంగళవలె ఆమె ఆ కుభిషనుమానికి కోర్కెనిస్తున్నది.

అంతేగా అవదాతిక ఒకరై చిరిసిగా పగుగున కచ్చి అక్కడ జానకిని చూసి వెల వెలబోయింది. దానిచేత ఒక వారచీర! దొంగిరించుకు వచ్చింది. వాటకరంగా లంకాజం చేత నవదాసిని అక్కడ వున్న టాకులు నాలుగుపెట్టమంటే నల్ల కొదవ్వుది. ఆమె పని పటాలని వారబట్టి చేబట్టి పోలి పోయినట్లుంది అవదాతిక. నీక చెలికలెలని గింది, "చేటికలంటే ఏదో తివ్వలు చేస్తూ ఉంటాయ్దా-ఈ అవదాతిక కూడా అంతటికే పని ఏదో చేసి ఉంటుంది" అని నభులు సమాధానించారు.

ఈ సమయంలో విలి అవదాతిక తానేమీ లేవు చేయలేదని, నవ్వులాటకు వాగచీర ఎటుకు వచ్చానని ఉన్న మాట చెప్పింది. ఆ

వారచీర చూస్తే అవదాతిక కూడా మౌనం లోకి వెళ్ళిపోయింది. మొలకెత్తింది. వార చీర తీసుకుని 'ఇది నీను ఫరిశ్తే ఎలా ఉంటుందో అవదాతిక' అని అడిగింది నీతిమ.

'అందమైన వాళ్ళకు అన్నీ అందంగానే ఉంటాయి' అని అన్నది అవదాతిక.

ఆ మాటకు జానకి తనపదనం చిరునవ్వు కట్టితనం తెలుసుకుని మెరిసింది. ఆలం లో ఉబలాటం కలిగి రామచంద్రుల వారచీర ఫరిశ్తే అంది. అది నడుం లో ఏదో కొంత గడ్డలు రాజవభోధికన ప్రాంగణం నుండి ఆమె అవధించింది. తీలుచేసుకొని వెళ్ళింది కలకలం కొంత నమస్కరించింది. ఇప్పుడు ఆమె ఇరుసభులను మళ్ళీ ప్రశ్నించింది. వారచీర తన అంధానికి అలంకారమేనా, ఈ అలంకారమే తనకోక అందమైనదో ఆమెకు తెలుసుకోవాల్సివచ్చింది.

'పులకొంకురాలు తాలూ - మలకులు నేయొద్దు' అని వారచీర అన్నావా అని గారు

చీరలా ఉండి, వయగారం కొత్తరేకు తోడి గిండి అమ్మ అవరంబ తునకలా ఉన్నాడు. అమ్మలు చెలికలెలు. సీత చేతికి మాటలు చాలలేదు. తన అంజానికి పాక్షిభూతంగా ఒక అద్దం తెచ్చుబిగోరింది. ఆమె అద్దంలో తనను చూసుకొని ఆనందించింది. ఈ సంవత్సరంలో ఒక చేటి వరుగునకచ్చి 'కుభ వర్తమానం అమ్మగారూ' అని హెచ్చరించి నవ్వింది. ఆ నవ్వు ముత్యాలవారం కోరిన ట్టుంది. 'బాబు గారికి ఏటా భిక్షకం 'కొదాండీ' అంది మళ్ళీ నవ్వి. సీత ముఖ పీను వెరగుపాటు నిద్రతో నిద్రనుమె తులం గిట్టు మైంది. 'మహా గాజాలంగారు మకలంగా ఉన్నారా?' అని అత్రింగా సీత అడిగింది.

అమ్మ - ఇంకికి ఈ వట్టు కట్టిది మహా రాజాలంగారు అన్నది చెటి.

"అయితే ఇది ఒక కుభవర్తకాడు. రెండు కుభవర్తలు. తీసుకొ" అని జానకి ని పారితోషికాలతో చెటి పరితోషం తీర్చింది. పారితోషికాలతో పరితోషం మహాదా వట్టలేక పోయింది చెటి. ఈ ఆనందసమయంలో గుండె అగాధం గా రాజుకొట్టిక రంగానినిసింది. జానకి మృదముకారిం ఒకింత భయపడి నవ్వింది. రాజానా నాలు - రాజకార్యాలతో కడు ఒడిగుడు ముత్తోఉంటాయి, అది ఏదో అయివుంటుంది ఆ సగారా మోత అనుకున్నాడు నభీజనం.

అప్పుడు జన్మం. మహారాజవర్తకాదుమూడై న శ్రీరామచంద్రుడూ అంతః పురం లోకి ప్రవేశించినాడు.

వైశిష్ణవ మృదముకారి నం జేహాన్ని గ్రహించిన వాడై ఆయన యలా అన్నాడు, "వైశిష్ణవ ఏమిటి అలా వున్నావు".

అర్జ్యపుత్రునికి అభిరాదనంచేసి ఆర్య మహాహరి ముఖమండలంలో అర్జ్యక్రి ఒకటి మొరిసింది. "ఏమో లేదు. ఈ పరిచారికలు అభిక్షకమంటూ ఏమిటో అంటుంటేను..." అని అర్జ్యక్రిగా ఆమె అన్నది.

అప్పుడార్జ్యపుత్రుడిట్టన్నాడు.

"అవును మొగిలి! అభిక్షక ప్రయత్నం జరిగినచోట నిజమే! గురుమంత్రి (ప్రృతి జక నవతులలో తండ్రి గారి నన్ను రాజ్యభారం పరిగ్రహించు మున్నాడు. అప్పుడు నేను, ఏమి బదులు చెప్పి ఉంటాను చెప్పి మొగిలి" - అని వృద్ధు చేసినాడు రామం.

మొగిలి మానన ఒకవరంలో రెండు ఆలూ రేగినవి. వింపితేళిరన్న అయి 'అర్జ్య పుత్రులు మాట పెగలక నిటూర్పు విడిచి నీర తండ్రి గారిపాదాలపై వ్రాలివుంటార మకుంటాను" అన్నది మొగిలి. ఈ మాటలకు తామరసయనుడూ సయనాభిరాముడూ అయిన శ్రీరామవి కనులలో ఆ ఎడగం అతరించినది. "సీత - ఎంత చక్కగా ఉంచినావు. సమకాలినేన నీవు నాకు లభించావు. ఇటువంటి దాంపత్యం

దేశకాల అనవచ్చిన్నంగా ప్రజలహృదయాలను చూర గొనెది రాముని రమణీయచరితం. దానిని తొలిసారిగా కావ్యంగా గానంచేసినవాడు వాల్మీకి. ఆ రామచరితనే భాసుడు వివిధ రూపకాలలో తీర్చి జనాన్ని మరింత రంజింపజేశాడు. అవాల్మీకియమెన కటుకథలనుకూడా కట్టుకుంటూ "ప్రతిమ" అనబో భాసుడుచూపిన శిల్పచాతుర్యం రేఖామాత్రంగా చూపడమే ఈ ప్రయత్నం.

★ ప్రతిమ ★

లోకంలో సకృత్తుగా ఉంటాయి. మన మనోధర్మాలు రెండూ ఒకటే. నిజమే- నీవుహించినట్లే నేను ఆప నేచోనుమహా" అన్నాడు రాముడు.

"నాయనగారి ఆశింపకు నేనంగీకరించక పోయినాను. ఆయన కలకాలం చల్లగా ఉండాలని నేను మనసారా కోరుకుంటున్నాను. ఆయన వానప్రస్థానికి బావనం నాకు మనస్ఫూర్తిందలేదు. అది అన్నాను. కాని ఆయన నా గుండెలు గుభిలుకు నేలట్లు జరాకృతిమైన తమ జీవించిందాన పట్టారు.

విధివిధానం అతిథి మెందికదా. నేను నిరుత్తరదనయినాను. పట్టాభిషేక ప్రతుత్నం పురరాజస్థల సమక్షంలో రాజసభలో జరిగేవేళ - మహారాజులంగారి చెవిలో మంథరవిదో మనవిచేసింది. నేను రాజాకాలేదు.

పట్టంకట్టేయత్నం ఆపట్టన ఆగిపోయింది. "నేలలా వచ్చాను." అన్నాడు శ్రీరాముడు సీతాదేవికి ఆపరిమితమైన ఆనందం కలిగింది. ఆమె గుండెలో ఏదో బరువు తీయి నట్లయింది.

"ఇది నా కంఠో ఆనందంగా ఉంది. నాయనగారే మహారాజులు. ఇక ఆర్య పుత్రులు ఆర్యపుత్రులుగానే ఉంటారు - కాలం వాయిగా యధాతథంగా గడచిపోతే కావలసిందేమన్నది." అన్నది రామాభిరామ, సీత.

అప్పుడు రాముడు సీతాదేవివద్దకు ఒకింత జరిగినాడు. 'మాడు మెధిరి - నగి కట్ట తీసి వేళావు - ఎందుచేత?' అని అడిగినాడు. అందుకు సీత, తాను అలంకారాలు పెట్టుకోవలెదన్నది. కాని సీతాహృదయోక్యోగడు ఆ మాటలు నమ్మలేదు. "కాదు, నీవు యిప్పుడే నగలు తీసివేసి ఉంటావు. లోలా మలు తొలగించడంవల మాడుకర్తరంధ్రాలు కందివున్నాయి, కంఠంకాలు నీ విప్పుడే తీసిఉంటావనదానికి చెరుకుకుప్పు తెల్లటి

అరవకులే నావీ. ఇక కంఠసీమ అంటావా నగల బరువుకు అంతా గుర్తులుపడి ఉన్నది. మాడు" అన్నాడు.

'మీ మాటలలో అసత్యాలు కూడా సత్యాలే అవుతున్నాయి' అన్నది రాముని జవరాలు.

'అది సరి ఇవేమిటివి. మూర్య కిరణ సదృశాలే మధంగా విధంగా ఉన్నాయి. నార చీరలో ఏమిటి? అంటూ ఆర్యపుత్రుడు. ఆర్యా చేలాంచలం పటిమానీవాడు సంతోషానికి కట్టుకున్నవా లేక ఏదీ నా త్రితవిధితాల్నినా ఈవారచీరలన్నాడు. మెధిరి కలవరపాటున కళకళపడెనది. ముచ్చుకు కట్టుకున్నారమృగాలు అన్నది అవదాతక.

నీతిపూర్వాభిభాషణసూచనలైన రఘు కుల భూషణుడు ఒక చిరునవ్వు వివ్రుకు న్నాడు... 'మెధిరి! ఈ నాగచీర ఇవ్వ కులవరమదరలో విడరానిఅలంకారం కదా. మరి యిప్పుడు ఎందుకు ధరించావు. నాకూ యిష్టమే - ఇలా విధి యివ్వు" అని అందుకొనబోయినాడు రాఘవుడు.

అప్రయత్నముగా 'అమంగళం ఆర్య పుత్రా' అన్నది రామ సహాధర్యచారిణి 'ఈ నారచీలు మీరు తాల్చరాదు. ఇప్పుడీ కుభిసమయంగా వదు అన్నది ఆమె. అందుకు మళ్ళీ రాముడు నవ్వుకొన్నాడు. 'ఆరాంగిరి నీవు ధరించి నాకు నగము ముందే కట్టచెడివావుక నా'అని చమత్కరించినాడు.

'ఏమో! అభిషేకము తీప్పిన మీరు ఇలా అనడం నాకు భయంగా ఉన్నది' అన్నది జానకి.

అంతఃపురంలో సీతామందిరంలో ఈ సంభాషణ జరుగుతున్న సమయంలో కాంచీయము పరుగున వచ్చి 'మహారాజులుంగారు ఆపదలో ఉన్నార' అని తెలిపినాడు. స్వజనము వలన కీడుమూడి నదని వాకొన్నాడు. కైకయోదేవి మూడు వరాలు కోరుకున్నదనీ - అవి మూడు కిరాలుగా మహారాజులంగారికి తగిలినవనీ కాంచీయము విన్నవించినాడు,

'అమృగారివలన ఆపద రాజులారు. ఇది యేకో మంచిన చేయగల మహాత్కార్యమే- కుసో తిరమేనని ఆర్య పుత్రుడు నిశ్చయించుకొన్నాడు.

కాంచీయము సందేహము గ్రహించిన ఆ రాఘవుడు మళ్ళీ ఇలా అన్నాడు.

"అవును సుమా. ఇంద్రునంతినాడు పతి కాగా - మావంటి సుమాగులండగా ఇంతటి రాజ్యప్రాధికరణము ఆమెదే ఉండగా అమృగానికి తక్కువేమిటి? ఆమె మాకు ఆపద తెచ్చిపెట్టినా?"

"మీ అభిషేకము ఆమెకులేకదా అగి పోయినద" అన్నాడు కాంచీయము.

"అంతాన్న కోమలిసదేమున్నది? అరణ్య వాన క్షేతం నాయునగారికి, రాజ్యభార భయం నాకు మాతనాభిషక్య సంహారం ప్రజలకు, సింహాసన యోగం లేదనే బాధ తిమ్మలకు ఒక్కసారిగా తప్పిపోలేదా? అమృగాలు ఇంచున్న మేళు చేతులిదా? అన్ని ఒక్కసూడి శ్రీరామచంద్రుడు ప్రశ్నించినాడు.

అప్పటికి కాంచీయము నిరుత్తరము కాలేదు. "అది సరి ధరతునికి పట్టాభిషేకము చేయవలసినది వరమడిగినాను అమృగాలు. ఇది సమరీతురా" అని తిరుగ ప్రశ్నించినాడు.

ఇందుపై రాము డిందుక వాసిచినాడు. "పిచ్చినాడా - పూర్వమే దిద్దుమయి వరం ప్రకారం అమృగాలు ధరతునికి రాజ్యం కావాలని కోరుకొని ఉంటారు. నా కే రాజ్యం పరిమితి పై ధరతునిరాజ్యం నేను హరించినట్లు కాదా? ఇందులో తప్పేమున్నది" అని అడిగినాడు.

మరల నేదో చెప్పబోయిన కాంచీయమి అగోత్రలోనే అరఘునంకి దివకుకు అపినాడు. అమృపై అపనాదము విడకొల్ల నన్నాడు. మహారాజులంగారి విషమము కాంచీయము డెలుకపరచినాడు. "కోకా వేమున మునిగి మాటాడలేక చేతిసంజ్ఞ చేత నన్నిటకు పంపి తమకు తోడుకొనిరమ్మని విలిననాగు పంపినారు. ఆయన హంభితిం మరి ఏమిటో మూర్ఖులో మునిగినారు" అన్నాడు కాంచీయము.

శ్రీరాముడీ మాటకు చికితుడైనాడు. 'తండ్రిగారు మూర్ఖులో మునిగినారా' అని అతురుడై అడిగినాడు.

అంతట లక్ష్మణ స్వామి ప్రభంజనమువలె దూకుకొనివచ్చినాడు. ఆయనచేతి సింగాణము, బాణములు కోవ విశేషమునకు విశేణములే యున్నవి. అన్నా మూర్ఖులో మునిగివారా తండ్రిగారు అంటున్నావుదా, అయితే తండ్రిగారి హృదయానికి శిల్పమై బాధిస్తున్న చింత చల్లవాగ్నాలనే నీవు కోరుతుంటే ఇదుగో బాణం. వృద్ధ ప్రాణం

రక్షించడానికి ఈ బాగా మే కేంద్రం దాను. జాలి నీవు ఇప్పుడు వదిలివెళ్ళు. అని అతని క్రింద ఉన్న వరుల నయనాడు.

అర్ధపు కునికి ఆక్షిణం లక్ష్యం ను కోపావేశమున నూరునూపాలుగా కత్తిదులు తొంపించినాడు.

“నాయనా విమలీ నీ ఆవేశము” అని రాఫువును పుచ్చుకొనినాడు.

“అవును. తండ్రి జీర్ణికు ఉపశమనం కలిగించే ఆయుధం ఇది - ఇది సేపట్టు, లేదా నన్ను అనునందించి వదిలివెళ్ళు. ఈ దానిని పంపేము నూడే మూడు రెండు కేటకాలు ఈ ఆస్థానంలో ఉన్నాయి. వాటిని కునముటించని కి శాంతి లేదు. నాకు వి. శాంతి లేదు” అని కరక భుకుటి కేశర నిటాలుడై లక్ష్యం ను పంపివేసాడు.

“లక్ష్యం నా ఎదురుగా నీ ఆయాసము?” అని నీతి అనునందించి అడిగినది.

లక్ష్యం ను మరల ఇంటి నాడు.

“అన్నా నీ రాకలనిరాజ్యం గాకుండా పోయింది గుర్రాభారంతో తండ్రి గారు క్రంగి కూలిపోయినాడు.

“ఇంకా ఇంకా అనకోవాలి - నిట్టూర్పు అనకోవాలి నాకు తెలియడము లేదు విమలీ ఉండేను.”

“తెలివితక్కువ వాడతముడా. రాజ్యం నాకునీ ఒకటి లక్ష్యం భరతుడికినీ ఒకటివా? దానికి త ఉద్వేగము! భరతుడు మహారాజు అవుతాడు. నీ భుజులంతో అతనికి అంజనం వే ఉండి సహాయకు నాయనా” అని రాము డన్నాడు. అంగుకు లక్ష్యం ను సోమనలమున అజ్ఞ ధాంకరిసింపించినది. కోపజ్వాల భగవ దిర కోప్పడి. అతడు వెనుదిరిగి పోవోయినాడు కాని రాముడు లక్ష్యం ను చేరించి “నాయనా-భాగంపట్టునన్నా నే. పత్నివండుడైన తండ్రిని వధించనా? వరం కోరుకున్న తల్లి పెళ్ళరిం పంపించనా? పాపము ఎవగది అనునదిన్నాను భరతు నే పరిమార్చనా? నాయనా-ఈ పహారకాలు మూడింటిలో నీ చెప్పిన వాస్తవం ఏదీ నా వర చేసాను. చెప్పవచ్చు” అని బుజ్జ గించి మరీ అడిగినాడు.

లక్ష్యం ను నిరుత్తరుడు కాలేడు. వీరా వేశము పెలురేగి కన్నీళ్లు కలువలు గట్టి నీరు కారిపోయినాడు.

“అన్నా నీవు రాజ్యం లేకపోతే నేను చింతించను. కానీ అంగీకృతం నుంచి అడ వులో నీవు అధిపతివననీ వచ్చింది. పగునాలుగెండు నీవు అంగీకరి ఉండాలని అగచాట్టు ప దాల నీ నేను కావలదు కున్నాను” అని నీతి చింతకొరంము చెప్పినాడు సామితి. ఇప్పుడు క్రిరాము మూర మరయ్యో కోరివిషయమును తెలిసి కోప్పాడు. నాయనాగారి మూర్ఖకారణ

మిది గదా నుని నిట్టూర్చినాడు. నీతావని విడిచి “మెథిలీ నాయనగారు యిప్పుడు ప్రభుత్వమును వీపుగచినాడు. ఇంకా పిచ్చి వాస్తవము ప్రకారము నేను ఎడమకొండపి తున్నది. పరి, అవకాశం ఇప్పుడు నీ కచ్చిత వల్లలమువంటిది నాకు కూడా ఒకటి తెచ్చివెళ్ళు. నూ న సర్వమునా నానికి మరి అవసరముకదా మెథిలీ” అని క్రిరాముడు అజ్ఞపించినాడు.

ఇప్పుడు అర్ధపు కును నీతిను మంచి జాలి గ మందస్థితిము సేసినాడు. “మరి నీ పంక సేమిటి? అని అడిగినాడు. నీతావని రాముతో తనూ అవనికి వస్తానన్నది. అర్ధపు కునితో అడవులు తనకు అంతే పురములే వన్నది ఆ మహావాక్కి. రాముడు నీతా మనోధర్మము నొకరికి పరిక్షించినాడు. ఆ పరిక్షలో ఆమె కడలేవది. లక్ష్యం ను నితే నీతిను వారింపునున్నాడు లక్ష్యం

‘కొత్త బుద్ధి దారించుచు ముడిసిన నోట్లకల్లు ఎవరే నా పారేసుకున్నారా, ఇక్కడ?’ అన్నాడోక ముసలాయన. మరే. నేనే. నాదే అది అన్నాయి బంకు హాంలొని విదారు కింతాలు ఆత్మకగా. ‘అలాగా. అదే నాకా బుద్ధినుదారం దొరికిందిలేదీ’ అన్నాడు ముసలాయన. —భీమాపు, బెజవాడ.

దును వదిత పక్షమే పట్టినాడు “అనగ మింపలసిన అరాంగిని తను వారింప నిన్నాడు సామితి. రాము గన్న పుతున్నా చంద్రుని తారక అనుమించి మానగా. ప్రభంజన తాడితమి నేలకూరే మహా వృక్షంతోపాటే పెనవేసుకున్న లలికూడా మట్టిపాలపుకుంది. ఇంకా పలుల మగ్గు ఎయిన మహా వృక్షాడే నీ కరణు పూ అంపలంబో కూరుకుంటుంది అలాగే ముడికి చెకుకి కూడా సహస్రార్చారాడి ధిరం అన గమిస్తుంది. వదితగారి సత్వం ల్పం నేను కొండను. నివారింపను” అన్నాడు ఆ రాముని తమ్ముడు.

కాపలాగ్ధ తనయుడు చేటి తెచ్చి చేతికి చ్చినవారిచీరలు గను సంచించినాడు. ఇప్పుడు సామితికి కించపడి యత్నించిత్యంకోస ముతో “అన్నా - నీవు నన్ను పూర్తిగా మంచివావు పూర్వము నాము నాక గునిది నీవు ఎ ఎదువు నీకరించేవాడవు కావు.

ఇప్పుడీ వారవీర భాగాగ్ధానికి నన్ను నుర? యినావు నేను కక్కరి క్కనాపాలతో ఉండగా నీవు కక్కరి కే కక్కరి తాపుడం యుక్తమేనా” అని జాలి గ అడిగినాడు.

రాము డివ్వడోక గగురుపోకడ పోయినాడు. “మాడునీతా! సామితిని ఎలా అయినా నీవు నివారింపు” అన్నాడు,

మున్ను సవక మగది చెసేమంట పహ నును ఆమె మరచిపోయేను. అయినా ఆమె మాట వరసకు “సామి తిని కెండుక య్యా ఈ యాతని” అన్నది.

సామితి సామి మనస మొకరికి చింతా క్రాంతిమొనది. “అయ్యా నన్ను మీరు దూరముచేస్తారా? నా అన్న గారి పాదసేవ మీకొక్కదాకేనా? నాకు చెలదా? కడి అకురుమీదమునా, ఎడమ అకురు నాది కాదా? ఎడమ అకురు పలుదారికయినా నేను పనికిరానా?” అని దురికిల్లినాడు.

నీతి మనస్సు కరిగినది. క్రిరాముడు కరిగినాడు.

“సామితి - భాగవదకు నాయనా. వార మీలంటే అల్పం నీ ఎంకాడు విషయ వాంఛలనే గు గాకు యిరికే యువంటిది. నినుమింపలనే ముదగజాలకు అంకకాలు నునూ వారవీర! అరణ్యవాస సర్వంధా వికి నీ రిక వారసంగంహించాలి. ఇక్కడో వల్లం, సగించు.” అని క్రిరాముడు లక్ష్యం నుకి వారివీర కడచెటినాడు.

ఇప్పుడు కిచ్చి క్యాంసారి య సర్వ నిమమనమునని క్రిరాముడు గుడు కడి నాడు. ఆయనతో నీతా లక్ష్యం నును విమ లెప్పడలినాడు. పితవ్యధా హృదయం నై వాడు కిచ్చిగా నే-ఈ వార్త విన్న అయోధ్యా మహా మండలెక్కలకు అర్ధగద వాటియై జరాకృతిమై జాలువారినాడు. క్రిరాముడు ఆ వికి వెతుకువ్వారంటే ఆ గున హృదయ విధిలో ఎం తీరని తెలివి తీరున రిగినది. “ర-హ-నాయనా” అని ఎలుగతి పిలుస్తూ ఆరెకు ఎరుగ ల్పయి, మహారాజ్యం విడి వచ్చేసర్వధ కరితలే కొలవిడి వచ్చి పడిపోయినాడు. ఈ వార్త క్రిరామునికి కండు కీయుకు తెలిసినాడు.

“అడవులకు పోయేవారికి మనశేమిటి అల ధాయ” అన్నాడు సామితి. “అవును సామితి” మనము అడవిలో నెలకొనగానే నాయన గాగు ధర్మాధులై వచ్చి మనల్ని మూల పండిరిస్తాను” అన్నాడు.

ఇలా నీతా రామలక్ష్యం ను అరణ్యవాసము జరిగినది.

ఇప్పుడు అయోధ్యా అరణ్యం వలె ఉన్నది ఎక్కడ చూచినా - పది నావ్యాలు. ఎగండై తో చూచినా దిగులు ఎగవోట నిన్నా

(రీత-ఎ పేరి మూసడు)

★ మనసులో మాట

కోసం లేకం - ఆకస్మికములు కోసం కోసం వున్నప్పుడులు వున్నాయిగాని - మునుమును దగ్గరగా లేకం - యిదిమిటి - తనతో అను బొటాటకీ రాలేదా? అవు నవును - అతిను యెండుకు న వున్నోంది తనకు తెలుసు - తను తనకు తన యెండానాన్ని గురించి కావచ్చు లేక నువ్వే ముందు మాటాడవు అనే గొప్పతనం మామిండు కోసం కోవచ్చు.

“అనిందా” దగ్గరగా వచ్చిన శేఖరం అరిచిందిని నివేదితమోటానికెనిల లేదన్నంత దగ్గరగా లాక్కన్నాడు. యేదో చెప్పబో యిన అరిచిందిని అతను మాటాడని కుక్కలగు, నేపున్నాడు. “అనిందానంది యింటికి రాగానే నువ్వు లేవరి కంటే నచ్చేది యెంత నీర్మల కోరిపోయినో తెలుసా - అనిలు నేలలా వ్రాసెందుకో నేలగు, రాన గూడ బల్లిబోయింది తెలిసింది. తులం తోచలేను. యెప్పుడూ లేంది - అయిలు నాకు మొదటివారిగా నీరసంగా తోచింది. యెందుకు నచ్చేనావు నామీద కోసం అవునా? మరి ఆ కోసం రాత్రి నీకోసం నీ నెంతివేపుయెండుమానానో నిక తెలియకు. కోసం నీ నీ దగ్గరగా వచ్చి దండించాలి - చేసితివ్వు? తీతి విధించాలి కాని యిలా దూర గా పారిపోయి వసానా? అట్లు అంక అయి నువ్వు తీరితింగా మళ్ళీ కళ్ళకి కన్నీ పావా అనిపించింది.”

తన భుజంమీద తల ఆనుకున్న అరచిం దని మరింత దగ్గరగా నీనుకోంటూ అన్నాడు శేఖర. ఆకస్మాది యీ ప్రపంచంలో అనింది అనుమానంలో పడిపోయింది తను ప్రాసించుకుంటుంటే - జగదుతున్న చేపిటి - దీనికి తల కిందంగా లేను. యిది గాను తను ఇన్ని కోసానింది ప్రాసించుకుంటే ఇప్పు డేం చెయ్యాలి - యేమిటి - ఆకస్మాత్తులోని అర్హిత - ఛి-ఛి- తను మారిపోయింది. తను తిరిగిపోయాడు.

“పేకాట వదిలి ఆ కోసం చాలకలుగుగా చెప్పాను గదా! దానికి మంచికే చేశా వుగా. పేకాట యెండుకు నీవం లేకా చెప్పరా?” శేఖర తిల ముంగా తన కిలి పడిన బాగున్న చెప్పనాగాడు. నీరసకి కల్పనవాల వులు అయిన తన భరించి భరించ లేక తిలి కుక్కలంటం కల్పనం అరిచింది కళ్ళలో నీళ్ళు తెరిగాయి.

ఇదా శేఖరంలో వున్న అనుబాధా - మరీ తనకోసం కుక్కల శేఖరం ఇంకా చాలా కలుస్తాడు. కాని అరచిందికి అదేమా విప్పించడం లేదు. ఏదో బాధ

రాబోయి అగిపోయింది. ఏదోమహా ప్రమాదం తీరంలో జగజ్జోయి తప్పిపోయింది. తన కిప్పుడు శేఖరం అరం అయ్యాడు. యెంత ప్రకాంతంగా వుంది. తన చెప్పినదాగా అరిచి చేతికున్న గడియారం టికే టికే మనే దప్పుడు ఎంత మధురంగా వుంది. నిటూర్పు విశునూ అనుకుంటే అరచింది.

“అమ్మ బాధను అరం చేసుకున్నా గంటిందైన నాన్ని నీ చేతిపై మాకుగల ధైర్యం లేకపోయింది. అరం చేసుకున్న బాధని అనునయిలు అమ్మని యెలా కోదా త్పూ గూడ తెలియకు. అదా పిడకలాగా అరిచుకుంటే అరచిందా! అమ్మ యింది. నాకే ప్రపంచమే కూవ్వం అయిపోయినటు తోచింది. నాన్నకు భయపడ బంధువులు మా చాయలకి గూడ వచ్చేవారు గాని. మొన ట్టుంచి అన్ని వున్నా ఆ యేకాంగా తీచిలేనికీ అ వాలు పడిపోయాను. ఆ నీరు వారి వాలకు పంకత్తుల కిరిం నాన్న పోయాడు. అమ్మ పోయింది తిర్యాకిరాడ అయిన నూరలేను. కైగా యెక్క రయింది. నాన్నతో ఇన్ని బాధలు పడ్డ అమ్మ నన్ను వాలిన్నిటికీ దూరంగా పంపింది. చెప్పి - నిన్ను ఏం యేమివా తిప్పించా? కిలు వుగా చెప్పాను. నానామోలెన పరిచి చేసిన వాళిని అందరిలాగా కీ నిన్ను కనుగు కున్నాను నీకు ప్రత్యేక మామందలేదు. దారికి నీను చాల బాధ పడు న్నాను తీమా ర్పణ గూడ కోరుకుంటున్నాను ఎరనా!”

భుజంమీద తల ఆనుకున్న రెద్ది తన వైపు తిప్పుకుంటూ అన్నాడు శేఖరం.

“నా కింతా తెలియదు. మీ కిష్టంలేని వాటిని యెండుటివాళ్ళు కిప్పుని పరిగా అలవకు మికోవాలని నిరంకుశంగా ఆలోచిస్తారను కున్నాను. మీకిది ఇష్టమా. యేని అయి వమా నా కెప్పుడయినా చెప్పాం కిత్తానిన్ని గురించి గూడ ఇంత బాధపడిం తిర్యాకి చెప్పానా గదా!”

“అసలినంత నీతో చెప్పాల్సి కనుంపని అనుకోలేదు. ముంగుగా యేమని చెప్ప మంటావు-నాన్న నానాని లేక అమ్మ బాధ పడిందినా? యిలాన్నీ చెప్పే నువ్వు ఎన్ను చులకమగా మానావనుకున్నాను. నీ నృషి అందరిలాగే డబ్బు, కారెం, పలు విటే విడ వుండనుకున్నాను. కాని యీ కెల్ల లో నిన్ను చాల బాగా పరీక్ష చేంతిర్యాకి గాని నువ్వు నీలన్నిటికీ అతీతురాలివని తెలియలేను క్యాంవోకు చెప్పావన్న మాటే గాని తీరం తోచలేను యెటు మాననా నువ్వే భూపతిం వచ్చావు పారిపోయి వచ్చే పాను.” అరచిందిని మరో పారి దగ్గరగా

లాక్కుంటూ అన్నాడు శేఖర. “పోనీ యింటికి యింతకి వుండును కుందాం. మరి అనోక క భకున శ్రేయంకు అలా గొడవచెశాగా?” అమ్మ కుక్క నీసం ఒక్కటియినా అడగలిగాను అనుకుంది అరచింది మనసులా.

“కళ్ళకోకి యెప్పుడు?” అరం గావట్లు మానాడు

“అదే! ఆకోసం నీకలినో వెలి పరోజాన”

“ఓ! అదా - నేను నినుక్కుంది కో పడింది కి భకు చెప్పావనిగాను మురింతో కలిసెవల్లావని మురిల విష ముంసీకు తెలియకు. ఆ అమ్మయితో నువ్వు నీకి తిగటం నా కిష్టంలేను. ఒక్క మురిలేగాను దాద వు వాళ్ళంతా అంతి పంనూరం కిరిట, నాగరికి పేరిట, వాట్లచేపను నాకు నాల అనవ్వాలం. లోతుగా కిరిచిమా నీ నువ్వు అనవ్వాలం కుంటావు” - అరచింది చేతి గాజాల్ని పనానూ అన్నాడు శేఖర.

“అన్ని మీగు మనుగూ అనుకుంటే నాకలా తెలుసుంది. నేనేమా మిమ్మల్ని మరో నృషితో మానున్నాను”

“యే దృషితో” అరిచింది శేఖర. “అసకిగా గూనూ అడిగాం శేఖర.”

‘మీ కనలు అవ్వకుతి అతికారణ అంటే యేమిటో తెలియదనుకున్నాను. ఆకోసం రాత్రి నేను నిశ్చయాలేను. నీలక కుండాన నీమీ అనాం కొరం మరింత నీలక కుండానకున్నాను. కాని మీగు పిగలేను. నీల నీ బాగుండేది నేనంత బాధపడేనాన్ని గాను. నా విరక్తి యెంతిగానా వచ్చేసింకో తెలుసా? యింకా మీ మిహంకూడ మాడిగూడ పరిపించింది ఈకోసం నుమిత్ర దగ్గరకు వల్లి వుద్యోగానికి అపి కేపనీ గూడ యిచ్చి వచ్చాను. నాకోసం యిలా అనకో కుండా మీగు రాకుండా వున్నట్లుంటే నాకోవిధంగా జాగివుండేది. నేను ప్రాసం చించిపేగు. మీగు క్యాంవోనుంచి తిరిగి వచ్చి నేనులేవని చెప్పగండా వల్లి యి వదుకు ఆ ప్రవాం పొందునూ నాన్ని పేర వుత్తం రానానుకున్నాను అప్పటికి నేను యిక్కడ వున్నాంలా గూడ జేగూను వుండేదాన్ని, ఇంతా విహంగా చెల్లా మీకు వుత్తం రానీదాన్ని, కాని మీకో అనుకోకుండా వచ్చేనాను. నేను నీసం గా లేని పరిశులుక లాక్కుపోయాను యెంత అనుభవశాశిని”

“అనిందా!” శేఖర అప్పచ్చంగా బాధగా అన్నాడు.

“నువ్వు దీనికియి వుకు బాధపడున్నావా?”

“లేను లేను. ఎంతో పనున్నాను కనజా మముడిన భావంతుడికి చేతులెత్తి నున్న రిస్తున్నాను. విశంగా మీగు యాకోస రాకపోతే నేను ముంగు ముంగు చాల బా

పడేగా న్నేమో. మోక్షమందేనివరలు నేను చెప్పును. ఒక వేళ చెప్తే. మీరిలా నన్ను దగ్గరిగా తీసుకుని ఆస్వాదించుకొని ఉద్ధరించండి అంటేగాని... అంటేగాని — నా అభిమానాన్ని కల్పగొట్టద్దు" శ్రీశ్రీ నుండేల్లో తలదాచుకుంటూ అంది అరవించి. తనని చిన్నపిల్లా అలుకుచోయిన అరవించి బాట్లు నిమురుతూ ఆస్వాదించగా అలాగే వుండిపోయాడు శ్రీశ్రీ.

* * *
తెల్లవారిపోయింది అంతా చక్కబడి పోయింది అరవించింది తనవెంట. తినుకునడా నన్నాడు శ్రీశ్రీ. ఇంట్లో అనుమానంగా కూతుగువైపు చూశాడు. అంతలోకూ తన వైపు చూస్తున్న అరవించి తలదించుకుని చిగుతవుతో అక్కడ్నుంచి లేచి వెళి పోయింది. తప్పిపోతో నట్టుగా విడిచి తిండి శ్రీశ్రీరంతో యిలా అన్నాడు:

"అరవించి కిరీతాలి చుగు శ్రీశ్రీరంత. అలా చిన్నపిల్ల ముస్తా తిన్నా. అంతలో అలుగుతుంది — మళ్ళీ అంతలో శ్రీశ్రీరంత అవుతుంది. మళ్ళీ నిశ్చలవుంకో — మేదయినా నువ్వు దూరం కత్తె వెళ్ళాల్సివచ్చి నవ్వుకు యిక్కడకు వంపేనే నుండి. ఒక్కటే వుండి లేచాని అలాగనన్న అని గిండుకుంటూ కూర్చుంది." కళ్ళతోడు తన తేలికే మీరే పేర్లు అన్నాడు ఆయన. అంతరితకూ పేర్లు చుగువైపునకు శ్రీశ్రీరంత పేరుగా మడిచేసి 'యేం ఫ్యాన్సీ మీరే' బొంబే గేంబుడు నేను దూరం వెళ్ళాల్సి వస్తే నాతో నంటుతున్నా వెళ్ళాను. అరవించి భార్యగా దొంగవం నా అప్పపై అనుకుంటున్నాను."

మానుగారివంక చిగుతవుతో చూస్తూ అన్నాడు శ్రీశ్రీ. ఆ నానుంకిరి - కొత్త బుల్బులు కాళీ పనువుతో తలదించా వూలతో మెచ్చున్న కళిలో చిగుతవుచు ఒకబోయిన నేను నవ్వున్నానని చెప్పటానికి వచ్చిన అరవించి చూసి సుమిత్ర తెల్లపోయింది నేనులో చూస్తున్న కాళి తాలలి అలాగే ఉదలేసి నోరుతేరిచి అరవించి చూస్తూ వుండిపోయింది.

"శ్రీశ్రీరంతగా అన్నీ వుండి కమా! అవును. నాకూ అలాగే అన్నీ వుండి. రాత్రి తిను వచ్చాగా. నేను చాలా అపార్థం చేసు కున్నాను సుమిత్ర. అంతా గక్కబడింది. బానే అన్నీ వున్న నాకెందుకు పుకార్లం. వుద్యోగాల లే: బా:పడ్తున్న మరొకరికి ఛాన్సు" సుమిత్ర పక్కన కూర్చుంటూ అంది అరవించి.

"యేం కడునాళ్ళు - యింకొకవయస్వి నెడి పుకార్లం యిచ్చించాన కొడు. ఉదలేసి చిక్కబోను నామె పగవై నా వచ్చింది అనుకుంది సుమిత్ర.

ఆయుర్వేదోషధిములు.

శాస్త్రీయముగాను.నమ్మకముగాను తయారుచేయు సంస్థ.

వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేదనిలయం.

చింతలూరు.

ఆలమూరు పోస్టు ★ చూర్మగోదావరిజిల్లా

ఆంధ్రవేదమండలము బ్రాంచులు, విజయలు కలవు.

హైదరాబాదు (బ్రాంచి : 112, సెంట్రల్ బ్యాంక్ బిల్డింగ్స్, నకిలీదాబాదు (బ్రాంచి : 7-2-148 హిస్సామేగంజి. పాత పోలీసుస్టేషన్ ఎదుట.

రీటా మీ కేశ సంబంధమైన సమస్యలను తొలగించును!

కేశములకు ఆకర్షణ చేకూర్చి వలగానూ, ఒత్తుగానూ పెంచును.

మనోహరమైన, నల్లని, నిదుపాటి కేశ వంపదగల శిరముకంటే అందమైనది వెరొకటి లేదు. దీనికి రీటాపై ఆధార పడండి....ఇంతేగాక ఇది బట్టతల, చుండ్రు, నెరయుట రానీయదు, రీటాను కొబ్బరినూనె లేక మంచి నూనెలోగాని కలిపి, బాగుగా ప్రతిదివం రాయండి.

ప్రతిచోటా దొరకును

రీటా అందమైన కేశములను పెంచును.

ఏటో కంపెనీ, మద్రాసు.

R.1-T6

రాశి ఫలాలు

★ దైవజ్ఞ పాతూరి శ్రీరామమూర్తి ★

4-5-1960 బుధవారం మొదలు

10-5-1960 మంగళవారం వరకు.

మేషుని.

(ఆశ్విని, భరణి, కృత్తిక 1 పా.)

ఈ వారంలో ఆదంబం పెగుతుంది. కుభి కౌర్యాలలో పాల్గొంటారు. చూడక వ్యాపారి క్షయవంగం కావాలి అనుభూతి ఉంటుంది. బంధువులు కష్టాలు. మీమీద మీ స్నేహితులకు సందేహాలు తోలగిపోయి నిష్కపటంగా ప్రకర్తించి కష్టాలు అవుతున్న ప్రయాణాలు సక్రమంగా జరిగే కష్టాలు తక్కువ నీచులను నమ్మి చేసిన పనులు ఈ సమయంలో ఆంధ్రాశి న కలిగి ఉన్నవి. కుటుంబంలో సుఖసౌఖ్యాలు లభిస్తవి. వారిం రెండవభాగంలో ఇతరుల కౌర్యభారం పై పడుతుంది. కుభి వారాలు తెలుస్తవి. ముంగు తొందరపడి దుర్భారా కన్యలు చేయబంతు: ముఖ్యమం పనుకు ఇచ్చిందిపడతారు. 6, 7 లలో సుఖభింగం, సంఘంలో పెళ్ళిపరిషత్తులు, క్రిష్ణ అంకం.

వృషభం:

(కృత్తిక 2, 3, 4, పా, రాహిణి,

మృగశిర 1, 2 పా.)

ప్రతి చిన్నపని క్రమంగా తో మాంటుంది. మీ ఆశోక్తులగురించి క్లిష్ట విషయం అవసరం. స్నేహితుల మాటలను నమ్మి కౌర్యభారంలో ప్రవేశిస్తారు కాని మిగిలిన నిష్కపటతలనకుంది. మీ రహస్యాలను తెలుసుకుని ఆసక్తిం చేయటానికి ప్రయత్నించే మనుష్యులను గురించి జాగ్రత్తగా ఉండండి. వృత్తి ఉద్యోగాలలో మీ కష్టానికి తగిన ఫలితం పొందగలుగుతారు. తూర్పు, ఉత్తరదిక్కులను చి లాభి వారాలు తెలుస్తవి. అధిక గులతో వివాదాలు రాకుండా చూచుకోండి. నీలల ఆశ గ్యం బాగుండెను. విముక్తులగుంచి ఎవరు ఎవ్వరి కొలుగా అనుకుంటున్నావో క్లిష్టం కలిగిచుకోవకుండా నిర్భయంతో ఉండటం అవసరం 7, 8 లలో సవలాభం, విజయవస్తువులు కొంటారు. కుభి వారాలు.

మిథునం:

(మృగశిర 3, 4 పా, ఆరుద్ర, పునర్వసు

1, 2, 3 పా.)

మీ మంచితనమే మిమ్ములను కాపాడు

తుంది. క్షయవార రంగంలో విజయం సాధిస్తారు. మీకు అపకీర్తి కలిగించటం నిమిత్తం ప్రయత్నించినవారు తామే అవమానం పొందుతారు సవలాభం బాగుంటుంది. రాశి కీ గులలో మీ మాట చెబుమనే అవుతుంది. వృత్తి వ్యాపారవిషయాలలో అభివృద్ధి: రమైన సమయం. కుభి పుణ్య కౌర్యాల మొదలు ఆటంకాలు వచ్చినా చివరకు సంక్లిష్టరంగా జరుగుతవి. ప్రయాణాలు సుఖంగా జరుగుతవి బంధుమిత్రులను గురించి మీకు పడి క్లిష్టం ఉంటుంది. వారంతంలో విలాప వివేదానిమిత్తం కన్యలు పెగులు తవి ఆకాష్మతగా కలవా ప్రపంచాలు కనవి. 4, 5 లలో సమీపవారింల మోసం, క్రిష్ణల కౌర్యసిద్ధి.

గ్రహస్థితి

మేషం: మార్య బుధ కుగ్రులు సేవం లో రాహువు సమస్యలో పడు కెనులు, కుంభంలో కేతువు, మీనంలో ఆగార కును, కటక పిండా శక్య కుల లలో ఉండును.

కర్కాటకం

(పునర్వసు 4 క పా, పుష్యమి, ఆశ్లేష)

ప్రతివని ధైర్యంతో సాధించగలుగుతారు. మీ బాధ్యతలను నెం కి గుకు ని సంఘంలో మీ స్థానాన్ని కాపాడు కుంటారు. స్నేహితులు మీ సహాయం కోరి గున్నారు. కుటుంబంలో ఆకాంతి నూచనలు కనుపించి క్రమంగా చల్లబడుతవి. మీకు ఆకాష్మతగా చేసిన పాపాలవల్ల కొద్ది సప్తాహాల భరించవలసి వస్తుంది. విజయాల సువులను కొనే ప్రయత్నాలు అనభూ రిస్తవి. క్రొత్తవారితో స్నేహం లభిస్తుంది. కాని మీరు అనుమన్నలు ప్రయోజనం మాత్రం ఉండదు. గౌరవ క్రమం పనుయం. వృత్తిలో సుఖప్రస మైన సమయం వారంతంలో మీ ఆశోక్త్యం లోపిస్తుంది. లాభి: రమైన వారాలు తెలుస్తవి. 6, 7, 8 కేసులలో ఆంధ్రాశి, స్వల్ప ప్రతిబంధ కొలు, సవలాభం.

నెలవారం:

(మల, పుబ్బ, ఉత్తర 1 పాదం)

గ్రహబలం బాగున్న సమయం. కలి మందిలో పేరు ప్రతిష్ఠలు సేచుకుంటారు. అధికారం, దర్బారు పెగుగుతవి. ఇంకికు ముందు ఉన్నటువంటి కలహాలు తోలగి పోయి మనశ్శాంతి లభిస్తుంది. ఇతరుల నద్ద మంచి రాగలవన సనం సకాలంలో చేతికి వస్తుంది. కృతవార కౌర్యాల మీ ఇష్ట ప్రకారం నెం కెగుతవి. మీ విశోధులు ఆశ వాగులు ప్రకారం చేస్తారు. కాని అంగు వల మీకు ఆసక్తిం జరుగు. బంధు వుకు, స్నేహితులకు సహాయం నెయ్యం నిమిత్తం ఖర్చులు భరించవలసి వస్తుంది. కుటుంబంలోనివారికి ఆవాశోక్త్యం చేస్తుంది. ఆకాష్మతగా యుద్ధాలు, ఆయుధాలు ముంలయినవాటివల గానుం తగిలే అతి కౌశాలున్నవి. ఈ సమయంలో ఇతరుల పల లను పాటించటం మంచిది కాను 9, 10 కేసులలో గుభారా ఖర్చులు, బంధు మిత్రులవల్ల క్లిష్టం.

కన్య:

(ఉత్తర 2, 3, 4 పా, మాస్త, చిత్తి 1 2 పా)

ఈ సమయంలో ఎవరినో మాటాడ బోయినా కలహాలు ఎదురగా కనవి. సవ గ్య గుండా అవుతుంది. కాని తగినంత ప్రయోజనం పొందలే వాతారు. ఎ కలి సహాయంతో ను చి ఫలి నెం కెగుతుందని కి పెనుకోగదు వృత్తిలో మాన్యు అభివృద్ధి కలిగి టు వోస్తుంది. కాని ఆలస్యం అవుటా ఉంటుంది. కుటుంబం నిమిత్తం మీకు క్లిష్టపడతారు. కాని ఎడటివారివల్ల ఆదరాభిమానాలు లభించకపోవటం వల విసుకుదల ఎక్కువ అవుతుంది. వారిం రెండవ భాగంలో పుణ్య కౌర్యాల జరుగు తవి. ముఖ్య బంధువుల నెదురుంచి కుభి వారాలు తెలుస్తవి. వృత్తి, ఆ రణాలు మొదలయిన విజయాల కనువులు కోనే ప్రయత్నాలు అనుభూరిస్తవి. ప్రయాణాలు చేస్తారు. క్రమంగా ఉంటుంది. 7, 8 లలో సవలాభం, సంఘ కౌర్యాలు.

తుల:

(చిత్తి 3, 4 పాదాలు, వాస్తవి, విశాఖ

1, 2, 3 పాదాలు)

ప్రస్తుతం సాగ్యమైనంతవరకు ఇతరుల బాధ్యతలను తగించుకుని ప్రకారం గావుండటానికి ప్రయత్నించటం అవసరం. తిప్పి పరిగా ఖర్చులు పెగుగలపమయం. నుంచి మాట చెప్పినా యధార్థం మాట్లాడటంవల విరోధాలు తెచ్చుకుంటారు. మీ ఆశోక్త్యం గురించి క్లిష్టపడటం అవసరం. ప్రయాణాలు చేయవలసివస్తుందని అనుకుంటారు. కాని ఆటంకాలు కనవి. కొంతవరకు పెగ ప్రతిష్ఠలు పెగుగుతవి. అదాయం మాత్రం

వనితాలగకం

ఉబుసుపోక - కాలక్షేపం

సాధారణంగా యిదరు అడవాళ్ళు కల్లు పంటే ఏదో 'మీరు బాగున్నారా' అంటే మీరు బాగున్నారా' అని పుకల ప్రశ్నలు వేసుకుంటారు. తరవాత ఏం వండుకున్నాను అనో లేక ఫలానాచోట బట్టలు చవుకగా నోరుకున్నాయనో మాట్లాడుకుంటారు. అంతే. తరవాత ఏం మాట్లాడాలో తెలియక ఒకరిమొఖం ఒకరు చూస్తూ కూర్చుంటారు. కాస్తేపు ఆగి మధ్య మధ్యలో ఒక్కొక్క ప్రశ్న ఎకళ్ళని గురిచో అనుకుంటూ వుంటారు. అలాంటి సమయంలో ఇద్దరికీ కొంచెం చికాకుగానే వుంటుంది. అలా మాట్లాడుకోకుండా కూర్చుంటే, మళ్ళా కల్లుకున్నారనుకొంటే, ఇంక రాజకీయాలు మొదలుపెడతారు. ఆరాజకీయాలకి ఇంక అంతేవుండదు. ఒక్కొక్కప్పుడు అభిప్రాయభేదాలు వస్తే దెబ్బలాటలోకికూడా దిగుతారు. అభిప్రాయాలు కలిస్తే యింక చెప్పనక్కరలేదు. తలె పరదాగా మాట్లాడుకుంటారు. కొంత మందికి, రాజకీయాలు అవసరం లేనివాళ్ళకి కాళ్ళరిగురించి, విళ్ళరిగురించి మాట్లాడుకోవడం అలవాటు. అలాంటప్పుడు కూడా కొనెవరూ మాటలు దొరిక్క ఒకనొకరు చూస్తూచూచోడం కద్దు. అయితే, అడవాళ్ళు రాజకీయాలు ఎందుకు మాట్లాడగ అని అడగవచ్చు. దీనికి ఆసే, కారణాలు వున్నాయి. ముఖ్యంగా యింట్లో పేరుకు వుండకపోవడంవలనైతేనేం, చాలామంది చదువుకోని వాళ్ళందరినీ వలనైతేనేం, లేక రాజకీయాలన్నా ముఖ్యమైన యింటి పనులలో మునిగివుండటం వలనైతేనేం, వాళ్ళు సాధారణంగా రాజకీయాలు చూడరు. ఏదో సరదాకిమాత్రం 'నెహ్రూ గారు మనపూను ఒసారబి, రవ్యరాళ్ళు 'పుష్కరాం' ఆకాశంలోకి పంపించారట' మొదలయినవి చెప్పకుంటారు. కొంత

'స్మిత'

మందికి గగుసలు పెట్టకొక వాస్తవం చెను కోవడం అలవాటు. నూ అమ్మాయి మంచి దంపేమనాకొడలు అనిగాగా చెప్పినమాటవినడంలే, అనిగారంలే, నిజంగా ఆతిరికమే వేస్తున్నారంటే మొదలైన స్వాల్పకోం తనీపు గడుపుతారు కానీ అసయిన కాస్తేపు తరవాత ఏం మాట్లాడటం? ఇది నిజంగా పనుస్తే కొని అసమస్తవి పరిమార్తం చెయ్యవచ్చు. దీన్నే మాట్లాడటంలోని చాకచక్యం అనవచ్చు. ఎప్పుడైతే మనకు మాటలు దొరకలేదని తెలుస్తుందో అప్పుడు మనం ఎటుకున్నా వాక్యానికే పొడిగించి,

సరళసలహా!

ప్రతి పెళ్ళిళ్ళకాం. నూడిల్లకాలా. పస.దాల తిల్లికాలం. కార్యక రానుకుల (తల్లి) కాలంకూడా! ముందైపు ఈకాలంలో కలలం చాలా ఎక్కువ ఉంటుంది. వేసవిలో ఈరోజులోనే పెళ్ళిళ్ళు ఎక్కువ మనెళ్ళు దాదాపు పెళ్ళిళ్ళుగానే వుంటాయి. పూర్వం అయిదుగోజుల పెళ్ళిళ్ళా, మూడుగోజుల పెళ్ళిళ్ళా ఉండేవి ఇప్పుడూ ఉండేవోట ఉంటున్నాయి. సరదాకి, సంతానికి అంతేమిటి? ప్రాంతేమిటి? ఏవో గోజుల పండ్ల దాకా వావచ్చు! కానీ వేసవిలో ఈ మాడావిడి. ఆర్యాం, తగించాలి. మనపక్క వేసవికి, ఈ వేసుకొలికి ఉన్న ప్రాంతం చలగా ఉంటే మంచిది. ముక్తపరిగా ముడుగాజరగాలి వేసుకలు

వర్గించి చెపుతూవుంటే కాలం గడుస్తుంది. అవకలి వాళ్ళు సంతోషించారు!

ఉదాహరణకు:—మీ యింట్లో వింకూర వండగా ఆగి ప్రారంభించే రనుకొండి. వింకూర వండేనా చెప్పేస్తే మాటలయి పోతాయి. అప్పుడే మనం అంగుకోవాలి. ఆకూర ఎంతకు కొన్నానో ఎక్కడ కొన్నానో అక్కడకన్నా ఇంకావోట చవుకగా ఈ ప్రీతుం గాదొరుకు తానూ? ఆకూర యింకో విధంగా తినుకొనేము. మిక్సచ్చా? లేదా మనకు తెలిసే— నేను ఫలాని అప్పుడు ఆకూరను ఈ విధంగా చేశానని దాని వివరాలు ఒక్కొక్కట చెప్పితే కొంచెం ప్రేమకలుస్తుంది. మీ యింట్లో ఆకూర అందరికీ ఇష్టమా? ఎవరికి ఎలా వండితే ఆకూర యింకో ఈ విధంగా ఒక్క కూతో ఎన్ని ప్రశ్నలు, ఎన్ని సమాధానాలు వస్తాయో మూశారా? ఇలాగే ప్రతి విషయంలోనూ యిట్టంగా, ఒప్పిగా యింకొకళ్ళతో మాట్లాడటానికి ప్రయత్నించాలి.

ఒక్కొక్కప్పుడు కథ కూడా చెప్పకొనవచ్చు నేనీమా గురించి ఒక్క ముక్క ఎత్తితే చాలు—ఈ రోజులో మాటలు వాటంతట అవే వస్తాయి. ఆ నటుకు ఫలాని సన్నివేశంలో అతను చేసిన నటనకంటే యింకో విధంగా నేనెవలయితే బాగుండును. లేక ఆడెరెగ నున ఆకథా నాయక చెతి నటించచేసుటం చాతికొనో వాసు ఫలాని సన్నివేశం నచ్చిందనో మొనలు పెట్టాలి. ఆసన్నివేశం ఎంగుకు నచ్చిందో. ఎవనచ్చిందో, వివివి ఎక్కడ పెట్టాడో, యింకా యింకా ఏమేమి పెట్టి వుంటే బాగుండేనా, పెట్టివాటిలో ఏవి బాగున్నాయో, ఏవి బాగులేనో మొదలయిన వివరాన్ని మాట్లాడటం మొదలు పెడితే గంటలు, రోజులు దొరి పోతాయి! ★

మనసున మత్తెలు

మల్లెల వెన్నెల. మంచితవానికి, వ్యభిచారి చిహ్నాలుగా భావిస్తాం... కొందరు మల్లెల మల్లెల వెన్నెల తాగు. కొందరు వ్యభిచారి వెన్నెల చిలికిస్తారు... వాళ్ళని చూసి "అద్భుతమంటుంటున్నా! వీళ్ళు" అనుకుంటాం. బావ్య సౌందర్యాన్ని మాత్రమే చూసి తృప్తిపడాలనే ప్రయత్నం; మల్లెలవెన్నెలలోనే మల్లెలలు కనిపిస్తాయి. చూసి సిగలోనే మల్లెలు కనిపిస్తాయి... కానీ, మల్లెలు, అవిమాత్రమే కాదు...

అందమైన మనస్సు విరబూనిన మల్లెల పొదలాంటిది. ఈ సంగతి ఎంతమంది గుర్తించగలరు? మల్లెలపువ్వులాంటి మనస్సగానే తేలిమిని జ్ఞాపకం వస్తుంది మా మాలిని.. మా లిని అందమైన ఆమ్రాయి. ఆ ఆమ్రాయి మాటల్లో లేనివే వాగుల్లో ప్రవహిస్తాయి. అమ్రాయి నవ్వులో వెన్నెలలు వానలై వర్షిస్తాయి...

మృగ్యతరగతి జీవితంలో మునుగుతూ, లేచుతూ... నేనన్న జీవితసమస్తాల వ్యభిచారు. లేనూ. కూడా మాలిని ఎప్పుడూ నవ్వుతూ వుంటుంది. ఆ ఆమ్రాయి జీవితంలో, బియ్యం కొనడానికి డబ్బు అప్పుడొరకని ఇంట్లో ఆయిదో తర్రీఖలు; వెంటకొని జరిగే రేమిద కొరక అలానే మిగిల్చి తిరుదారికి తాము నల్లినయిన "బానసు" ఇచ్చిన నెలూ; కలవాడికి పాలడిక్వా కొనలేక పోయి "ఈ ఒక్క పూటకీ మా మాటలు గడవాలి బానెంకీ" అనుకునే అనునన లేకలూ; లేనకొడు...

అన్నీ వున్నాయి... అయినా మాలిని

ముఖమీద దీపత నేనెప్పుడూ చూడలేదు. ■ పెద్దలు చిరనవ్వులని విడిచి పెట్టవు... ఆ చిరు. వ్యభిచారిలో ఆమె మెడలో లేని రత్నాలవారాలు మనకి కనిపిస్తాయి... మాలిని సిగలో మల్లెలు లేవు... కానీ ఆమె మానస్సునిండా మల్లెలే... జీవితం వెలుగునీడల కలయిక అనీ, జీవితం రంగురంగుల ఇంద్రమన్సునంటిదనీ మనందరికీ తెల్లను...

పి. సత్యవతి దేవి

కనూలు, నుఖూలు, నాంచీ - దూ, - అన్నీ ఒకదాని వెంట ఒకటి తిరుముకుని వచ్చి మనని ఉక్కిరి బిక్కిరి చేసి కాలగర్భంలో లీనమైపోతాయి...

చిరకి మనకి విగిలేదేమిటి? ఈ ప్రశ్న చాలా బరువైంది...

"వివిధ రకాల అనుభూతులతో నిండిన మన జీవితం సుఖపదమే ముమా!" అనే తృప్తి చిరకి మిగిల్చుకొనడానికి మనమేం చేయాల్సి? మన మనస్సులో అందమైన మల్లెచెట్టిని పెంచి, నీరుబాసి వృద్ధి పని పుష్టిపడేయాలి. ఆ మేలు జాతి మల్లెలు దళిదికలా పరిమళం వెదజల్లాలి

అనూయ, శ్వేతం పెరిగిన మనస్సు ముళ్ళపొద లాంటిదైతే, జాలి. సమానం, సంత్రిప్తీ, ప్రేమా పెరిగినమనస్సు మల్లె పొదలాంటిది.

జాలి, సమానం మొదలైనవన్నీ స్త్రీకి సహజంగా వచ్చే గుణజాలని చెబుతారు

గానీ, ఇది స్త్రీకే కాదు పురుషుడికూడా జన్మకే అలవడే ఉత్తమ సంస్కార చిహ్నాలు. వారు వారు పెరిగిన పరిసరాను బట్టి వృద్ధిచెందే మంచినాలు.

మనస్సు చందలమెనంటాగా, అవును... అలాగాలిలో ఉండే చిగురుటాకు వంటి నీ, గాలి ఎటువీ నే అటు కదులుతుంటే అంటారు... నిజమే మరి! కానీ, ఆ మనస్సుకే శిక్షణ ఇచ్చినపక్షంలో బుద్ధమంతా రాలి మెసలుకుంటుంది. కొండంటారా?

శరీరం సరిగా పనిచేసి, ఆరోగ్యంగా వుండాలంటే, దానికి శిక్షణ ఇవ్వాలి. సక్రమమైన ఆహారం ఇవ్వాలి. ఆరోగ్యమైన శరీరం అందంగా వుంటుంది. అలానే మనస్సునూడా సరియైనదైతే వుండాలంటే దానికి శిక్షణకొవాలి. దానికి ఆహారం కావాలి. విశ్రాంతి కావాలి.

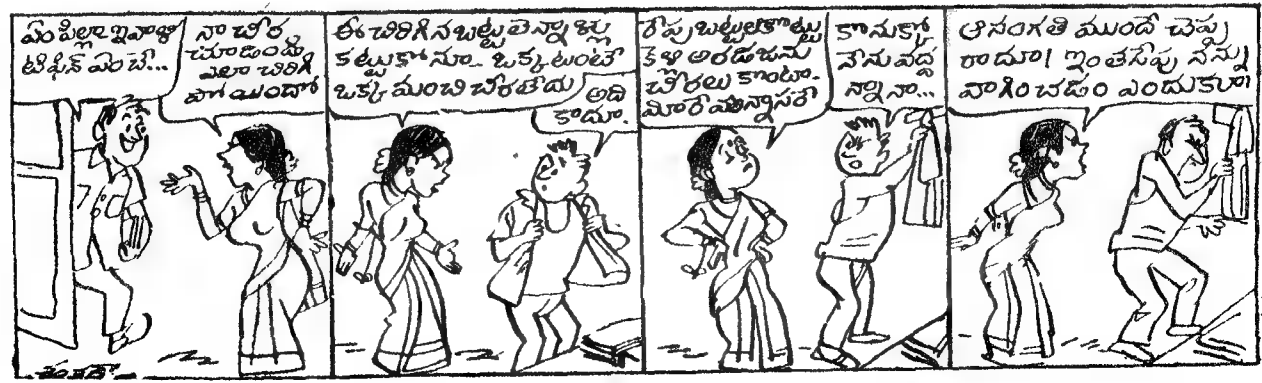
ఒకమనస్సు, అనుభూతూ ఏదో ఒక బావతో రగులుతూ వుండటానికి కారణం, ■ మనస్సుకి శిక్షణ లేకపోవటమే. మనస్సుని అదుపులో పెట్టుకొనటం పెద్ద కష్టమైనపని... అదెలా సాధ్యం అంటారా? కన్నెపిల్ల దగ్గర్నుంచి, కాటికి కాళ్ళు జాచిన అమ్మమ్మనరకూ కలలు కనటానికి వెనుదీయరు...

విమాత్రం విశ్రాంతి దొరికినా, మనస్సు అనబడే ఈ గుర్రానికి శిక్షణ వదులుతారు. అది పరిగెత్తి పరిగెత్తి అరిసిపోతుంది. వీళ్ళూ అరిసిపోతారు. చిహ్నం బయలుదేరుతుంది.

జానకి పదనిమిదెళ్ళ అమ్మాయి. కాతే జీలో పి. యు. సి. దారువుతోంది. కానులో పాతాలు క్రిద్ధగా వింటుంది

ఎప్పుడూ ఇంతే—30

కంకర్

RATNAM'S 'N'-OIL.

అంగవరములు బలహీనత చెంది, చిన్న దనతో తిరిగి యధాప్రకారం అయి పూర్తి పౌఖ్య మనుభవించుటకు 50 సం॥ ప్రఖ్యాతి గలది. 1 నీసా రూ. 10 లు వి. పి. 1-4-0 కొనబడినవారు ముందుగా 1-4-0 పంపేది, ఇందులో పెచ్చెల రకం అర్జంటులుగలమునకు రూ. 25-0-0 లు, డాక్టర్. రత్నం నెస్సె, (Estd 1904) మలక పేటబ్రిటింగ్స్, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం వద్ద, హైదరాబాద్ (దక్కన్) A.P

అందమునకు
ఆరోగ్యమునకు
వసంత
చందన
సబ్బు

వసంత సోప వర్ణులమిట్టి,
వసంత నగర్ & మదరాసు.

నారసింహ లోహ్యము
అంగుడు చేరినది. మేహము, వికార, విషవృత్తవర్ధన హరించి అలము రక్తవృద్ధి కల్గించును. 20 టాబ్లెట్లు, 3-8-0, పోస్టేజీ రూ.1-1-0
సి.వి. అండ్ కంపెనీ ఆయుర్వేద వహుణం, పెరిశే (PU) నెల్లూరుజిల్లా

Mrs. A. V. N. COLLEGE,
Visakhapatnam.

మిసెస్ ఎ.వి.ఎన్. కళాశాల కళివాడ కోర్కెనములు 1960డి సెంటరులో జరుపుటకు కళివాడ కోర్కెన సంఘము తీర్మానించింది. ఈ యంత్రాకముల సంపూర్ణ విజయము కళాశాల పూర్వ విద్యార్థులపై సాధారణమయ్యింది. కోర్కెన పూర్వ విద్యార్థులందఱును తాము (College & High School) చదివిన సంగతినిరములను, ప్రస్తుతి వివరములను చిరు నామాతో గూడ కళాశాల ప్రెస్సిపాలు గారిచేర్ త్వరలో పంపగోరుచున్నాను. కోర్కెనముల వివరములు మీ చిలునాచూచు పంపబడును.

పాండ్రింగి నరసింగరావు B.A., B.L.
విశాఖపట్నం, గౌరవ కార్యదర్శి.
11-4-1960, కోర్కెన కోర్కెనసంఘం

★ మనసున ముద్రలు ★

పత్రికలూ అదీ చదువుకుంది. రాత్రిపూట టేబిల్ లెటు వెలుగులో ఏదీకొన్నా, కేమి స్క్రీన్ తెరిచి అలా చూస్తుంటుంది...

(పక్క గదిలోనుంచి అమ్మా, నాన్నా చూట్టాడుకుంటూ వుంటారు... ఏమని? "మొన్న చూసిన సంబంధం బాగానే వుంది... అబ్బాయి కేదో పెద్ద ఉద్యోగ మున్నాడు. చూడుకుందల జీతమున్నాడు... అబ్బాయి బాగానే ఉన్నాడు... ఆ చూడు చున్నావడిలే..." అంటుంది అమ్మ...

నాన్న ఏదో చెప్పబోతూ వుంటాడు. జానకి అంతఃమించి ఇంక వివరం. ఆ పైన ఇక చదవకు:...

ఆ అమ్మాయి పతిమన్న "కాయల్ లో" అక్కడితో ఆ పేజీలలోనుంచి తప్పకుని, ఒక నిలవ చిత్రం ఆమె కళ్ళముందు మెరుగుంది....

వివాహం, తియ్యని అనుభవాలూ. నవనలు కలుపుకుని హాయిగా ఏ స్వర్గానికో తేలిపో నటం. ఇలా ఇలా మనస్సు పరిగెడుతుంది. ఒక అందుమైన కొవ్వం జానకి కళ్ళ ముందు కదులుతుంది. జానకి ఇంక వాతం చదవదు..

సంబంధం మదిరిందా? జానకి కలలు నిజ మయ్యాయా? అదంతా చెప్పి తెలికి వదిలేశుడు... నేను చెబుతాను వివరించి...

ఆ అబ్బాయి కనిసం అయిన వేల కన్నం కొనాలంటాడు. జానకి నాన్న రెండోహతు గాక పెళ్ళి చెయ్యాలి. పెద్దబ్బాయికి చిగువు చెప్పించాలి... ఇంకా ఎన్నెన్నో చెయ్యాలి. జానకి నాన్న దగ్గర అయిదువేలు లేవు... మరికొంచెం చదవా దొరికే సంబంధం నాన్న చూపాడు. జానకి పెళ్ళొకుంది. కానీ ఆ అబ్బాయికి వెలక ముదొందలుకావు... ఆ అబ్బాయి అంక అందగాడు కొడు... అతనికి తల్లి, తండ్రి తమ్ముగ్గువున్నాడు. జానకి ఆ త్రవారింటికి వెళ్తుంది. ఏనా అసం త్పప్తి... పెద్ద పెద్ద కలలు కని కనీ అలసి పోయిన జానకికి ఈ జీవితం కచ్చలేదు. ఏదో చికాకు. నవనలు ఎప్పుడూ ఏదో లోటుని చూచివుంది. తనకి అమ్మా నాన్నా అవ్వా యం చేకారమవుంటుంది. ఇలా ఇలా ఇంకా ఎన్నో అనుకుంటుంది ఆమెకి ముఖంలేదు... ఆమె మూలంగా భిక్షికి ముఖంలేదు... అంతా ఏకట... ఎక్కడ చూసేవా ముఖం...

దీనికంటే మూలకారణం జానకి అజ్ఞానం అంటారు. అవునా? పాటి కలలు కనటం కే పెద్ద జబ్బు. ఈ జబ్బుకి అలవాటుపడిన నునుప్పుల సోమరిపోతు లేపోతారు... చిక్క కలలకి వున్నాడు లండవు... ఇటుకలు, నున్న మూ, వేమెంటూ గట్టిగా వుండవు... అయినా పెద్ద రంప రంపల భవనం నిర్మించి

వస్తారు. అది ఒక నాడు నిలుపునా కూలి వ్రాసుకుంటుంది. బాప, కి... అంతా ఏకటి ... అటవంటి మనసులకి కీడుగా కొనాలి. అలాగే వాకి కీ, వివేకమా కొనాలి...

జానకి వివేకతి అయిన పక్షంలో, తన తండ్రి ఆర్థిక స్థానముపై తన భవిష్యత్తు ఆధారపడి వుంటుందని తెలుసుకుని అంతంత కలలు కనకుండా మనస్సుని అదుపులోవుంచి దొరికిన దానితో సంతుప్తి ప్రిపడి జీవితం గుఖ వంతం చేసుకుని వుండును. మేడలు కూలి పోతేపోనీ... ఆ మేడలు కూలినచోట రెండు స్తంభాలపైన చిన్న పాక వేసుకుని దాని చుట్టూ పూలతోట పెంచుకుని నిర్మలంగా నిరాంబరంగా గడిపగల వారెందర? ఆ మట్టిరంలా ఎంత సౌందర్యం దాగివుండే?

ఇంక జానకి సంగతి వదిలి వేయండి మరో మీనాక్షి సంగతి చెబుతాను...

మీనాక్షికి పాతికేళ్ళు... మధ్య తరగతి గృహిణి... మధ్యాహ్నం ఏళ్ళు అంగంటలకి పని పాటా ముగించుకుని మంచంమీద నడచి వాలుసుంది...

ఈమె పశుకొవటంతోలే, అంతకొకూ నిద్రపోతున్న మనస్సు లేచి కూచుని పని ప్రారంభిస్తుంది...

పక్కంటి పార్వతి పండ్లక్కి కాళ్ళికి నిక్కుచిర కొనుక్కుంది. చిలలా, దాని భారా కలిసి, నీమ దారరింగ్ మొదలైన వ్రాళ్ళన్ని చూసేందుకు వేళ్ళారు... నుంచెరి మొన్ననే యాభైరూపాయలు పెట్టి ప్రిలు సామానులు కొన్నది...

వెదవది ఏమీలేనిది మీనాక్షి కొంత లోనే... ఎంతెంత జీవనా చాలటంలేదు.. దీవానికే చిర కొనలేలేదు. సంతకాంతికి పిలదాకకి పట్టు పరికిడి మట్టిస్తానని చెప్పి అలానే మోసంకొడు... ఇంటినిండా అన్ని ఇరిడినామానే... అందరి ఇల్ల లోనూ వెండిపాటకి మలే మెరిసిపోతూ నీ ఎగిన్నెలుంటే... అందరూ వెబ్బుదాచి ఆవ్రానూ కవ్రానూ చూసే దుకు వెతతారు. ఈ మీనాక్షి మఖానికి యేమీలేదు... ఈ పండ్లక్కి కంచీచిర కొనకపోలే వ్రాడు కుచేడి లేదు...

మీనాక్షి మనస్సు ఇలా ఇలా పరిగెరి అలసి అలసి కుప్పలా కూలబడుతుంది. అసం త్పప్తి. నిరసం. అప్రేమనుంచి భర్తనస్తా. మీనాక్షి మంచినీళ్ళు ఇస్తుంది... ముఖంలో కొనాలూ, మిరిమాలూ నూరుతుంది. పలక రిస్తే సాధించులూ, చెప్పి పాడువులూ. భర్త ఆ పంజరంలోనుంచి స్నేహితుల సంత్ర లాని వెచ్చదనంకొసం అలానే వెళ్ళిపో తాడు. మీనాక్షికి ఇంకొంచెం కొసం...

మీ రమణులకు మీ వాక్కు తన భర్త తనని పెళ్ళియిన కొద్దలో అంతా ఎలా రాలు చూపించిన పంకతి ఎందుకు జ్ఞాపకం రాదు? మొన్న కొనిపెట్టిన గద్యలో జరిచిర సంగతి ఎందుకు జ్ఞాపకం దూ. ఆ మధ్యనే మాకుకు కుట్టించిన వెల్వెట్ ష్రావు సంగతి ఎందుకు జ్ఞాపకం రాదు? తన ఇంట్లో వున్న నీలు సామానుసంగతి అసలు జ్ఞాపకం మీ రాదా? అ! ఆ సంగతి మీ వాక్కు అడగండి తెలుసుకుండి "అసంతృప్తి అనాభాగిని కదలమని నీకు తెలివా మీ వాక్కు అని అడగండి... అసంగతి వాకు తెలిసి నీ నిల ఎందుకు బాపడత ను?" అంటుంది.. ఉన్న వంతో తృప్తి పడి, నుఖంగా బ్రతికటం చేస్తున్నారో వాన మీ వాక్కు జీవితం పువ్వులబాటవుతుంది. కాదంటారా?

ఈ మీ వాక్కులాగే; మాకుకు నుంచి సంబంధాలు లేవనీ, అబ్బాయికి పెద్ద ఉద్యోగం రావాలనీ, తనని మాన్యురేటి పని చేసి పెళ్ళి కొడలు రావాలని కలలు నీ పెద్ద వాని సంగతి మీంటారు?

పురాణం వివరణ నీకి వెళ్ళమంటా, కొడలు కొడుకుని అలా నుడివి చేసుకుని అడి పాండో అలా చిన్నా మామన అత్తగార్ల మామైమిటి?

రైచరీ పుస్తకం పుటలు తెరిచి అవతల అత్తగారు అడవిక మా తననిగురించి ఏం నాటాడుకుంటున్నారా అని కేవులరిక్కిం చే చిన్నారి సంగతి మీటి?

ఇవన్నీ అవాగోగ్య చిహ్నాలు. మీ వాక్కు మనస్సుకి అంతిమపు విశ్రాంతి దొరకూడదు. వాన తన భగవత్ మానుకుని తన పరిణి: తెలుసుకుని జీవితంతో గాడి పడారి... అలానే నర గీర్వాణి... ఎంకో చరిత్రనూ... అసంతృప్తి అనూయ, నిరకా నిప్పురా మొదలైనవన్నీ మానసిక క్షీణం కడవైనవోల విరివిగా తెలుసుతాయి. నీటిని పెరగనివ్వకుండా పుండటానికి మనస్సుకి ప్రాక్రమయివ్వాలి అంగలో ఒకటి పుసకాలు చదవండి.. వ రొంటి ముడి అనుచున విదో ఒక చానీని అలవదుమతో వ రొంటిం, చిత్రశీఖనం, కవనం అన్నీను.

విదో ఒక కన్యకం లేని మనస్సు అలాగే అలాగనాలో పడి కొట్టుపట్టాడుకుంది... మనంవరికే ఎప్పుడో కన్నులు నిరాశలూ, అకాండంగా ఎదురాటూ నీ పుంటయ. వాన్నిటిని ఎగర్కొని జీవితంతో పోలా జేర్చి మన:దిరికే కొవాలి. దొరక: వాటి కోసం అగ్రలు సాచి వనస్సు కుళ్ళింప జేసుకోవడం అవివేం.

ఎటువంటి మరపులేన జీవితంతో రాజీ పడటం చేస్తుకోవాలి కొన్ని కొన్ని సంద్భం

ఉబుసుపోక

చిత్రకారుడు: బి. మనోహర్ బాబు, (జి.హ్యూ.)

తాని ఎర్రగుమకుని పాటించటం సర్వకో వారి అప్పుకు జీవితం గుఖప్రదమానుంది. ఉద్రేకం, అవేగం ఇలాంటివి సాధారణమై సంతకరకూ అగచివేసుకోవాలి కొంతకర్క జ్ఞానూ, అనుభవూ మేళంం జీవిత రంధ్ర కొనసాగింకండి. అది అందమైన నవల అవుతుం. అంగలోని పాత్రలన్నీ సజీవ మైవరి. ముద్దిత మైచి చిత్రకటూ చిట పటూ చదివెవ్వండి... చివరవ్వలూ, చిరువెళ్ళేలూ వెళ్ళుండి... మనస్సు లోని కల్మషాన్ని స్వేచ్ఛండి కడివెయ్యండి. అక్కడ పెరిగిన అప్రమేయాలని నీ పారెయ్యండి. అలాంటి ఒకే ఒక్క మరె మొక్క వాటి. దానికి సహనమూ, సంతృప్తి, స్వేచ్ఛయూ కలిగించి తయారు చేసిన నీరు పోయిందే...

అది పెరుగుతుంది. పుష్పముం... పూవు లిస్తుంది. అందాకో ఒకే పట్టండి...

వివాద కరిగిపోయిన కలనూ, విరిగిపో యిన ఆలనూ, చొరిన స్మృతులుగా మీ వ్యాంధంలో నిలిచివుంటే, వాటిని కేంద్ర చిత్తం చేసి కొనిపారయ్యండి. కొత్త ఆలనూ, కొత్త కలనూ మొలకెత్తనివ్వండి. జీవితం అందమైనది. జీవితంలో సౌందర్యం అగడగడుగు వాగివుడి దాన్ని వదిలి కలిక తీసే సంతోషపడటం సోపానమే వాడు మనస్సునిండా సౌందర్య అలయమం టుంది... "ఈ ప్రపంచం సౌందర్యనిలయం .. ఇక్కడ అనూయలు లేవు. ద్వేషాలు లేవు... బాధలు లేవు" అనుకునే ప్రపం

దాన్ని మీ మనస్సులో సృష్టించుకోండి... ఆ సౌందర్య పాత్రాభాగికి మీరే మనో రాణులు.

మీలో ఎంతయింది ఆత్మ విమర్శ చేసుకుంటారు? ఎంతయింది. తాము చేసిన పాప పాటని నిర్మోహమాలంగా వస్త్వకుంటాగి ఎంతయింది చిత్తుడి కలిగి పుంటాగి ఈ మానసిక కమగిగురించి ఎంగుకు ఆలోచించకూడకు? మనస్సు ఆ రోగ్యంగా పుండారి కరిగారోగ్యం ఎంత మిశ్రమూ, మానసికారోగ్యం అంతిన్న మిశ్రం. మీకు చేసిన పాపపాటని మీ మనస్సులోనే దామనుక ఆ మనస్సుని ఒక "సాగి మామ" గా తయారు చేయండి. ఏదేనో గతా వాస్తవ, కయాల వివస్సుని నింపండి. వానో స్వేచ్ఛల్యం జీవిత గమనానికి ముఖ్య మైం పరికరం

ప్రతికాతీ నిడించబోయే ముందు ఒక్కవారి ఆత్మవిమర్శ చేసుకోండి మీ రివ్వాలి ఎన్ని ఆపదలు అడగా? పిల్లలని ఎన్ని పాల్లు కొటాగు? తిట్టారు?

అన్న ఆపదలు అడవన్నా? పిల్లని అన్ని పాల్లు తిట్టవచ్చా? సాధించి. గడ్డి ఆయన మనస్సు పాడుచెయ్యవచ్చా? అన్న యాత్ర తదివా నీనూకి విభ్యాగని మీ మనసులో చిన్న అనూయ రెగిందా? ఎందుకు రెగింది? అన్నయ్యకొడకుని అమ్మ ఎక్కువనేపు ఎత్తుకుందనీ, మీ అబ్బాయిని అడిచలేదనీ మీ రెండుకు వివక్కు వ్నాగు? అత్తగారు మార త్వరగా నీగి ఇవ్వవచ్చారని మీ గండుకు వివక్కు వ్నాగు? అమ్మ వివక్కుంటే యేమని పూరుకు నేన గు? మీనారు వాళ్ళ అమ్మతో ఎక్కువనేపు మాటాడితే మీ రానునతో పాటాటక దిగుతాగా? మీ అబ్బాయి, కొడలూ, వపుకుంటూ మాటాడకుంటే మీరు చిరాకు పడిపోత రా? ఎంగు? ఇలాంటి విషయాలగుంచి ఒక్కవారి ఆలోచించండి. గురిం చిన్న చిన్న విషయాలలో మన అల్పత్వన్నీ ఎలా బయట పెటుకుంటామా తెలుస్తుంది. ఈ అల్పత్వన్నీ జయించటానికి కృషి చేయండి. మీ పాపపాటని మీరు వెంట వెంటనే గమనించి శరీదుకోవడం సోపానం. మీ మనసులో మరెలు వి:సిస్తాయి. అవి చికి దికిలా వ్యాపింపజేసాయి తన పనిగా కొన్ని... ఆ మరెయల మనానన ఆధునిం నటం సేస్తుకోండి. ప్రతి జీవితమూ దూకులేవదిరి... ప్రతి మనస్సులోనూ మరే పదిరి... అంతా సౌందర్యప్రారంభం. పరిగల్గి జీవితం. ఇక జీవిత సత్యం

అభిషేక పర్వం - 1

విహితముష్మికం శర్మ
పుణ్యం పుత్రాది సిద్ధిదం
మహాపాపాదిశమనం
పుణ్యం హరివంశకం ||

నమః కృష్ణాయ కృష్ణాయ
నర్మవాస నమోనమః
నమో భూయో నమసేనమ
హిహితాన్ జనార్దన ||

బుద్ధిషియాదు బుద్ధాయ
ప్రబుద్ధాయ మహాయవ
హరయే విష్ణవే తుభ్యం
నమః నర్మత్మనే గురో ||

—హరివంశము

వచ్చిన కిరతు మహామోగి మనస్సును పోలి సర్వ మలాలము రహితం చేశాని, సేతిమూర్తయై, కుభ్రహాపాన్ని పరిచి కుద్ధవత్త్వం లాగా వివృంభించింది. చిన్న చిన్న కడిమిలలో తొందమత్సృగ్ని చేరి తాపాన్ని పోగొట్టుకుంటున్నాయి అది గృహస్థుడైనవాడు పుత్రులని తేల్చేతలని పెట్టాకొని మమత్వన్ని వగులుకోలేనట్లు వుండి, కనాలలో నుయ్యారాలు మదాన్ని పరిర్మిజించి, ముని వృత్తిని అవలంబించి, సంపారంలోని అసారితను ఎరిగిన యోగుల పోల్చిని సంపరిస్తున్నాయి. జానియైనవాడు సర్వభూతి జాతిం తో ను విగ్రహాన్ని వగిరి విమలడైంట్లు వగులలో జూలు ఎలక లేరి తెలన ప్రకాశించాయి. పరస్పర శాంత మూర్త్యసంతిపాలే బహు జగజ్జాలలో పడి మగిబొయిన దేహధాగులవింకా, బహ్యవలంబ ముగత్వంచేతి క్రాగిబొయిన జీవియొక్క హృదయంగా గా, శోషిల్లి బొయినాయి. అవబోధముకలి తిత్వమయమైన జ్ఞానాన్ని సముపార్జించుకున్న జీవుడు ఎవింకా వితరాగమైన మనస్సులవాడై, అమూగ్నుడై, అవభాసిపాడో, అవింకా సరస్సులలోని కిస్య పుక, స్వస్మై. తెలనివె, ఉల్ల నీలాయి. యోగాత్మకమైన విర్మల లలి సంస్కృంచేతి విహములే ప్రకాశించాయి. కిర త్కలం రాకపూర్వం బృందావనంలో నెట్టి దావాంపలు వివింద లేగు ఇప్పుడు అవి త్రిక్రష్టకపురి కీరులమ పోలి, నీల వపులను పోలి, గోపికాజనం మంకగునానమ పోలి సరస్సులో. యువవా విదిలో సంచాలు నేశాయి. యోగుల పోల్చిని సంపరించాయి. పాదలలో అంతిరాయం కల్గగా విశ్వగాన్ని చెందిన యోగి తిగిగి పాదనోపం తొలితెనుపమతున్నట్లుగా ప్రకర్తించాయి సంకల్ప జ్ఞాతసమాధిని పొందినట్లునగులలో జూలు విర్వికారస్థితులై, నిర్వి

లాగు లో కనుగలకు హర్షదగ్ధ కాలే వాయి భగవంతుడై పరిమపువ్య గతుడై పుష్పాని తెలుగుకోని మేగములు వివింకా ప్రహ్లాద మనస్సు రాతా, అవింకా శుభములో జూలు ప్రహ్లాద మ రిజించాయి. కిరతు వచ్చి నలమే మూలను జయించి, అకాశాన్ని విర్మలం కొనిగింది. ఆ ఆకాశం అప్పుడు యోగాన్ని చేసినవ్య కేకాలను సహించిన గిన యోగియొక్క మనస్సులాగా ప్రకాశం పొంది. మూర్త్యకొమూకాని తాతను దింకని గిజనలలన కిమింద నము, అహంకారజన మైన గుళుం విజించేగి నశిస్తున్నట్లు గా వుం. పరాకాలంలో భూముక పంకొకావ్యాయ ప్రకర్త లాయి. ఆకాశం మేనుశివ మ్మ కిష మేపొయింది ఇప్పుడు సో కొత్తు రాగా ప్రత్యవోరంచేతి ఇంద్రియాలు ఇంద్రియారాలనండి వియోజనం చెందినట్లు భూములకు ఆ కాలవర్షం మార మే పొయింది. ఆకాశం అకిష కిష మే గికిష మే పిప్పింది. పరస్సులో జలం ప్రాణాగా మం పడినట్లు ముగ్గు కుంభీర్వకమై, రిక్వాతి కొకవలద్యార కేదారములలోకి రేచింపబడి అక్కడ నేలను పూరించి పంకలకు పగించింది. పావలిన ఉత్పానానో సర్వగిరిపాలజండి, వనస్పావానంపే గల సస్యములు, స్వామిగులు, బృందావనంలో గిరిశుజ్ఞ దర్శకోత్పక్కులే వస్తున్నాగు ఈశ్వరుడు ఎవనో ఇంద్రుని నభాన్ని కొని ఈ శుజ్ఞం చేయిస్తున్నాగు! ఆశ్చర్యుడు సంవయ్యగారి పుత్రుడు! అతడు ఎటాభంటాడో మావామని గిరిశుజ్ఞ పాతూ నంగుని యింటివద్దకు వచ్చిపోగు వ్వాగు. అక్కడ కృష్ణుడు కన్వించడంలేగు ఉత్సవం సంపగిగా రానుకృషుల ఒకో వున్నవార్కు ఇంకోవోల వుంటుంలేగు. ఎక్కడదీ అక్కడ తామే అయి కన్విస్తువా, గ. వివివివి మంభారాతో గిరిశుజ్ఞ పాగించనాసి వుంటుందో చెబుతున్నాగు. ఈ ననున్న మాప్రాంతీకు కావవాది సాననాముకు ఈ సంపతి తెలియగు. నమాపాతూపున్న జనానికి సంగునివ కిల్లో నీల కన్వ ముం. 'అమ్మా! సంవయ్యగారి సం ఇనేవా? క్రిష్ణమయ్యగో? నందియ్యగో? అల్లాగుల; ఇంకోపుష్పాద! మానినానాను" అని దాన్ని అడుగుతాగు. అది నీరుపకనంది. ఏమీ చెప్పలేక పోనంది కిదాకి ఎటాగో తెప్పగిరి "వాన ఇంకో నేడు" అంటుంది కన్వినజనం— "యనే ఎక్కడకన్విస్తాగు" అని అడుగు తాగు "జ్ఞానదగ్ధ" అని నీల చెబుతుంది అప్పుకప్పుడు గోపిణి కిష్ట గులులని—నీకు ఎటాతే నే! నాడు కొండెదగ్ధ వుంటా డని? అంటుంది సర్వదమకేరి— "కూ! సర్వ! నీకే నావాడి రాకపోకన్నీ ఆకలింపు అయిబొయినాయి"—అంటుంది. సర్వం సంకోమాన్ని వజరే పోగుం. "నోహిణి తే! ఇది అంతా మీ గులున" అంటుంది. "వాదలవా! భాగా నేపుగి అని ఈ కిట్టి తిరి నీల, చెనుకన్న పూర్వపుణ్య" అంటుంది రోహిణి ఇటు కంటి సంభాషణగో వంగుని ఇల్లు ఆనంది కుంలమే అందరికీ కమ్మలకు వసంగుగా చెప్పుకు గంగుగా అందాలు చింగుతోంది.

గిరిశుజ్ఞం కన్వించ: ఘోమాన్ని ఎంకో అంగగా అంక రించాగు. ఎతోఅంగగా అంగకారాలు చేగకొని గోపకులు, గోపకామినులు గిరిశుజ్ఞ దర్శకోత్పక్కులాలసులే అకిలు మోగులు వారగా ఎవ్వావోలు జగత్తుకంటున్నాగు గిరిద్వితానికి నైవే ద్యాదికాలు పన్నుంబడానికి పేలిలకులుజ్ఞ పోయనాలు బహు విగమలేవ భోజనవన్యలు సివిం చేసుకుంటున్నాగు. కుండలలో మంగిగిళ్ళుపోసి తిగుబోవడానికి పన్నావోలు చెనుకుంటు వ్వాగు. మధునయములేవ న గుల గో పకలమాదిరిగా పాలతో, తిండుకొంది ఎలాతో ఘోషంలో కుండలు పిప్పుతున్నాయి రిక్వెలు, భోక్తాలు, వోక్తాలు. కుండలతో మోనుకుపోనడా కి. బర్బియాది తిగుబోవడానికి ఏర్పాట్లు జగగుతువాయి ఉత్సవం ముగు గోకాలపాలు కెగుకు తుంది. మూడు గోజాయ భోజన వల్లెలూ, సంతిర్వలులు వుంటాయి. బహు ప్రాంతానంగి జనం ఈ ఉత్సవాని మాడ్డా

అందంగా కనీసుకున్నాడు. గోపాల కుమారులు మాకు అందరూ కలలా. మా పోలిక దక్కే మునురాజిలో అలంకారాలు చేసుకున్నాడు. పాయసములు, అపూసములు, మోనుకములు లోనైత అన్నాడు, పెళ్ళి నాంపములను వృద్ధులుకువూ, బహువిధ వ్యంజనాలను. పెళ్ళి, పాలు, నీయి మొదలైన ద్రవ్యాలు కూర్చోకు ఎత్తాడు. బల్బులను ఎక్కించాడు. తూర్పుపటాది వాడిత్రులు మోనుగా యాత్ర పారంభిమింది. వార వరకులైన గోపాలకులు గోవును. వృషభమును, గోశివులను ముందల కట్టించి ఆ వెనుక తోలుకునున్నాడు. వృషభ గరితములతో, గోవు, గోవత్సల అందరూ వలతో బృందావం పక్కటిలి పోనోంది. వృషభగోపకులు ముందు నడుస్తూ యాత్ర నడిపికున్నాడు. కులీన కుటుంబులయిన గోపకులు స్త్రీలను పాటబళ్ళో ఎక్కించి గోవరవానికి ప్రయాణంచేశాడు. నంగుని పాటబండి ఇంగుని రంగ లాగా అలంకరించబడింది. శ్రీధామకు నోటిలో కూర్చుండి ఒండీని తోలుకున్నాడు. ఆ వెనుక తక్కినవారు. పెళ్ళి ప్రయాణంలాగా పోకునోంది. శ్రీకృష్ణుడు ఈ ఉత్సవ యాత్రలో ఎక్కడ వున్నాడో, పాతాళుగా బండిదగ్గర వచ్చి నిలబడి, లోపకు తొంగి చూశాడు. అతని శరీర నిలవిడి చాలాయి. మున్నగుని పూవుల మలుకులు వాసనలు చాలాయి నీల సిగ్గ అనే తులపటాన్ని కవ్వ వాన్చెట్లు, అవంతికదన, వితాపాంగవీక్షణ, అమితపాధుర్య కరమ సీమ, గోపాడి పాటుగా అందం నానోసినటు ఓగిపోయింది. ఇప్పుడు దాని ఇలగా పూవులు. మెడలో పూవులు, చెవులలో పూవులు, మున్నగుని తూపులు మూర్తలంతరి అయినట్లు వుంది. ఆ తూపులలో శ్రీకృష్ణుని మాపులు ముత్రసారంగ నక్షత్రమిత కేగంతో సొంద్యి మధ్యవును అందుకుంటూ దేబువులు ఉండాయి. నీల అనే పుత్రకవీమృలో నాట్యాలు వదిలాయి. బాక తిరిగి నాగి పాతూవుంటే మాచి ఇంతకంటే మనుష్యులలో ఉత్తముడు ఎవరు అనుకుంది నీల. దేవతలలో ఇంగుడే పుగమడు; మనుష్యులలో బాకే పుగమడు అనుకుంది నీల. తనబాక ఎంతటి ప్రతాపవంతుడో; ఎంతటి తీక్షణుడో; దేవతలలో నూర్చుడికి, మనుష్యులలో బాకకు పోలిక చెప్పకుంది నీల. కాంతిలో, ప్రపాదనలలో, సాధాగ్య

గిరియశ్శోభన సహ్యామం అంతా తన కెదిమిదుగా
నశనన్నట్లు కంఠుడు పనిచేసెన్నాడు. ఊరంతా బలయ
తిగనుకూ అందర్నీ బయలుదేరినన్నాడు. నందయ్యగారి
బావమంది! అయిన చెలికే అజ్ఞేపటి! అంతా గిరియశ్రమ
నీడం అపురుషాదు. గోపాలకామినులు అబాలవృద్ధంగా

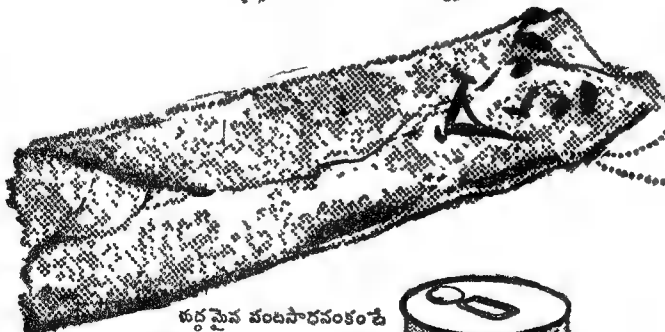
★ హరివంశం ★

గరిమలో బాగు పడి ఎవరూ అనుకోంది. శత్రులలో చచ్చిపోతు ఉన్నాడని అతనికి ఒక కలంకం వుంది. బాం ఆ కలంకంలేని చచ్చిపోతు అనుకుంది నీల. బాం మహాబలవంతుడు. మౌనం అంతా చూడకటి బాగుగా బడిగి ఉచ్చింది. మగి బాగు బాగునగిరిం ఎటు వంటి-? శత్రులలో బాగుతో బాగుదగివగాడు ఎవరూ అనుకుంది నీల. దాని మనస్సుకు కలెగిగిదేన కుమారస్వామి తోచాడు. ఆ కుమారస్వామి కరు ముఖాలవాడు. బాగు అటువంటివాడు కాదు అయినా అగ్నికుడుగాని పుంగునితో బాగు పోల్చుకోవచ్చు అనుకుంది నీల. శత్రుశేషా బాగు తుడు కాకపోతే, ఇక నువ్వులో ఎవరూ ఉక అవుత గ బాగు అనుకుంది అనక నీల తిపలో తాను కవులం. దాని తిప్పయిస్తెలివిచాచి బండిలో అంత ఆకర్షణతోనాగు బృంద వనం వచ్చిపడగ్రమంచీ నీల నీతి అంతా వేరుగా వుంది. మిథిలో నీలకు. బృందవనం వచ్చిప తిర్యాగ నీకు సంబంధమే లేదు. ఈ నీను చూడగా, తిరికి, ధర్మ వదు. హుజులలో ధర్మ వతాన్ని ధరించిన పతివతి నానిలో గోనరిస్తున్నది. కృంగారం పరంపీను అయిన నాయుగా గోహి జీకి అది కనిపిస్తున్నది అహుతుకమైన తన ప్రేమ, సంస్కరింప వడి. క్రొత్తకు పు దాల్చినటు, నీల యశోదకు కనిపిస్తున్నది. శ్రీధారు నీలను అరిమకలులే, కిరణపువ్వుమైన ధి కి యొక్క మూరిని మనువాడు. అది వాడి మృత్యువా, పోలి వుంది. నీల ప్రేమయొక్క ముట్టి పేమిస్తున్నది. తాను పుగవుడై కృష్ణుణ్ణి ప్రేమిస్తున్నాడు. బండి కురుతూవుండగాని వారికి తెలి యడం లేదు. యాత్ర పాగుతూ వున్నాగాని వారికి తెలియం లేదు. ఎవరుగా గోనరినగిరి చూడు పుడై కృష్ణుడు అహరూపుడై వట్టు రాగా, అంత ఆగా. గోదానను ఆపారు. ఎటు కాయి. అంపగ గిరిద్దినతాన్ని ఉద్దేశించి జయజయ ధ్యానాలు చేశారు. అక్కడి ప్రకటన నానా గిరికజ కలకల పోలియులయిన ప్రజ లతో సముదం పొంగుతున్నటువుంది. ఆ హృదయమందరాన్ని పోలి ఆయ్యు వెళ్ళతోంది. ధర్మతాన్ని ఉత్పింగంమిరిం అంపంగా అలంకరించారు. తొంకాకు కలకలు. పతే కాల ఎవరూ వీరగా గిరి

ప్రకృతిధాతంత గోనుకు విరి ప్రంచేసి, రంగలలు తీర్చాను. యజ్ఞ వేడికలాగా మహానీతు ప్రండింన్ని విర్వాలు చేశారు. గోనరిం, ఆర్పించానికి యోగ్యమైన దినం. ఎవ్వరో, వాగుర మెన రూపాన్ని ధరించినటువు ది. నీల కలంకంనుచూచి - మ పడి: 'కలంకమీదచెట్టు; చెట్టు అకులు; అవి కృష్ణులాలె నిర్మల మెన -కొకిం చిగుపలచి, గుపలగా - చెట్టు అనంబించి నటు వున్నాయి. పువ్వులు నక్షత్ర లవహాళి వున్నాయి నిర్వధిశ్య కమ తెల్ల మేఘం ఒక్కడు ఆకలి చివుంది. కృష్ణుల యుడు, నీతి పువ్వునగాముడు, మహాపురుషుడు ఒక్కడు, తెలవి ఉడ్డీవాన్ని ధరించినటువుంది కొండ" అనుకొని నీల కృష్ణునినంక చూచింది. గి పూజ వడిపించడానికి కృష్ణుడు అగ్నిక్షుణ్ణి బృహదాన్ని తీసి, తెలవి ఉడ్డీవాన్ని కి మిద ధరించాడు. మెడలో ప్రగమలు ధరించాడు. కృష్ణుణ్ణి చూచి - కళ్ళలో నీల ముట్టి గోనరిం గరిని చూచింది. గోనరిగిరి కృష్ణుణ్ణి పోలివుంది. నీల కృష్ణుణ్ణి చూడం ను, గిరిని చూడటమూచి గోపకులు దానిని పేర కొకిం చేయారు. "ఏమీ! వీల! కృష్ణుణ్ణి అటలకు స్థాలు వెతుక్కుం టన్నావా?" అన్నాడు. అది నేర్పడండి ధర్మద యశోదను చూచి అన్నది. "వీడినే! ఇక్కడ అంతా మోటువ్వా! వీడు అప్పుడే అలా అరడినంత తయి? నీ హిడ అన్నది: "సర్వ దిమ్మగారు! ఇం విధిలకాదండీ! బృందవనం; వనం." అందరు ఆహులు విని గలన కవ్యాలు.

అంతలో గిరిమహం ప్రారంభమైంది. కృష్ణుడు పూజోప కరదాలన్నీ వట్టుకొని, మహానీతువైన వేడికపై గోవర్ణ కైలాన్ని ఉద్దేశించి అగ్నిహోమం వడిపించాడు. అగ్నిహోమం నక్షత్రావుండగా తుండ్లయి, మోగాయి. కృష్ణుణ్ణి అరించాయి. అవులు అంభారాలు చేశాయి. గోపకులు వార్త ప్రముడితు లేనారు. గోపిక జనం వార్త ప్రముడతం అయింది. అప్పడు అక్కడ పోగులు వడియలు కట్టయి ఘృతకరాలు, వతి రెలాయి. మంపరానలు ప్రధూత ధ్యాన అన్న పుగవులు ప్రకాశితంకాల అయినాయి. గోవుతో పాగులం అయివున్న ఆ హృదయానికి పూజలు జరుగుతూవుండగా, గోపకులు తుంపులయినారు. గోపికలు మోహరలి బాసెలాడు. కృష్ణుడు అగ్నిక్షుణ్ణి అగిరిదేశానికి బహు ఆపూపములుబహుంకూ పహారాలు కలిగోపకర్పితోయిన ధిక్షులలు, పాయపాలు. నైవేద్యం సమర్పించాడు. గోపాగుర చేతి ఆ కలంకకు గంధమాల్యాది పూజలు

ఇద్దితో దోసె చెప్పింది....

గుడ్డమైన వంటసాధనంకంటే అధికమైనది తుపార్ మీ వంటకాంతు నమృతంగా వోవకమైన 'ఎ. డి' విలమిప్తతో స్వకృతమైన వియవనిస్తుంది. మీ బోజనానికి తుపార్ ఎంత (గుడ్డకరమైన పరిమాన్నిస్తుందో ఒకసారి తుపార్ చూడండి.

తుపార్

విలమిన్ యుక్త వనస్పతి

తుంగభద్రా ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్, కర్నూలు

"స్వకృతమైన తుపార్తో వందలం వల్ల నేను మరింత రుచికరంగా వున్నాను."

నిర్వర్తింపజేసాడు. భూపతిపై నైవేద్యాలు పెట్టించాడు. ఆ తర్వాత గిరియజ్జం జరిగింది. యజ్ఞానికిలయలు పర్యవహానులను, సంభారాలను సంపాదించుకొని, ఈ తమ గ్రామస్తులను రప్పించి, వారిచేత గోపకులు గిరియజ్జం నడిపించాడు. పదవి అవభృతస్థావాల పూర్తిచేసుకొన్నాడు. శ్రీ కృష్ణుడు ప్రధానుడై, ఈ గిరియజ్జాన్ని నడిపించిన కారణంచేత, అతడు ముందుగా పయన పోవనం చేశాడు. మహా ఇంద్రుని ఆ కృష్ణుడు పాలనాక్రమంగా, యజ్ఞం నిర్వహించు తూర్తి అయినట్లే గోపకులు భావించారు. అంతలో ఒక అదృశ్యం వారికి దృష్టిగోచరం అయింది. ఏ అపూర్వాలను, పాపాలను అన్నాలను, మాంసాలను, శ్రీకృష్ణుడు తానె గిరియజ్జానికి నైవేద్యం పెట్టాడో, ఆ అపూర్వాల పాపాలను, అన్నాల మాంసాలను, కుప్పలుగావున్నవి, విచిత్రంగా మారిందిపోతున్నాయి. ఇది ఎదో అదృశ్యం జరుగుతున్నదని, ఉత్పాదకదృష్టిచేత వచ్చిన జపం అంతా అనుకున్నారు. నీల శ్రీలలో వుండి ఈ అదృశ్యాన్ని తిలకిస్తూ, తననూ భావాన్ని పొందుతోంది. అపిలలో కళన, కలుకున్న, మార్పును అంతా చూస్తున్నాడగాని, అసలు విషయం కోపాగ్రాసించి మాత్రమే కనిపెట్టింది. నీల ఒకసారి తనదృష్టిని కృష్ణునిమీదకు పరుపుతుంది. ఇంకోసారి కొండమీదకు పారిపోయి సారించి తనలో ఏదో అనుకుంటుంది. "ఏమీ! ఏంటిలోపలు అనుకుంటున్నావు? మేము వినుకుంటావా?" అంది రోహిణి. తక్కిన గోపికలకు అప్పుడు అక్కడ జరుగుతున్న అదృశ్యమే అదృశ్యము కాగా, అక్కడ ఈ నీలలోతోసున్న అదృశ్యపరివరణ అంతా నన్న అదృశ్యంగా వుంది. "అయ్యో! రోహిణి! నేను ఆగిరిపై ఒక చెట్టుపై ఎందుకువుట్టానుకొను! గిరిమీద ఏ కిరీటంధాన్ పండుకు అయినాను కొడు. అప్పుడు నాజన్మ ఇంతకన్న సార్వకాలం అయివుండేది. గరితారం అయివుండేది" అంది. అని కృష్ణునివంక చూచింది. తిరిగి గిరివంక చూచింది. "ఈనీల ఏమిటి? దానిలో కలుకున్న ఈ భావపరిణామం ఏమిటి?" అనుకుంది రోహిణి. "తల్లీ! మీరు ఆ గిరిని చూస్తున్నారా? స్వామి చలాకృతయే, అదల కృతయైన తన్ను తను ఆరాధించుకొని, తనకు తను నైవేద్యం అర్పించు కొని, తనకుతానె ఆరగిస్తున్నాడు. తల్లీ! నన్నునూడా అట్లా ఆరగించవలసిందిని స్వామికి చెప్పరాదా? స్వామికి మారంపై ఎక్కడ లేనిగారవమువుంది" అని సగడదయై అభిప్రాయపడేసింది. ఉత్పాదక చేత దాని కిరీటం రసమయమైనట్లు వుంది. దాని కన్నులు రస రహములయినట్లు వున్నాయి. దాని కిరీటం గరుహరించి, పరమ కృష్ణుడైన విష్ణువుయొక్క హస్తస్వరూపేత భూజిత తులకాంత గాత్రిఅయినట్లు వుంది. రోహిణి అప్పుడు కృష్ణుణ్ణి చూచింది. గిరిని చూచింది. ఆ గిరి కృష్ణుణ్ణివారివుంది. అదే నీలవర్ణం; అదే ఆంధ్రం; అదే ఆకారం; ఆగిరి కృష్ణమూర్తియే నైవేద్యపహారాలను ఆరగిస్తున్నది. రోహిణికి అదృశ్యమైపోయింది. "నీలే! నీవు తండ్రి మన ముక్త" అంది. నందగోపుణ్ణి పిలిచి "ఈఅదృశ్యాన్ని దర్శించావా?" అన్నది. "అ! దర్శిస్తూనే వున్నాను" అన్నాడు నందుడు. "అది కాను, ఇది" అంటూ రోహిణి అనందునికి ఆగిరిని చూపించింది. నందుడు చూచాడు. అది ఏమిదర్శనం! అచింత్యమైన దర్శనం! అత్యంతపర్యమైన దర్శనం! అగ్రాహ్యమైన దర్శనం! ఇప్పుడు తన సత్త్వైకు అది చింత్యమే, వ్యవహర్యమే, గ్రాహ్యమే కన్ను మున్నది. "యోకో! యోకో! స్వామిని నీవు పెంచినావు; ఈ రూపాన్ని దర్శించు" అన్నాడు. యోకోద చూచింది. అమూర్తి బాలడై పూరిన చనుబాలు గ్రోలుకున్నట్లు, కేటుణ్ణి తన్ను కున్నట్లు, యమకాండన భంజనం చేస్తున్నట్లు, కార్తీక ఫణి పజా మండలమీద వాల్చున చేస్తున్నట్లు వుంది. ఇప్పుడు గిరియే, ఆగిరిలో తానె కృష్ణునిమూర్తి కన్పించింది. కృష్ణుని చిదమం అప్పుడు దేవకి పొందిన ఆనందమే ఆనందం! ఇప్పుడు యోకోద పొందిన ఆనందమే ఆనందం! ఆనందభక్తులు ఆగిరికి అక్కడే సాగిలబడారు. "భగవన్!

నేను నీచేతులలోనివాణ్ణి, నీకు దానుణ్ణి, కింకరుణ్ణి. నన్ను అక్షావీచు" అన్నాడు నందుడు. నందుని తన రసం ఆనందకి ఇంకో అదృశ్యమే తోచింది. "నందయ్య! ఎవరా భగవంతుడు? ఇంకా నేమేనా నీకు ప్రత్యక్షం అవుతున్నా దా? మనమీద కోపగించడం లేదుగదా!" అన్నాడు. "అట్లా ఆ కోపంను చూడండి. పిరికల్పమైన మనములతో చూడండి" అన్నాడు నందుడు. వారు చూచారు. అశ్రురూపయినారు. అక్కడ ఆకొండ అధిర్భక్తిమీద ఎవ్వరు? కృష్ణుడులాగా వున్నాడే! మరి ఇక్కడ ఈ కృష్ణుడు? వారు ఆ అదృశ్యాన్ని భరించలేకపోయారు. "కృష్ణ! కృష్ణ! నవ్వు భగవంతుడవని. నవ్వు ఎంత దాస్తేమాత్రం అదిదాగుతుందా?" అన్నాడు. వారునూడా గిరికి సాగిలబడి మొక్కిరిచారు. కృష్ణుడునూడా వారితో గిరికి సాష్టాంగ ప్రణామంకా వందనం ఆరంభించాడు. "తనకుతానె ఈ వందనం ఏమిటి?" అనుకుంది నీల, తనలోవున్న కృష్ణునికి తాను ప్రణామంచేసింది.

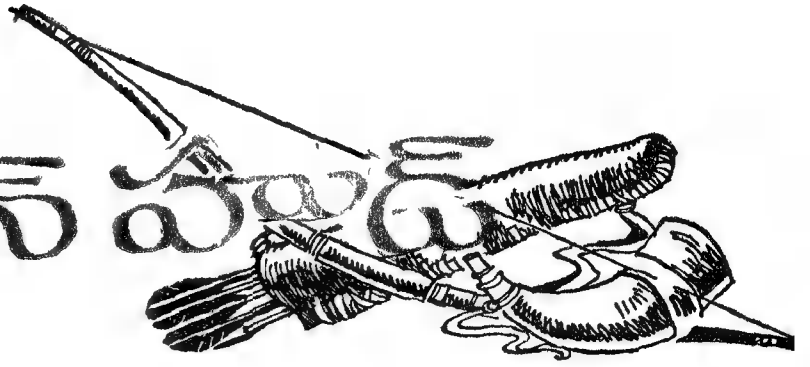
కుంభుడుగాని, ధర్మదగాని. అసలు ఈలోకంలో వ్రక్కట్లు లేక. బృందావనంలో అడుగుపెట్టినదగ్గరనుంచీ వారికి అంతా అదృశ్యంగానేవుంది. ఇది పర్యవహారం మనలోకంగాలేదు. ప్రలంభ తప! ఇప్పుడు ఈ అగ్రభూతి దర్శనం! యిట్టి అదృశ్యాల ఇక్కడ తప్ప మరి యెక్కడనైనా జరిగాయా! జరిగితే తాము చూచారా? కుంభుని మనస్సు అప్పుడు యోగియొక్క మనస్సును పోలి అభయం అయిపోయింది. ధర్మద నీలను చూచి, "మాకుతు కన్నులకు తన జన్మ ధన్యమైంది అనుకొన్నది. (ప్రధానునకు ఇందులో శ్రాంతి యేమి కన్పించలేదు. వాడికి భావదేవుడు; బల రాముడు దేవుడు. వాళ్ళు ఇంతకన్న అదృశ్యాల చేయగలరు. వారు నీలదగ్గరకువచ్చి "నీలే! నేను చెప్పలేదులే" అన్నాడు. నీల "అవును, అవును" అంది. అక్కడ సర్వగోపాలగోపాల ప్రకరణ మున్న సర్వాంగ ప్రణామకాంక్ష "భగవన్! మేముతా" చేతిలోని వాళ్ళం; నీకు దాసులం; కింకరులం; ఏమి ఆజ్ఞాపిస్తావు" అంటూ అభిప్రాయం చేసున్నారు. ఆ అభిప్రాయాన్ని గిరియైన దేవం, దేవం అయిన గిరి వినిపట్టు, ఆ అభిప్రాయాన్ని అనుగ్రహించినట్లు, గిరి ప్రభవాలై ఈమాటలు వినించాయి. "మాత్రాజ నాకు వచ్చింది. నేను మెచ్చాను. తృప్తి పొందాను. ఇక అదిగా మారు ఈ అద్రి మూరిన నన్ను దేవంగా ఆరాధించాలి. అప్పుడు మీ కోరికలు ఏ కోరిక తగుండా తీరతావుంటాయి. గోవులు ఎక్కెపున్నా సరే నిత్యమృతస్యందిమలై విమృశ పోషిస్తూ వుంటాయి. నేను మాదా మీమీది ఆదరంచేత ఇచ్చాకీరీతే మీలో విచారిస్తూ వుంటాను. కింశ్చిదభవిష్యతి, వచ్చుకొనాం వనేవనే; రంస్యేత సహ యుష్మభ్యిధా దివిగత ప్రధా."

మేదినిమీద ఈ కృష్ణుడు; గిరికృష్ణంగమీద ఆకృష్ణుడు; గోప ముఖులు పొంగి చేతులు ఎత్తి, కేళ్ళు మొగిచి, సమస్తావారాలు చేశారు. ఒక్క మనుష్యులేకదు; అప్పుడు అక్కడ పౌరవజంక మార్త్యమైన పర్యవహరమూ, ఆ మహామూర్తికి సమస్తారం చేస్తున్నట్లు తోలు ఒంచింది అవులు అంభరవాలు చేస్తూ ముందుకు వచ్చాయి. తలలు ఎత్తి కొండమీది కృష్ణుణ్ణి చూచి, తలలు నంచి భూమిమీది కృష్ణుణ్ణిచూచి కళ్ళలో ఆనందాన్ని చిమ్ముతూ, నేనులు గరుహరిగా, చిందులుతోక్కాయి. గిరికృష్ణంగనేకుడైన దేవం మరీ ఇట్లా అన్నాడు: "నందగోపుడు మొదలైన గోపకులు నాకు చేసిన ఈ పండుగకు సంతోషించాను. ఆ గోపకులకు ప్రీతిగా ధనాలు ఇస్తున్నాను. అన్నిధనాలలోను నాకు గో; నాలు ప్రీతికారాలయినవి. ఆ గోవులను వెంటనే వాదగ్గరకు తీసుకురాడి. నాచుట్టూ ప్రదక్షిణాలు చేయించండి. అందుకు నా నాకు కలే ప్రీతి సరి ఎండు కలను కలగు". ఈ మాటలు చెప్పి ఆ మూర్తి అంతరాంగకుడైపోయి వాడు. అంతా అప్పుడు ఒక్కసారిగా భూమిమీది కృష్ణునివంక

(రీ-వ పేజీ చూడుడు)

రాజీన్ హుస్సేన్

13

(గతనందిక తరువాయి)

అది అందమైన వెన్నెల రేయి! చల్లగా తెల్లగా హాయిగా ఉంది. ఆ రేయిలో హాయికి హాయిలో రేయికి దూరం లేదు. అవి రెండు కావు. ఆ రెండూ ఒకటై పండ పండి పండు వెన్నెల కాస్తున్నాయి. నీలి దుప్పటంలో పక్కకలాడుతున్న పాపలా ఉన్నాడు చందమామ కొందరికి. వాళ్లకి పాల పాపలు న్నారు. మరికొందరికి చందమామ అందరాని అందమైన పండులా ఉన్నాడు. వీళ్లకు చెల్లికాలేదు. ఇంకొందరికి చందమామని చూస్తే కందగడ్డవుతోంది మొహం. వీళ్లు చెల్లెళ్లు చేసుకుని కొత్తగా మత్తుగా ఉన్నారు.

హాయికదా అని వీళ్లు వెన్నెల లోకి వస్తే రేయికదా అని చంద మామ కనిపించేవాడు! వీడికి వేళా చాళా లేదు అనుకునేవాళ్లు వీళ్లు. ఆ మాటకైనా మొహమాట పడి మొహం మాటు చేసుకొంటుంటే చందమామ!

‘మబ్బు గుల్లాలమీద బబ్బుని చందమామయ్య దగ్గరికెళ్తా’ ననే పాలబాపల పాపలు హాయిగా కన్ను మూశారు. అన్నంతవరకు చేసేస్తు న్నారు!

‘అందమైతే నువ్వు అర్థం ఉండబ్బరా—ముక్కు మూత లేని సిబ్బె మొహం’ అన్నట్లు ఓ నిశ్చేత రాయుడు మూత ముప్పైమూడు వంకర్లు తిప్పి అటు తిరిగి పడుక్క న్నాడు చందమామనుచూ డకుడా.

‘అదేమీటా నీ మొహం—అంత చందంగా ఉంటే అందమామా’ అని మరోడు మరోజాగా అనేశాడు.

“అందమావేమిటా నీ బొంద మామ!” అంటూ వాడు మరోమరక అంటించాడు.

శుభ శ్రీ

‘ఎంత చల్లగా ఉంది వెన్నెల’ అని ఓ నిశ్చేత రాయుడు ఎదు రొమ్ము అరచేత్తో అడుము కున్నాడు.

‘నీ కేవల న్నా మతిగా నీ బొయిందా. ఒకటే మంటగా ఉంటే చల్లగా వుందిట. వెన్నెల వేడికి మాడి నే ఛస్తుంటే—ఎక్కడ దొరి కాలోయ్ మీరంతా’ అన్నాడు విప్రుగా మరో నిశ్చేతం!—ఇకనో పల్లెటూరి పిల్లదాన్ని చేతుకోవా లనుకుని నానా తంటాలూ వడి— ఎప్పుడూ ఆమెని గురించే ఎన్నో అనుకుని ఓ చెట్టునానుకుని కునికి పాట్లు వశతున్నాడు.

మరోఎక్క లిటిల్ జానూ,

ఫ్రయర్ టక్కు ఆ వెన్నెల్లో పడ కుని చల్లగా కభర్లు చెప్పకుంటు న్నాను. దూరాన ఎక్కడో అడః చెల్లమిడినించి ‘స్ట్రై లా ర్క్’ పట్ట పాటపాడుతోంది. ఆపాట చంద మామలా అందంగా, వెన్నెల్లా చల్ల హాయి గాలుల్లానన్ననన్నగా వినిపిస్తోంది. ఫ్రయర్ టక్కు చటు క్కున లేచి కూచుని ‘హాయిగా ఉందికదా’ అన్నాడు.

‘అవునుమరి వెన్నెలరేయికదా’ అన్నాడు లిటిల్ జాన్.

‘సర్గరేగాని హాయి రేయూ అక్క చెల్లెల్లేమిటి చెప్పా’ అన్నాడు ఫ్రయర్ టక్ నిజంగానే తెలిక.

వాళ్ళకివి రేయూ, హాయి అనే ఆలోచన పట్టుకుంది. ఇద్దరికీ తేడా వచ్చింది.

లిటిల్ జాన్ కి ఈ సందేహం ఉంది. కాస్తేపు ఆలోచించి “నాకు చూస్తే అన్నలీ హాయి రేయూ అనేది రెండు కాదు ఒకటేనని విసిగొంది. ఎంతేతంటే సువ్వా సేచూ యిద్దరంకడ! సువ్వు ఫ్రయర్ వాయె—నేను జాన్ నయితిని. సువ్వు వేళ, నేనువేరు మనుషులం—నీకలా నాకిలా అనిపించకపోతే సువ్వు సువ్వాకాదు నేన్నేనూ కాదు. ఏవంటావ్? ఇంతికూ ఏదైనావారే— రాబిన్ చూడు—మనకిదొర—వాళ్లకి

వొంగ. నాకు మంచి వాడు— పెరిఫోన్
వంచకుడు. తప్పాదియ్యా ఇద్దరే
నోయ్ గమ్మత్తు!” అన్నాడు లిటిల్
జాన్! ఫయర్ ఆక్వర్యపోయాడు.

‘అయినా రావీన్ వంటి రేకు
మనవాడై సైదోడై వుండగా ఇది
రేయిగాని హాయిగాని అవ్వాలి.
వారోపెట్లా అవుతుందీ’ అని బిగ్గ
రగా వ్యాడు ఫయర్.

‘ఊడు’ అంటూ చెయ్యి చూపు
తూలేచి కూర్చున్నాడు లిటిల్ జాన్.

‘ఇదుగో అటువీడు’ అన్నాడు
చవి వోరగా పెట్టి. వానూ,
ఫయరు యిద్దరూ చెవులుకిక్కించి
విన్నారు.

ఏదో చల్లటి పాట! గుండె
ఝల్ల నేపా!! మనసు జ్ఞానేపాట!!
ఏం చాట? ఎక్కడిపాట? ఎవ్వరిపాట?
పాట? లేనా? మనం వినడం పొర
పాటా? జలిబిలి గిరిగింతలు పెట్టి
పు కింగిలు రేపుతున్న ఈ పాట ఏ
బాటన ఇలా వస్తోంది?

హాయికదా ఇది మాయకదా
లియని పెన్నల రేయికదా—
చిలిపిగ నవ్వేచిన్నగి తాగలు
నాపులు తన పే పెన్నలధారలు
బొలబొల విరిసే తెలితెలి మబ్బులు
తెలిమబ్బులపై తేలే ఊహా!—

నీలిగతోచే నీ కనునన్నలు
నాలో పాడే మోహనములు—
నీనీడలు నీకట్టిన వేడలు
అమేడంలో అటూని పాటలు!—

గాయల గునగునలాడిన హాయి
జాలిగ పోకెనుకాదు వరాయి,
ఏలా బేలా కలువపు చేయి
నాలో నేడే పున్న మరేయి—
...‘ఆ పాట చదవమాను పాడు
తోందా నీ మిటి?’ అన్నాడు
ఫయర్!

“ఊహా!” అంటూ తల
అడ్డంగా కావని తిప్పి—“కాదోయ్.
ఎవ్వడూ కనిపించే పెన్నల యివ్వకు
నిలిస్తోందల్లే ఉంది! చూడ్కోనికీ
తెల్లగా వినడానికి చల్లగా ఉంటుం
దన్నమాట పెన్నల!!” అనేకాడు
లిటిల్ జాన్. వినేకాడు ఫయర్.
అలా అన్నవ్వ దతనికీ, ఇలా విన్న
వ్వ దితినికీ ‘అహా’ అనిపించింది—
‘ఓహో’ అనిపించేదు ఎవరూ
అనలేదు.

ఇద్దరూ లేచి పాటవైపు బాటవట్టి
మాటిగా వెళ్లారు.

పెన్నలలో జలతాగు పెలుగు
జలుగులతో పెన్నలవాగు నర
వాగా జరిపోతోంది. ఆ సెలయేటి

పిడ్డన రాతిమీద పులిలా కూచు
న్నాడు ఎవరో మనిషి—ఆవక్కనే
ఓ అమ్మాయికూడా ఉంది. మరీ
దగ్గర కెళ్ళి చూడారు తుప్పల్లోంచి
వీరు లిద్దరూ.

వార్లకళ్ళను వార్లు మొదట
నమ్మలేకపోయారు. కానీ నమ్మిచెడ్డ
వార్లు లేరని నమ్మకాదు చివరకీ!

ఆ కూచున్నది మేరియన్
ప్రియుడు రావీన్. అప్రక్కన అరివి
ప్రేమనీ మేరియన్. ప్రియుడూ—
ప్రేమనీ కలసిన ప్రేమ నంగీకమై
చల్లగా వినిపిస్తోంది! పెన్నలైవండి
పోతోంది. విల్ల మనస్సు పోయి
పోతోంది.

ఫయర్ అద్యుతంగా ఆక్వర్య
పడిపోయి ‘ఈట వట్టే వాడు
‘అయ్యో’ కట్టినా ఈపాటికి ఈనాటికి
రాజయిపోయేవాడు. రాజ కొలు

“హాయికదా ఇది మాయకదా లియని పెన్నల రేయికదా” అంటున్న రావీన్, అరుకుంటున్న మేరియన్!!

వులో మోజుగా తెచ్చుకున్న ఈ 'లూటు' ఏ మూలలో పడుండా ల్పించే అనుకున్నాడు. చూడు జాన్. మన వాడెంత వాడో! లూటు కూడా లోటు చేయడు. అంటూ ఆనందపడ్డాడు.

లిటిల్ జాన్ గుండె నిండుకుండల్లే తేనెతో నిండిపోయినట్లుయింది.

'మనదొర నిజంగా దొంగే— ఎందుకను? తనకు సంగీతం వచ్చని మన! చెప్పాడా? ఎవరో తెలికుండా ఎప్పుడు ఎవరిగుండెలోంచి దోచు కున్నాడో ఈ పాట—' అంటూ ఆ పాట ఆలోచించుకుంటూ ఉండి పోయాడు.

అంతలో పాట అయిపోయింది. మేరియన్ రాబిన్ ఒడిలో వాలి పోయింది. ఆమె లేడిలా నాజుగ్గా వుండుంది. వెనక్కి తిరిగి చూసే సరికి వందమంది మంద కనిపించింది. వీరులూ, నిజేవరాయుల్లూ అంతా వచ్చేవారు.

'ఇస్' అని సైగ చేశాడు ఫ్రయర్. వీళ్లంతా చల్లగా మారంగా అడివిలోకి వెళ్లిపోయారు.

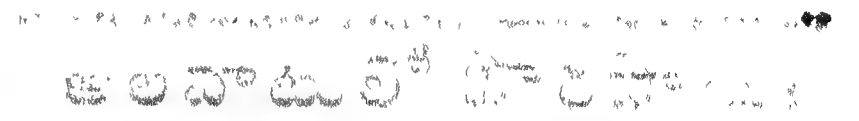
"చూడండి. మన రాబిన్ దొర ఇంతవరకూ కేవలం వీరుడనీ ఈ పెట్టెలవాడనీ మనమంతా అను కున్నాం. కాని ఇంత రసకుడనీ, పాటకుడనీ, లూటుకూడా వాయింప గలడని మనకి తెలిసే తెలిదు! అతను ఎన్ని నేర్పాడో మనకి తెలియదు. ఇవాళ యింతటివాడని తెలుసు కున్నాం. రాబిన్ పరగణాకీ కాక మన కూడా దొంగే—దొంగ తనంగా సంగీతం దోచేసుకుని దాచే నుకున్నాడు." అన్నాడు ఫ్రయర్.

■ నిజేవరాయుడు అందుకుని

"మేరియన్ దొరసానికి ఒక్కదానికే పాడి వినిపిస్తున్నాడు చూడు మనం మాత్రం మాటతప్ప పాట వింటా నికి వినికొరాం కాబోలు ముందొచ్చిన కొమ్ముతకన్న వెనకొచ్చిన చెవులు వాడిట! మొత్తానికి ఖలేవాడ!" అని బోలాగా అనేశాడు.

అకనికంటే ఘుమడు ఒకడు— "మేరియన్ దొరసానికిమాత్రమే విని న్నే ననే—ఏదో వినిపించుకున్నా డచుకుందాం. నా పెరికూలా— చెట్టు, పుట్టు, కొండరాళ్లు, సెల యేల్లూ అన్నిటికీ ఆపాట అదే పాటగా వినిపించాడే. ఆపాటి మనం చెయ్యకపోయామా అంట!" అనేశాడు.

ఈ గొడవలో ఇంతలో వెనక

ర్జిరోజా మాతమ్ముడు బమ్మలో చేసిన తమాషా తలచుకుంటే ఇప్పటికీ నవ్వు వస్తుంది.

అనలు ఆ తమాషా ఏమిటంటే, పాపం! మాతమ్ముడు ఎక్కడ నేర్పాడోకాని, ఆవలింత వచ్చి నప్పుడు నోటిదగ్గర చిటిక వేసుకో వటం అలవాటు చేసుకున్నాడు. ఇంట్లో మేము ఎంతమందలింపినా ఆ అలవాటు మానుకోలేకపోయాడు.

మొన్న నేనవిలో మాయుంట్లో వాళ్ళమంతా కలిసి, సరదాగా ఏదైనా పల్లెటూరిలో నాలుగు రోజులు గడపివద్దా మనుకొని, బమ్మలో, మాకు ఇరువైదులై దూరంలో ఉన్న బిక్కవోలు అనే ఊరుకి బయలుదేరాం. నేనూ, మా తమ్ముడు ఒకే నీటులో కూర్చుని, రోడు ప్రక్కనున్న పంటకాలవని,

నించి వెన్నెనీడల్లో కలిసిపోతూ రాబిన్ హుడ్డూ, మేరియన్నూ వచ్చారు. వాళ్ల గొడవంతా విని వెన్నెల్లా నవ్వేశారు.

"ఇంతకూ నువ్వు పాటవా బంది పోటువా" అని అడిగి - నిలబెట్టిఅడి గనే అనుకున్నాడు ఓ విరుడు!

"నేననేది వింటు తియనిపాటని- వివకపోతే బందిపోటుని" అన్నాడు రాబిన్!!

'ఇవా మేంనీ పాటనవ్వు మాట విసం' అన్నారు నిజేవరాయుల్లు.

ఆ ఒక్కమాట అదోపాటగా వినిపించింది రాబిన్. అలా పాట లతో, మాటలతో ఆపూట ఆ తోటలో బాటసారై చల్లగా వెళ్లి పోయింది.

★

చేలనిచూసిఆనందిస్తున్నాం ఇంతలో ఎవరో ఒకావిడ వచ్చి నాప్రక్కన కూర్చుంది. కొంచెంనేపటికి, పాపం! ఆవిడకి ఆవలింతవచ్చి ఓ ప్రక్కగా తిరిగి ఆవలిస్తోంది. చేలను, పొలాలను చూస్తూ, తనవయస్యంలో ఉన్న మాతమ్ముడు వాడి సామ్రేతో పోయినట్లు గబగబా ఆవిడ నోటి దగ్గర చిటికలు వేయటం మొదలు పెట్టాడు. ఆవిడ ఒక్కసారిగా ఉక్ర రూపం ధరించి, మావాడిని తిట్లకు లంకించుకుంది. అప్పుడు మేమంతా కలిసి, ఆవిడకి సర్ది చెప్పేసరికి మా తాతలు దిగివచ్చారంటే నమ్మండి!

ఈ సంఘటన జరిగిన తరువాత, ఎవ్వరూ చెప్పకుండానే, మా తమ్ముడు ఆ అలవాటు పోగొట్టు కున్నాడు.

★

—కల్లూరి అనంతలక్ష్మి

ఎలుకపిల్ల సాహసం

★ విజయలక్ష్మి ★

“తాతయ్యా! తాతయ్యా! మాకో శుభ చెప్పవా?” అన్నాడు నాయలక్ష్మి ఆడుకొని అసిహాయిని పిల్లలు. అనుకుంటూ కూర్చుని చుట్టకాలుస్తున్న తాతయ్య దగ్గర చేరి “తాతయ్యా! నాకు నువ్వు నిన్న చెప్పినట్లుగా ఎలుక పిల్లకథ చెప్పవా” అంది తాతయ్య మెడకు చుట్టుకుపోతూ నగళ బాబు “నాకు నక్కకథ కావాలి తాతయ్యా” అన్నాడు. “కాదు నాకు రాబిన్ హుడ్ కథ చెప్పాలి” అన్నాడు క్రిష్ణ రాగిన్ హుడ్ నాహాలు వినడానికి కూతూపావడి తిరిగి ముగిసిన పిల్లలు కూడా క్రిష్ణకి బయటికి వెళ్ళారు. “నగళ అందరినూ చిన్నదీదగ్గరా అందు తిని ముఖాళి దానికథ చెప్తూ రేపు బయటగాడికథ, ఆశీర్వాద యింకన్నీ మి శుభలే! అన్నాడు తాతయ్య విజయ గర్వంలో రెండేంతులైన నగళ ముఖం పంకచాస్తూ క్రిష్ణ పాపం సరిపించిపోయాడు.

“అనగా అనగా ఒకపూరిలో ఓ ఎలుక పిల్ల వుంది” అన్నాడు తాతయ్య. “నీలా శధలు చెప్పే తాతయ్య వున్నాడ తాతయ్యా ఆ యెలుక పిల్లకి?” అని కొంటెగా నవ్వింది నగళ. “దానికి అమ్మ, నాన్నా వున్నారా తాతయ్యా?” అని అడిగాడు అమాయకంగా బాబు. “దానికి ఆడుకోటాని! ఫుట్ బాల్ వుండా తాతయ్యా?” అని క్రిష్ణ ప్రశ్నించాడు. తాతయ్యకి ప్రాస

రాడలేదు నమాధానాలు చెప్పేందుకు.

“నన్ను శధ చెప్పనిస్తారా? శేదా?” అని కొంటెం కోపానటిస్తూ అనే నరికి మళ్ళీ అంతా గవ్వచివ్ అయి పోయింది.

ఆ యెలుకపిల్ల ఓ కలుగులో నివసిస్తుంది. నరళలాగ అందరికంటే చిన్నదవటం మూలంగా దాన్ని కన్నంవదలి బైటికి రానిచ్చేవారు కాదు దాని అమ్మ నాన్న.

ఒకరోజు దానికి బెటమేంజరుకు షూదో చూడాలని బుద్ధిపుట్టింది. మరి అమ్మ నాన్న వుంటే బైటికి రానీయకుండా అందుకుని నమమం కోసం ఎదురుచూడనాగి దిఆదినారి ఎలుకపిల్ల.

హమ్మయ్యా! ఎదుగుచూచిన రోజు రాకేనచ్చింది. ఆరోజు అమ్మ, నాన్నా, అన్నా, అక్క అందరూ ఆహారం కోసం వెళ్ళిపోయారు. అప్పుడు యెలుకపిల్ల యెచ్చేసేందో తెలువా? ముందు కన్నం లోంచి బుర్ర పైకి పెట్టి చూసింది. అది తెల్ల వాగు ఝాము ఇంకా చీకటిగా వుండేమో అలా మనకమనకగా కనబడింది పైకి ఒక్క గంజేసింది. ఎక్కడా అలికిలేలేదు. అంతా తన రాజ్యమే అనుకొని యింకా ముందుకు సాగింది. అక్కడ దానికి కోళ్ళనూ దానికి కొంటెం దూరములో ఒక గిన్నె అగిన్నెలో కోళ్లు తినగా మిగిలిన పిత్తా కనిపించాయి. ఆ మేరకడుపునిండా తిని “అమ్మా

నాన్నా శన్ను యెదుకు పైకి రానీయరా?” అనే ఆలోచనలో పడింది. అంతలోనే కోళ్ళపూజ “కొక్కారోకో” యని కూరింది. దానికి అదిరి పడి అటుదిరిగి చూసింది. అదొక పెద్ద జంతువనుకుంది. దాని కూడి ముక్కు చూచి పొడిచేస్తూ దేమో నని భయపడి గిన్నె వెనుక నక్కి దక్కులు చూడసాగింది. అక్కడే ఎదుకున్న ఓ పిల్లి దానికంట బడింది అమ్మ ప్రోరోజ వర్ణిస్తుండే క్రూర మైన జంతువు. తమ శత్రువు యిదేనేమో ననుకుంది కాని దాని కళకు ఆ జాతువు అమ్మ వర్ణించేంత కూరంగా కనబడటా అయినా యికొంటెం ముందుకు వెళ్ళి బాగా ఎరిశీలిద్దామనుకొని, రెండడుగులు వేసేనరికి, కోడిపుంజ రేకులు దుంబుపుకొని మళ్ళీ “కొక్కారోకో” యని కూసేనరికి కోడిపుంజ తనను పొడవటానికి చేస్తున్న నన్నాహనునకొని పొడలిపోయి గుండెదడతో యెచ్చేయ్యడానికి నోచక అలాగే నిచుండిపోయింది. పిల్లి నగంవిప్పిన కళ్లు చూసేనరికి భయం మరీ యెక్కువైంది. భయం నో నతమనమానున్న యెలుకపిల్లకు మెగులులాంటి ఆలోచన తట్టింది. వినకు తిరిగి చూడకుండా, ముందు వెనకా ఆలోచించకుండా కన్నందగ్గరకు ఒకటే పరుగు తిరిగింది.

దుప్పటి మునుగుపెట్టి వాణిపోతూ ఎదుకున్న పిల్లను, అప్పుడేవచ్చిన

శిశి హృదయం

(19-వ పేజీ చూడండి)

మాటా మంత్రలేను. అత్తగారు తనకేమీ తెలియదని చెప్పింది

“రెండు మాడు గోజాలుగా ఆరున ఆలా చదివి వాడుకనిపించడం లేదు. బానిసమనస్సు లోని విషాన్ని చెబితే బాగుండును.” “గదిలో నున్న ధర్మపురిను వినిపించేలా అంది కికి

“మనస్సులోని విషయాన్ని ఇంకా ఇప్పుడు చెబుతున్నాను విను. నవ్వు చెం నీ ఉద్యోగానికి గతీనామా ఇవ్వాలి అంటే నీకున్న పాంతు నోవంతి తూలుతూ వచ్చి గట్టిగా చెప్పేను కికినో.

“అదేమిటండీ.... అది గోపం ఎందుకూ?

“నవ్వు నన్ను ఎరే మాటాడించ నక్కర లేదు నాతో కొత్తరం చేసుకోని ఉంటే వెంటనే ఉద్యోగం మానివేయగలవెనెడ” రెండవసారి గొంతు పాంతు

ఆ సూచన గోతరి కాని మన మాటాడినే కృష్ణాబాడూ. కాని ఉపకాతి కలుగదు. ఎదో సాధ్యమవుతుందేవోలే ఇంత గొంతు పాంతు. అకొమని నెమ్మగా సమాధానం చెప్పింది కికి.

“అలాగే మా నోవండి ఉద్యోగం నాకేమీ అస్థింకం లేదు. మీ కిమం నేనివని

ఎలుక పిల్ల సాహసం

తల్లి నోంజరిగిందని అడిగింది. వాడు యేంచేస్తాడీ? భయపడుతూ భయపడుతూ జరిగిందంతా చెప్పింది. ఎలుక అంగుమందిది కాబట్టి దాన్ని కొట్టి కుండా “పోలే ముప్పకై న తెలుసుకున్నావు యోధుకు బైటకు వెళ్ళి వద్దంటామో. ముంకెప్పిమా వెళ్ళకు” అని “మాశావా! అమ్మ చెప్పిన మాట వినకపోతే యేమైందో?” అన్నది.

“తాతయ్యా! మరే అమ్మ నన్ను తీసుకెళ్ళి ఆడించమంటే అన్నయ్య అమ్మమాట వినకుండా పారిపోయాడు” అని పర్యామచేసింది సగళ తాతయ్య వీపుమీద గజ్జం పూతూ.

నేనెందుకు చేశాలోకి దీని గురించి మారంత మున్ను పాడుచేసుకుంటారనుకుంటే ఇంత కుమందే మాని తేనీ దానిని కదా. వచ్చే నూటయ్యై నూపాయలూ ఎందుకు కాండు కోవాలని చేస్తున్నాను.” కికి అత్తిగార్ని వినిపించేలాగంది ధర్మతో

ఆ మాటాడింది కికి అత్తగారు వెళ్ళడం మానేసింది. ఇంటి దగ్గరే ఎదో చదువుకుంటు కాలక్షేపం చేస్తాంది.

కికి ఉద్యోగం మానివేసిపట్టించుండి పాంతులూగా నేమిట పడ్డాను. ఎప్పుటిలాగ భార్యతో అనురాగంగా నే ఉంటున్నాడు. కాని ఆ తిలో కళాదండం తిరిగింది.

కికిని ఉద్యోగం మోపించి పదిహేను గోజాలుకొలేను పాంతు పరిచేసే కంపెనీ మూసీవేసార నేంకంటి విను నా దేరింది. ఎప్పుడు ఎక్కువై నేవంపం సాధన కాలేదని మూసీ వేయడం నిజమయింది. ఇది పితుకు వంటి కరగా పరిణమించింది పాంతుకు ఎటు తోచగాను. ఎప్పుడు తిను భార్య కూడా విగద్యులై తిరిగి తను ఇంటికేవళ్ళి ఈ ఘోర విపత్తును చెప్పివార్తను బాధ పెట్టడం తప్ప ప్రయోజనం లేదు రెండు మూసీ గోజాలుగా ఇంటివల్ల తిరిగి చూడ లేకు పాంతు. అక్కడ అక్కడ కాలక్షేపం చేస్తూ “ఫీసు పనిమీద ఎదో ఉరికి వచ్చింటు ఉత్తరం ద్వారా ఇంటికి తెలియచేశాను. కాని కికి ఇదిమీ నమ్మకేటాయించింది. కంపెనీ మూసీవేసే వార్త అమెకు తెలిసింది ధర్మ మున్నును గ్రహించింది. అతను చిన్న బున్నుకొని, ఇంటికి రావడానికి ముఖం తెలుగింపాళిపడుతూ తినుకు కేపించడం లేదని నిరారణ చేసుకుంది తన ధర్మను ఎగిగిన ఇద్దరు మునుతో ఈ విషయం చెప్పింది. తను అన్యేమకు బయలుదేరితే అక్కడ మరీ బెంటే పడుతుందని అసలు విషయాన్ని చెప్పకుండా తనూ ఇంట్లోనే వుండిపోయింది కికి

ఇంకొక్కతూం దాటితే పాంతుదొంగక బాదునాడే నేమా! కాని తెలివి తేటలుగా పనేకట్టి నమ్మబాదునుండి బయటకు తీసుకొని రాగలిగేను ఒక వ్యక్తి మూసీవేసే కంపెనీ వేరేను గోజుల కొని నామాలుగా ఎంపబోతున్నారనే తీవ్రవేసే వాళ్ళందరినీ మళ్ళీ ఉద్యోగాలూ నేను కుంటారని నుంచుటలుచే అసత్యాన్ని అతినిచేత నమ్మించి ఇంటికి తీసుకొని వచ్చాను. ఎ. పమాదములేకుండా ఇంటికి వచ్చింది ధర్మమాని నందంతో ధగవంతు చకి నమన్నరించింది కికి

“అమ్మయ్యా ఈ యేవ ఎక్కడ కను పోచేనా?” అంటూ కికి ఆ నవ్వునీ శ్రద్ధగా అడిగింది. అంతరిగం నీకటి తెరి లలో కింతో మనస్సు క్రింది చూడని పాంతు తెరిపాతమాకాడు. ఎవరన్నట్లు కికి వేపు చూశాను.

“జేసండి! ఇతను మా పినలికొడుకు. ఈ ముగ్గునే ఇక్కడల ట్రాన్స్ ఫరయిందట. నేనువీమా ఒకేబున్నులూ ఫీసుకు వడుతూ వుండేశాళ్ళిము. ఎప్పుడనా మీ మానుకుని ఇంకీకరముని ఎన్నిసారు చెప్పినా కోల్పోలేదని తప్పించుకుంటున్నాడు. వల్ల నూలిన సిద్ధ పోమానూ...” కికి నవ్వుతూ ధర్మతో అంది.

పాంతుకు గతిని గిరి. తిభార్య బున్నులూ కూర్చుని ఎంతోనో మాట్లాడు తుంది చెప్పింది మాటలు ఒక్కసారి బుర్రలో తిరిగేము భార్య మాటాడింది తన బాధకనితో నే అని తెలిసిన అంతరి మాటలు విని భార్యను అనుమానించినందుకు హస్తత సడ్డాను అయినా తిభార్య నుంచిచేదలను నా తెలిసికొనేటాయ నంగుకు సిద్ధపడ్డాను. ధర్మముఖంలో కను పించే నయ్యలను కికి ఆళ్ళి పు గెనుకు ది.

“జగితదానికి చింతించండి గు న నన్ను ఉద్యోగం మానివేయ్యమని చెప్ప డాలో ఇప్పులేకు. ఒక్కొక్క స్వడు తెలి గకుండా నే పరిశీతయ మారగమ్ము, కష్టాలనూ నుఖా నూకూడ ఒకేవిధంగా మనం స్వీకరించాలి.” కికి ధర్మకు ధైర్యం చెప్పింది

“కొంగం మనస్సు గలపరమకొని జరి గిన విషయాన్ని నుంచిపాండి బాతగానూ. జరుగలసిన దానినిగురించి ఆలోచించండి.” మురళి పాంతుతో అన్నాడు.

“అవును ముగ్గునాలో ప్రస్తుతం ధైర్యం నశించింది. కికినో ఉద్యోగానికి రాజీ నామా ఇప్పించెను. మా కంపెనీ మూసీ కాయ. ఇంకేలవంగా మీము పంపార యాత సాగించాలో అర్థం కావడం లేదు” పాంతు భిన్నుడై సమాధానం చెప్పేను.

“అగమిల్లా అబ్బాయి ఉద్యోగం పోయిందని పాపారం నీ పెట్టి నీ దారి నవ్వు చూసుకుంటే మేమంతా వినువు తామా! అయినా ఇంకొకంపెనీలో పని చేయాలి మీ ఆవిడచేకూడ మళ్ళీ ఏ మేవా దరఖాసులు పెట్టించు గిదో ఒకటి దొరకే పోతుందా?” కారదాబగారు కుమారునికి సహాఇచ్చింది.

“చెప్పలే నమ్మా... కికిని ఉద్యోగం కోసం మళ్ళీ ప్రయత్నించమని నేను మళ్ళీ ఎ ముఖం పెట్టకుని చెప్పినమ్మా చక్కని ఉద్యోగం నా మూలంగానే కదా వదిలి కేసుకుంది.”

“అది కాదు శిశువూ... పెనకివెలి మర్రి నీ ఉద్యోగం నీ కిక్కిరింపు అవ్వకూ...” అన్నాడు మురళి.

“నీ పిచ్చిగాని మర్రి ఎండుకపాగు మురళి... పైగా తద్దని తదిలేవక కంపెనీ మర్రి ప్రాధేయపడ్డం లోకులేమా మాదా. మర్రి నేనీవో ప్రయత్నించేవరకు తాళ పడతల పింజీ..... నన్ను మర్రినించి కలిగి అన్నాడు పాండు.

“మీరంతమాట అనండి... ఇప్పుడేం ఫర వాలేను. మీరంత భిన్నులు కొంపవరం లేను. నేను ఉద్యోగానికి రాజీవానా ఇంక లేను; నీకే రీకే రెండునెలలు తిప్పి కోన్నాను. అది గ్రాంటయింది. మీకు తెలిసే ఏమైనా అంటారేమో నని ఇంత కాం ఉద్యోగం మానివేసేని మీతో చెప్పి నిష్కారమే... నన్ను మర్రినించరూ.”

“నిజంగా నా శిశి! నువ్వు ఉద్యోగానికి రాజీవానా ఇంక లేవా? కలెవునా ప్రమే పేటేవా? ఎంత తెలివైనదానివి శిశి! నీ మాటలు నేను నిస్సంకుడా ఉన్నాను...” పాండు పట్టరాని సంతోషంతో అన్నాడు.

“నిజంగా నేనండీ. మీ కి భయం తరం లేవాలే కల్లు పోయినాంనండి మర్రి అభీ నుకు వెంటాడు.”

“నాకేమీ భయం తరం లేదు శిశు... కాని నేను పోయినాను అలా ఉద్యోగం పోయి ఇంట్లో కూర్చుని నీ చేతి ఉద్యోగం చేయి నీ లోగ్ లెంతుకుంటావా?” అన్నాడు పాండు అలాంటిగా లోకా మురళి.

“నువ్వేమిటండీ, వాళ్ళేకా నీలయితే అలా అనుకుంటుంటారు మనం ఉద్యోగం లేక బాధపడుతూ ఉన్నప్పుడు. ఉద్యోగం చేసున్నాం అప్పుడు. కొంటి అందా: శిశి నీ మూలగా ఉద్యోగం చేసాంటే ఈ లావున మీ రెక్కడైనా ప్రయత్నించ వస్తు” మురళి చెప్పిన పలహాను అంగీకరించేడు పాండు.

ప్రతిదినమూ శిశిలోపాటు తనూ చల్లి ఆమెను ఎక్కించి తిరిగి చచ్చేవాడు పాండు. ఇంకాకు ఎంతో అవసరంగా ఇద్దరూ కలిసి వాళ్ళి వాళ్ళి అభివలను వల్లే వాగు కొని ఇప్పుడు శిశు భోగ్యకూడా చల్లి ఆమెను పొగడంప తాను ఇంటికి గానడం గాన గాన చాల కష్టమనిపించింది ముఖం చిచ్చి బుచ్చుకుని ఇంటికి తిరిగి వచ్చేవాడు. ఆమె సంపాదించడం తను ఇంట్లో కూర్చుని తిడం అతికి చా పిగుగా తిచ్చిది ఈ విశాల ప్రపంచంలో నవోక ప కి మాత్రం వాడేనా బాధపడేవాడు. కనిగత్యంతరం లేదు.

ప్రతిరోజు పాండు శిశిని బియ్యంపాండుకు దిగి వెంటం అక్కకు వచ్చి నీ రోజు గాల ముంది గమనిస్తూ వచ్చేరు ఆ రోజు శిశిని మామూలుగా పొగడంప వెళ్ళేవా పాండు. అతని హలంకమాస్త్ర ఎటోకైనా వారిగల్గే

‘అలవ్యంనామృతం’

ఓ ప్రసిద్ధ వైద్యుడు కూర్చున్నా గోగులందరినీ పరీక్షించుకుంటూ చిట్టచివరికి ఓ మువలాయన దగ్గరకివచ్చి, “శ్రుయించాలి వరన ప్రకారం అందరినీ చూసి పాపే పరికి నేళ ఆముంది” అన్నాడు.

“ఆ వ్యం ఆములే నాకేం కోపాలేను డాక్టర్. కాని ఈ వ్యాధి మొదట్లోనే చికిత్సచేస్తే బాగుండేది. వచ్చి చిరకాల మైంది. వ్యాధి ముదిరింది” అంటూ చప్పరిచాడు అరోగి!

దిగా ఉంది భార్య సంపాదించి పెడితే తన ఇంట్లో వాళ్ళుంటున్నాడు వాళ్ళు లాగ అనే పేరు వచ్చి దివానాని గాన పడు తున్నాడు. బియ్యం ఎక్కిన ఒకానొక ఇంకా ప్రతిరోజూ మామూ సమయం కోసం వదిలి ఇప్పట్లు ‘అవ్యాయా నిల్చు గోవా బియ్యం ఎక్కించి వెడుతుంటాడు. అతి నెవరన్నా?” అంటూ స్వతంత్రం చికిత్స ప్రశ్నించేడు.

శిశిని ఇంకా కుప్పగా ఎవరూ అనులేదు. ఇంకాకు ఈయన ఎందుకొకరున్నాడు. అని కొంచెం నొమ్మకండి. “ఆయన వా ధం” శిశి నెమ్మదిగా చెప్పింది.

“ఆములే యేమీ ఉద్యోగం చేయడం లేదా?”

“ఓండీ చేసేవాడు. కాని ఈ మధ్య కొంచెం ఆస్థం బాధలేక కలెవు పేటకు.” తన భర్త ఉద్యోగం లేవాడని చెప్పడానికి శిశి నెమ్మదిగా చెప్పింది.

“అవ్యాయా నువ్వు మా దగ్గర దానక్కర లేను. అతని ఉద్యోగం పోయింది నీ విన్నాను ఇప్పుడున్నట్లు చెప్పడానికి తిప్పేయింది” అని ఆమె ముప్ప అనగా నే బియ్యం నున్న వికరి ఉద్యోగములు శిశి ప్రశ్నిన కూర్చున్న మగింకొందగా స్త్రీలు హేళనగా ఎవ్వరు. తన భర్త ఇంకా ఉందా అని అనిపించింది శిశి సహించి నీకే పోయింది. “నా భర్తకు ఉద్యోగం ఉందా, ఉండగా మీకనవసరం. ఉద్యోగం లేక పోతే ఉద్యోగం ఇంకా ఉందా? తిండిలేని వాళ్ళకు తిండిపెట్టాలా? అని మీచే కను విలు కిక్కినవల్లెలా ఎగులవారిని కించపరచడం, హేళన చేయడం అంతేగా మీరు చేసేవయినా ప మం-లోనూ వా ధి ఉద్యోగం పోయిందని మీరన్నాడు. తప్పితిరిందా? నువ్వు కొంటించిందా?”

శిశి ముందుచూసి లాలోగించుండా కల్లెర తేన ప్రశ్నించింగా పెద్ద మనిషిని

బియ్యం వికరి ప మం-లోన తా అచేతను లెబాయేన ఎవరినైనా అమె అం మాచి ప్రశ్ని అడిగిన పెద్ద మనిషి కూడా కొంచెం తమాషించుకున్నాడు.

“అదికొన్నా వా సరం తెలుగుకొన దానిని అడిగేను కాని హేళనకు కూతం కాదు నీ భర్తకూ నీకూ ఇంకామయితే ఆయన నువ్వే పెనింట చేస్తేనే ఏర్పాటు చేస్తాను కల్లు తిరిగి బియ్యంపాండుకు వచ్చే బియ్యం నీ భర్తను ఒక విభావన ప్రాసే తెలుసు.”

శిశి కలెగియింది. ఆయన మాట మన నుకు వాటిసరికి బాధకూడా కలిగింది. తన ముందుగానానికే తనను అసహ్యించుకు ది. “ఆవేళెలా ఎవోఅన్నాండీ నన్ను తిమిం చండి” అని అందానుమంది కాని నోట మాట రాలేదు.

అభీనుమండి ఇంటికవచ్చి చాలా దిరులుగా కింది ■ ఆవలే తెలియజేస్తూ పాండు శిశి నీ సరికి మరల ఆపిక కలిగింది. విషయ మేమిటో తెలుగుకుం నామని అమె దగ్గరకు వచ్చేడు.

“ఎం శిశి? యేమో దిరులుపడుతున్నట్లు న్నావు ఈ రోజు?” అన్నాడు తన మరల దిరులుగా.

“అల్లే మీ లేనండీ! ఈ రోజు నేను పడుతున్నా ప్రపరించేను. మీ ఉద్యోగం పోయిందిలేదా అని ఒక పెద్దమనిషి నన్ను బియ్యం అడగలే వాకు నలుగురలోనూ నీగే! ఆయనమీద ఆగ్రహపడ్డాను. పాపం ఆయన ఎంతో సామర్థ్యాతితో నన్ను బుడగించినట్లు మాటాడతూ మీకు ఆయన తన చేసే కొంపెనీ ఉద్యోగం చేయిస్తానని కల్లు మీసరికి దుఖాను ప్రాయించి తీసు కొని రమ్మని చెప్పేరు. మంచి చెదా విచారించడండా నేను మాటాడేనే అని వుడగాం జరిగి ఈ సంఘటన తెలుసుకుని వచ్చుతావ పడుతున్నాను అంతే” శిశి పాండుచేతిని తన రెండు చేతులలో తిడుకొని అంది.

“ఒక ఇంకేదా, కల్లు దుఖాను తినకొవెలి నీబదులు ఆయనను నేను తిమా పా అనుకుతాను! ఉద్యోగం చేయిస్తా నన్నా కదా. నువ్వంత గట్టిగా అనక పోతే ఆయనకే సామర్థ్యాతి కలిగక పోయే దిమా” అన్నాడు పాండు వచ్చుతూ.

“అవును అని నిజమేలెండి!” శిశి మా మగగా తనపనిలో నిమగ్న కాలింది.

ఆ రోజు ఉదయం పాండు, ■ డ్రెస్ చేసుకొని అభీనులకు బియ్యంకేరెరు. తిలి పిచ్చుకుంకా కలెబడి చిలకా గోరింకా వల్లే కొడుకునూ, కొడలిని మాన మునీపో యింది. “శిశి పాండులు ఉత్పించగా బాటా...” చెప్పేరు.

కాల్గేట్ దంతక్షయం కాకుండా కాపాడుకోండి రోజంతా నోటినించి దుర్వాసన రాకుండా కూడా చేసుకోండి!

కాల్గేట్ తో నిత్యమూ పళ్ళు తోముకొంటే.

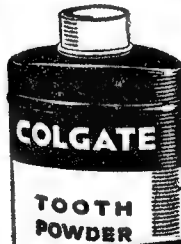
- ✓ దంతక్షయం కాదు
- ✓ దుర్వాసన ఉండదు
- ✓ దంతాలు మల్లె పువ్వుల్లాగ ఉంటాయి

ఎందుకేదనవగా: ఒకసారి తోముకుంటేనే కాల్గేట్ డెంటల్ క్రిమ్ మాటికి 11 వంతుల వరకు దంతక్షయము లేకుండా చేసి, దుర్వాసన పోగొడుతుంది.

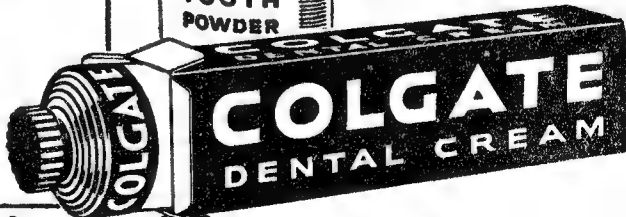
తొలగే రెయ్యగానే కాల్గేట్ ను ఉపయోగించి బ్రష్ తో పళ్ళు తోముకొన్నట్లయితే అనేకమందికి దంతక్షయం కావడం అగి పోతుందని, దంత వ్యాధిల పరిశ్రలో ఇది అపూర్వ విషయమని, కాస్తయి చరిత్రవ వల్ల యుజునైంది. అంతేకాదు నోటినుంచి దుర్వాసన వచ్చేవాడు దీనిని వాడేవల్లయితే 10 మందిలో 7 మందికి పైగా పెంజనే గుణమిస్తుందనికూడా యుజునైంది. ఒక్క కాల్గేట్ విషయం లోనే ఇవి యుజునైనవి.

కాల్గేట్ నుంచి సురమరమంటా వచ్చేమరగ వళ్ళు వండుల్లోకి తోచుకంటా తొచ్చుకున్నాయి. అక్కడ చుట్టూ పోయి ఉండే అహార పదార్థాల కలుపుకు అయిటికి గిలా వేస్తుంది. వళ్ళు చాలా వేడి పోవాలి, దుర్వాసన రావడానికి కారణం అ వయసులే.

కాల్గేట్ తో పళ్ళు తోడుకోవడమంటే పిల్లలకు చాలా వరదా: ఎందుకంటే ఇదినుంచి వచ్చి చాలా వేపు ఉండే పిచ్చరహితంగా రావడంకే వాడు నెది కోసుకుంటాడు.

మీకు వళ్ళపొడి అలవాటైతే, కాల్గేట్ వళ్ళపొడివల్లకూడా ఇన్ని లాభాలు ఉన్నాయిఒక డబ్బా కొన్ని నెలలు వస్తుంది.

తెల్లని వళ్ళకోసం, నోటి క్లుప్తత కోసం....ప్రపంచంలో మరే టూత్ పేస్టుకంటే కాల్గేట్ నే హెచ్చుమంది కొంటారు.

DCB. 2007 ౪.

జాతీయవాదము

(47-వ పేజీ రెండువాయి)

చూచారు. ఆ కృష్ణుడు అప్పుడే వేణువును ధరించి, గోప సాలస్థు ముఖమై, వాటిని ఆహ్వానిస్తున్నట్లు, వేణువేణువా వాటిని పిలిచి అభివంశిస్తున్నట్లు, ఏవో మధురాలిమధుర మేక సంగీతాలు ప్రాదిస్తోన్నాయి. ఆ గోవులు ఆనందాతికేంద్రం అతని చుట్టూ చేరుతున్నాయి. ఆ గోవులు అన్నీ అలంకరించబడి వున్నాయి. పూలతో, ఆభరణాలతో అలంకరించబడి వున్నాయి. కిలులలో పూలు; కొమ్మలకు పూలు; ముంగళికు పువ్వులను కొండలూ; కిరికోసనా సంగ అలంకరించబడినాయి. ఆ గోవులు వేగవంతం కల్గి, సంతోషం పొందుతున్నట్లు, కృష్ణునిచుట్టూ పాల సముద్రం తరంగాలను పోలి కదలాడాయి. గోపాలకులు అప్పుడు ఆ గోవులను అర్పించారు. కాళ్ళకు కట్టిన చిరుగజ్జలు మోతలుగా, మెడలకు కట్టిన బంగారపు మువ్వలు సవ్వడిగా, ఆ గోవులు కృష్ణుని వేణువునుండి వెలువడుతున్న శాంతింగాలకు అనుగుణంగా తరంగ రించాయి. ఆ తరువాత శివ స్వేచ్ఛాను పోలి చెంపించాయి. రంగు రంగుల పరిధానాలతో శృంగారాలు చేసుకున్న గోపాలంగలలు గోబృంజాలతో పాటు నుండు తన విశ్వాసవృత్తిగా లాసాలకు డిగాను. నీల వాల్మీకి ఎంతో వేర్వేరుకడో అప్పుడు అక్కడివారికి తెలిసింది. కృష్ణుడు వేణువును ఉడగా ఎన్ని ధంగిమలలో వాదం వ్రుట్టుకు వస్తున్నాడో, అన్ని ధంగిమలలోనూ, నీల, వాల్మీకి నుండరియే ఆ వాదానికి మూర్తకల్పన చేస్తున్నట్లు, ఆ వాదమే తన రూపం గైస్తున్నట్లు, కదలాడిపోయింది. కిరీరాలను వావావరాలతోను అలంకరించుకున్న వాళ్ళు, ఎత్తరి తలపాలు, తెల్లని వస్త్రాన్ని ధరించినవాళ్ళు. నెమలికన్నులతోడి వాచు భూషణములను కై నేను కొన్న వాళ్ళు, చెరులలో ఆయుధాలనుపోలి మయూరపత్రి స్వంతాలను పట్టుకున్న వాళ్ళు, గోపయువకులు, ఆ గోవులలో, ఆ గోపికలలో, పంపకంతో పువ్వు పోయారు. కొర్రుమంటి పువ్వుల రాజులను అధిగోపించి పువ్వు కేరసుడైన, వటరాజును పోలి ఆనంద తాండవ కిరీరతులై పువ్వు మిగిలారు.

అంతలో కృష్ణుని వేణువు విచిత్రమైన ధ్వనులు చేసింది. ఎవరో వచ్చి తిమ్మ ముందుకు కదలకలసిందిని చెబుతున్నట్లుగా ఆ ధ్వనులు ఆ గోపకులకు వినిపించాయి. గోవు మహావీర్యులకు నీరాజ నాలు పట్టండిని చెబుతున్నట్లు గోపికలకు వినిపించాయి. మందలకటి కడుపులుగా విడి, ముండుకు కదలమన్నట్లు ఆ గోవులకు వినిపించాయి. గోవుల మందాన ముందుకు కదిలాయి. మనుష్యులు ముందుకు కదిలారు. నీరాజన మాస్త్రై గోపికలు ఎవరి కడుపు లలో వారు వాల్మీకిల వెనుకలుగా కదిలారు. కృష్ణుని వేణువునుండి ఏవో కాంక్షలు వుట్టి, ఎరులై, సంగీతమర్పణమైన గమకాలతో, మూర్ఛనతో, లయల పోయాలతో గిరిని చుట్టి ప్రదక్షిణారంభం చేస్తున్నట్లు వున్నాయి ఆ కదలికలు. ముందు గోపాలురు, ఆ వెనుక ఆవులు, వెనుక గోపాలురు, ముందు ఆవులు, ఆవులకు ఆవులకు నడుచు, గోపాలకు గోపాలకు నడుచు—నీరాజనమాస్త్రై న గోపకౌమినులతో కనుసన్నవర్పమై నీరాజనోత్సవం సాగిపో తున్నది. కడుపులు కడుపులుగా గోవులు, పువ్వులూ, గోపత్నీలు కడులుతూవుంటే, గోపకులు, గోపకౌమినులు నీరాజనాలు పట్టు కొని ఆ కడుపుతో కలులుతూవుంటే, కారడకమైన ఆకాశం భూమిమీదకు వచ్చి, గోవర్ధనం మేరువుగా ప్రక్షిప్తక్రమం పెచ్చు తున్నట్లువుంది. నందుని మంద పెద్దది, రావకృష్ణులు ఆ మందతో సిద్ధిప్రదక్షిణం చేయించారు. యికోడ, రోహిణి, ధర్మక, నీల

నీరాజనాలు పట్టుకొని ఆ గోవులతో కొండలూ నడిచారు. శ్రీధామకు వాతను కదిలివుండలేదు. నీల మాపులు కృష్ణునిమీద నుండి కదిలిరావు. ఈ ఉత్సవాన్ని చూచి నందుకు పొందిన ఆనందమే అంతులేనిదిగా వుంది. మారునికు ఇది గోలో: మాహాత్మ్య విశేషంగా కన్పించింది గోలోలో గోవులు కృతార్థాత్మకై, అంభారక బ్రహ్మ గీతి:మలై, గోవిందసివావర్త్యపారమ్యకేక నుండరాలయి, వుంటానుని పోరాణికులు వెన్నగా మంభుకు విని వున్నాడు. ఇప్పుడు ఇక్కడ తాను విని ఆ గోలోకం కన్నుల యెగుట మహాత్మ్యార్థమై పాక్షాత్కరించినట్లు కన్పించగా, మంభుకు అద్భుతం పడినాడు. ఈ కృష్ణుడే గోవిందుడు అన్న భావం అతనిలో మారుమపోయింది అతని మనస్సు నిర్భయమై వికధయం కావడంచేత పొండే ఆనందాన్ని పొందింది.

ఆ మరునాడు గోపకులు అన్ని ప్రాంతాల్లోకి బ్రాహ్మణత్వ ప్రి కావించారు. ఆ ప్రాంతాల్లో ఎక్కడమాచినా పోయినవారు రొంపులు; బహుధంకుల బూరలు; అట్టు; కేతులు; పాలు; కేసెలు; ఎరులై వేలువేలు ప్రవహించగా బ్రాహ్మణ ప్రవరులు బంతులులేరి ఆ ప్రాంతాన్ని అనుగ్రహించారు. నందుకు యధావ్యాయంగా డక్కి లులు ఇచ్చి విప్రజనమనస్సంతోషం కావించాడు. సమస్త డివా వాగజనములు తలపేట్లు ఆతర్వాత గూడా గోపముఖ్యులు అన్న పుత్రం కొనసాగించారు. ఇంత అయినవర్త్యక తిమ్మతమ్మ వర్తములతో కూడి వారు యజ్ఞ కేమిన్ని అమృతంగా ఉపయోగించి కొండ వండువును సమాప్తించారు.

వర్తతోత్సవం నిర్వహించగా కొనసాగింది. ఇంద్రునికి కోపం వచ్చి ఏమన్నా చెప్పాడేమోనని ముందు అతుకున్న గోపవృద్ధులంతా ఇప్పుడు అభ్యర్థనీకృతులై వారు. ఇదివరకు ఇంద్రోత్సవాలు జరిగాయిగాని వర్తతోత్సవం అంత అందంగా జరిగారా? ఆ ఇంద్రోత్సవాలలో ఇట్టి అద్భుతాలు కన్పించాయా? ఇది ఏదో లోకాద్భుతంగా వుంది. కృష్ణయ్యి ఎక్కడ వుంటే, అక్కడ ఏదో అద్భుతం తప్పదనే భావం వారిలో ఇప్పుడు చురీ బలపడిపోయింది. ఇప్పుడు వారి మనస్సులలో ఇంద్రుణ్ణి గూర్చిన ఆలోచనలే లేదు. కృష్ణాభిముఖమైన ఆలోచనలతో అంత ప్రజ్ఞావాసికి బయలు దేరారు. నందుని పాలుబండి నుండుగా, ఆనెనుక గోవుల మందలుగా కదలినవూవుంటే, గోపాలస్వప్న రజనీవాధుడు, ఇలవేల్పును కొలిచి మహా గోపైవ్యంతో దండు కడిలి కైత్రయాశ్ర ప్రారంభించినట్లు వుంది వారి ఆ ప్రయాణం.

బళ్ళయింకా మందకు చేరుకోలేదు. మందలయింకా స్వస్థా నాలలో ప్రవేశించలేదు. అప్పుడు ఆకాశంలో తెల్లని కిర స్వేచ్ఛాలు నలుపు తిరిగాయి. అకదంబాలను పోలి చిరుగర్జలుగా కదలాడాయి. కిరీతులలో ఆమెధ నవమేఘాలు తోచినట్లు ఆకాశం ఆకాల గృహం చేసింది అంత యిది ఏమిటా అనుకున్నాడు. అంతలో ఒక చిలుక జల్లు చెలరేగింది. నందుని పాలు బండిలో రోహిణిదేవి ఒడిలో పోలుకు సమీపంలో కూర్చున్న నీల తలయెత్తి ఆకాశం వంక చూచింది. ఒక జల్లు పెర పిరువీకుగా వచ్చి దరదరవించాన్ని పుర డించే వాని ముఖాన్ని చూచింది. ఆ జల్లుల అంచులు ఇంద్రుని వజ్రపుటంచులను పోలి దానికి కాదన కర్ణించాయి.

నీల రోహిణిదేవితో అన్నది.
 "శరీ! ఇంద్రునికి కోపం వచ్చింది."
 "శరీ! మనం సంకర్షణ వాసుడేన సంగక్షితులం."
 ఆకాశంలో ఒక మెరుపు మెరిసింది. కృష్ణుని చేతిలో వేణువు సింహవాహులు మెరసింది.

వార్తలు

అతిశయోక్తయ

మొన్నకాస్తినాడు శ్రీం చరిత్రమనే వేదవేద
శక్తిలభారం చూచి భావించుకున్న
నిర్వాణము చూచి వాటిలు కలుగునం
టున్న భావ్యానకు వేదములంతా అ
భావాన్ని తామే భరించుచున్నామని
'గీత'ని వాళ్ళ గట్టి అభిప్రాయం. ఆ
ప్రకారం నిజంగానే వేదతారల తమ
తమ వాటిలు తెచ్చి కట్టి మురార్థి చేరిన
చేష్టలు రాసుకున్నారని, పాతకాలే తిరు
వాయి అని తెలుస్తోంది.

కైవారై వచ్చి అందమనీ, నికారై వచ్చి
నీలివారై అనీ, దుష్టులు పుట్టించారనీ నలుల

ప్రతినిధులు చెబుతున్నాడు.
గవర్నమెంటువారు బాగు పించిన
తప్పునివరి అని కట్టుకొనినాని నిర్వాణు నిర్ది
పముతున్నాడు కొంత, మేముమాత్రా ఈ
జ్ఞానమునివచ్చి భరించుకున్నామని
వేదవేదం తప్పేమీకాదు. మేం గవర్న
మెంటుకొన్నా తీసిపోయామా అని
తేదీవేదాలు భావిస్తున్నా వాడు తెలియ
జేకాడు.

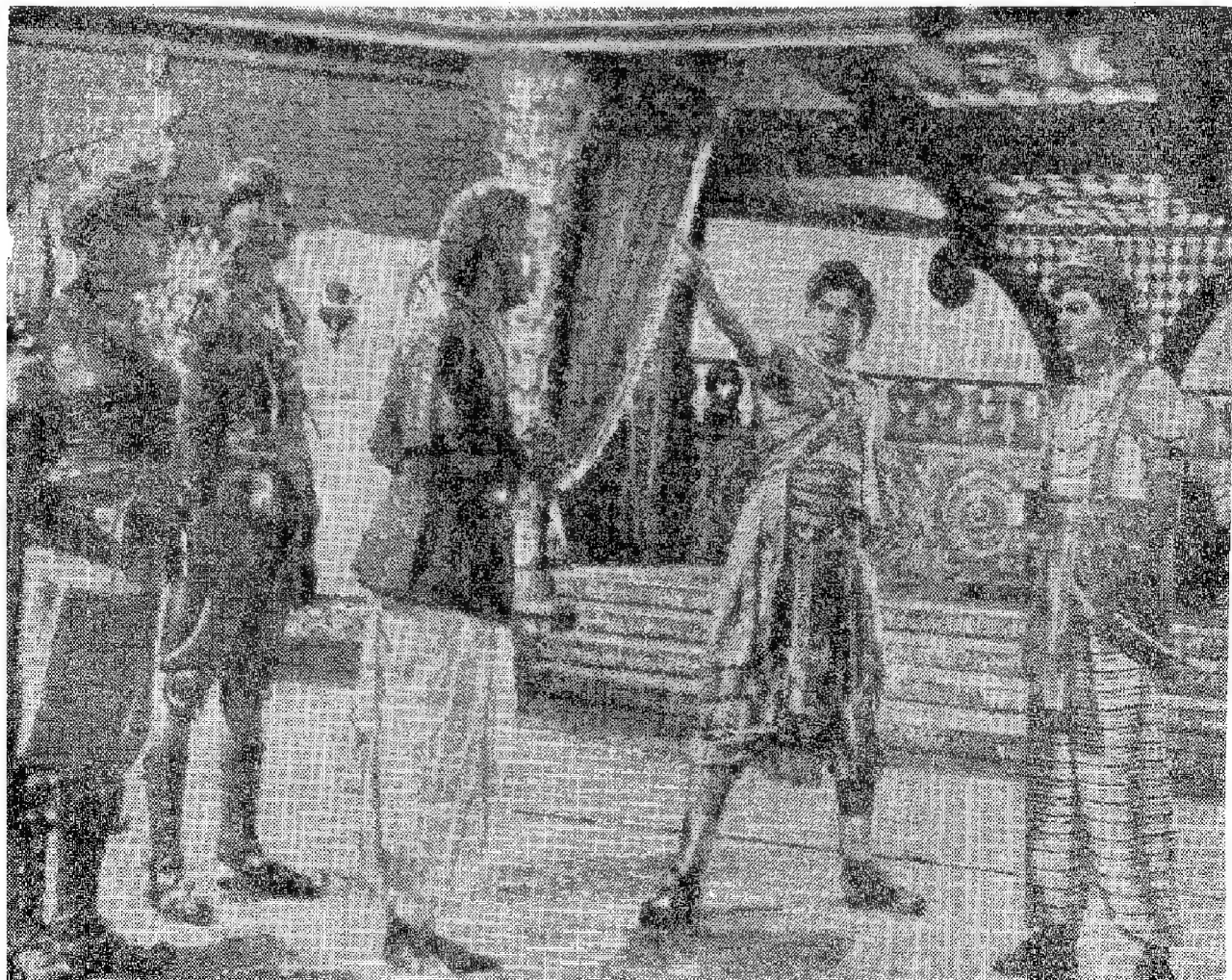
కన్నులభారంతో పరిశ్రమ గొంగుళించి
పోతుండన్న అశేదనతో ఆగమములు
కొండకు తమ దునుములు వాగా నిర్మించ

దునుకొన్నట్లు భావించుకోవలసివచ్చిన
వాడు. ఇప్పుడు 50 వేల మా. ఆ
కొంట్రాక్టు వ్రాసేడి, వాటి గేదా లేకు
నటలు క్లాసును సీత గురుమా తీసు
కుంటున్నవారంతా ఇప్పుడు కొంట్రాక్టు
మీద ఉనుమును 50 వేలనుండి 30 వేలకు
రిగ్గిపోయిన, వారి కొందరు ఆమెగతో
మొత్తాన్ని రెండోరకం గును మాలో కల
పాని కలిపిచేయని అనకొకలు మా మా
కొన్నామనీ నీకు తెప్పాడు.

అసలు భావమని మూలాన్నే గవర్న
మెంటు ఈప్రస్తుత వేదవేద అందవేదాదూ
రావున్నాడు, ఎం. అంబిలిని ప్రారంభించి ఆ
వర్గాలవాడుకుడి. ఇదికొంట్రాక్టు ని
కొంత భావంలో ప్రస్తుతం మా అంటాడు
ప్రతినిధి తెలుపు "నలుపు" రంగుల మీ
నలుగునీలలా అవిభావం సంబంధంకొన్న
వేదం నీరు గమనించవట్టుంది అని వాడు
కోప్పడాడు.

అచిరకాలంలోనే చిరంజీవి తెలుగు
సినిమా కథ దూపుకొని విలాపాలు మరగజ

వి. ఎ. ఎస్ వారి 'రాణి రత్నప్రభ'లో గుమ్మనీ, రామారావు, నీలారాం.

అక్కడ వాద్యాల ఆర్కెస్ట్రా ఉండగానే సంతానం వచ్చి ప్రయోగించడం రాగా తెలిసి ఉండాలి. ప్రతివాద్యంమీద ప్రభుత్వం ఉండాలి యథాగా ప్రభుత్వం తెలిసి ఉండాలి. అన్నిటి అన్న ముఖ్యం వాటిపట్ల శ్రద్ధ ఉండాలి అందుకు తీర ఉండాలి. ఇంకొక ముఖ్యతకే దైత్యం యే రోజున వా యోగపు పెట్టడం అనుకునే వాడు బొగడికేవాళ శ్రద్ధగా మనస్సి కూడా చూసే అప్పటియే గాని సంగీతరస్యనలా ప్రవృత్తంగా దోయకుతాయి ఈ లక్షణాలు. ఇప్పుడు కలిగి సమర్థంగా పని చేసే గొప్ప సంగీతం చినిపించి మార్చుకుని విసిరించుకొన్న సంగీత దర్శకులు నావదే ఆరి, గాత్యేరరావు సి. రామచంద్ర.

పై ఆర్కెస్ట్రాను ఎక్కడగా ఉపయోగించేవారో నావదే ముఖ్యం. వేలా చిత్రంలో ముఖ్య కృతాన్ని ఉద్ఘాటించే ఆవృతం "ధర్మం ఆత్మవైభవం..." అని ఆవా (శేషుద్వారం.. ఆనందీ సూర్యగారిలో పుకల్పక, అందులో దిగంత విశ్రాంతి మొదలై ను భూవభౌత మధ్యమో గో శాస్త్ర తింగా ప్రతిస్వరంచేలా పరికించి వాద్య ప్రయోగకల్పం చిరస్మృతీయమై వి. తిరు వాతి ఆవృతం చాలా మంది అనుసరించి మంచి ఫలితం సాధించాగా. మొదలమీద

పాశ్చాత్యుల సింఘీత మనస్థాయికి అందు తలెవంతలో గొప్ప తీరు వాదాన్ని, ముందగా ఉండేలా చేసిన భువతి నావదారికే ఎక్కువ ఉంది.

పాశ్చాత్యదేశాలలో వాద్యమేళనల కన్న గౌరవం ఇటువే ప్రత్యేకం. అక్కడ సంగీతం యితర వేగ; వారి కృతులను

నేపథ్య సంగీతం

ఆర్కెస్ట్రా మీద ఉండక చేసే వాడు వేగవంతంగా. వీరి ముందు కూడా సంగీతం కళా సమకూర్చి, దానిని ప్రయోగించే కార్యం పరీక్షగా నిర్వహిస్తాడు. గేయగా పోగవచ్చు. సేథ్య సంగీతం పరీక్షగా రచనా పాశ్చాత్యులలో నీని కూడా కూడా పనిచేసే వాటికి తనకు

కూడా గౌరవ ప్రదానం ఆరించుకొన్న విద్యాంశంలో ఎన్నెన్నో వారు పాఠశాలలో (ఫర్స్ట్ థేన్-సెంటర్), జూనియర్ కళా (హైస్కూల్) విశ్వవిద్యాలయ (కాంప్యూస్ అండ్ డిలెట) ఆరాన పోకలండి (హీరన్). రంగస్థలంమీద, తిరువార తెర మీద సంగీత వాదకాలుగా ప్రసిద్ధి కెక్కిన పోర్టీ అండ్ కన్ అమెరికన్ ఇన్ హాన్స్ కథలకు ముఖ్యసంగీత వృత్తాలు రచించి తెచ్చి పాటలు కూడా వ్రాసిన సంగీత రచయితల వంటి వాడొచ్చు, వామరీ సీన్-షిఫ్, వామ, కింగ్ ఎండ్ వి, కరావర్ సరి రచనలు. ఇవి చాలా చిత్రాలకు కూడా వచ్చాయి. వీరినూ వాగ్గేయకాలలో ప్రసిద్ధి కెక్కిన వరొకరికి ఇరవ్యం తెలిస్తే, ఆ సరి పాడే. కెట్లవ ఫలిం సంగీత రచయితలలో మూయర్ ముఖ్యం ప్రముఖుడు.

గతేయస్థాయికి దిగిన సీ, మన చిత్రాలలో సంగీత రచన కిందిపక్షంలో ఉండని విచిత్రం ముఖ్యం. సమయంలో మనకి అనుభూత వాతావరణం, అతరమైన సమస్యలుగా దోహదాలూ కూడా చాలా స్పష్టమయ్యాయి. ఉన్నాయని గుర్తించుకోవాలి. నా సంగీత దర్శకులూ చాలా మందికి గొప్ప గొప్ప ఆశీర్వాదాలు ఉన్నాయి. (ఇదావుంది; ఇక్కడ ఉంది; ఉత్సాహమూ ఉంది. కానీ ఆరి ఖరీదైన ఆశీర్వాదాలు కావడంవల్ల, డబ్బు పెట్టేవాడు పెట్టే కట్టడిలో ఎక్కడా కామంచి నిర్మాణంకు సుపరధ్యసంగీతం అనేది నిష్కర్మం డబ్బు మింగేస్తున్న దండుగవని అని భావించి ఉన్నట్ల నోరుంది. అది తేకటానే ఇబ్బందిపని గుర్తించుకోని రాగా ఉండడం అనవరతమన్నది గుర్తించుకో. చిత్రం నిర్మాణం పూర్తయిన వెంటనే అభిగ్రంథం కాబట్టి, అభ్యుదయ డబ్బు వ్యయం కూడా తక్కువ కాబట్టి ఎన్నో మాదావుడిగా విద్యా చర్యలతో వెయ్యి రూపాయలు వాటకుండా రెండు మాడుగులలో లాగి అంతటా పాఠశాలలో అంటాడు: గరికొంకు సమయంలో సంగీత దర్శకుడు కథ తిత్తెన్ని బట్టి సన్ని వేలాన్ని బట్టి అనవరతమనుచే సంగీతం అనుచించడానికి తీరిక ఉండదు, అలాగిందినా సకలం చేయించే సావకళి మూ ఉండదు! ఉన్న సందర్భాలలో (సాధ్యమైనవి డిస్) బుద్ధిగమన కూడా సంగీతమీద కొన్ని భిష్టానుభూతి అంటాయి ఆకల మేలు నోక్కండి అక్కడినించి రిఫ్లింగం అవుతున్న పాపాపాపా చెప్పి వెళ్ళే "హీన" లా కూడా ఉన్నాడు.

కొంతమంది ఇన్ని వావా రెండు మ

"లింగులింగుమంటూ రెండో పార్టు మీటావు గాని, దీనికి అందరితో పాటు రేటు కొవ్వంటే ఎలా..."

అంటాడు ఒక నిర్మలకరీ-నికార్తించి అయ్యోక
వాద్యగాళ్ళకు ఇట్టు ఇచ్చేస్తే ఒక మాండ
లిన్ ఆస్తికి ఆసి, "నువ్వు బింగు బింగుమని
రెండుసార్లు మీటాలో లేస్తా...దీనికి అంత
నితోపాటు సమంగా వున్నట్లుంటే బాగుంటే
యోలా. ఓపాటి తక్కువ జేసుకోవాలి" అని
చేంపట్టాడు.

నావదరి ఒకసారి ఒక ఘట్టానికి వాని
వ్యభావాన్ని బట్టి ఒక విన్నపం సంగీతం
మాన్య రికార్డు చేశాడు. తర
వాత నెన్నాడు వాడు అసీను
తీసివేశాడు. నిర్మాత అడెందుకు వండుగ
పోవాలని ఆలోచించి కాస్త కారీగాడున్న
ఇంకో దృశ్యంయొడ ఆసన్నికాన్ని ఇమి
జ్జేరా.

నావదరి, తరవాత ఆశ్చర్యచూసినవ్యక్తు
అక్కడ ఇటు తనసంగీతయా, అటు ఆ
శ్చర్యం అప్పుడు కూడా జాయింట్గా
ఖాసి అయిపోయాయని భావించాడు. ఆ
భావాన్ని వ్యాఖ్యానించడానికి అరెస్టెయిం
లిన్ ఆర్కెస్ట్రా కూడా చాలా అని
విషయ పరిష్కారం దర్శకు డాక్టరు
అన్నాడు.

(ఇంకా ఉంది)

వార్తలు

చోపా తెలుగుచిత్రం

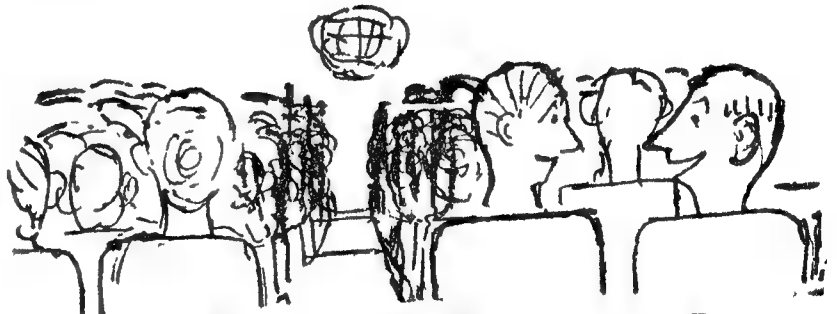
వి. ఆర్. (నయా డార్) చోపా తన
కొత్త చిత్రం 'ధూల్ కా భూత్'ను తెలుగు
తెలుగుభాషలో నిర్మించబోతున్నాడు నటీ
నటుల నిర్ణయానికి ప్రయత్నం చేయ
తున్నాడని. 'ధూల్ కా భూత్' దర్శ
కత్వం వహించిన తమ పాదగాడు యాన్
చోపాకు నీటికి దూకుడుగా ఉంటానని
ఆయన చెప్పాడు.

చలనచిత్ర గాయకమండలి

చలనచిత్ర గాయకమండలి (మద్రాసు)
దర్శనభ్యి సభి మార్చి 81 న త్యాగరాజు
సంగీత కళాక నివసంగా జరిగింది.
ఈ క్రిందివాళ్ళ కొత్త కార్యక్రమాన్ని
ఎన్నుకొన్నారు. అధ్యక్షుడు జి. గోవింద
రాజులు నాయుడ; ఉపాధ్యక్షులు ఘంట
సాల వెంకటేశ్వరరావు, హరీశ్, జ్,
వెంకటాచార్యేశ్వరరావు. కార్యదర్శి
జి. వి. కృష్ణమూర్తి కోశాధికారి కె. రి
నహాజీన్ మర్ 21 నుండి కార్య
నిర్వహిస్తున్నాడు.

* * *

వి. ఎ. ఎస్. (చెంబుళ్ళు) ప్రాజెక్టు
వారి కొత్త జానపదచిత్రం రాజీరత్న తర
గతానం నెన్నారంది. ఈ గుల రెండో

"శ్రీకృష్ణడికాలంలో ఇటాలియన్ సెరెనేడ్లు పాపులర్ హిట్స్ అని
ఇంతకాలం నేను వసిగట్టలేదున్నీ"

వారం రెండు కౌగిలీ తెలుసుంది.
అంజలిదేవి, రామారావు, సంగీ, బాల
కృష్ణ, సుబ్బుడి సి ఎస్. ఆర్. సంగీ
రాధిక ముకుమారి పాల్గొన్నారు. కథ
న వాకిత ప్రహ్లాదం వ్రాశాడు. మాటలు
నదాళిక ప్రహ్లాదం, పి. ఆర్. కాండీస్వర్య,
పాటలు ఆర్కాదా, కోసరాజు వ్రాశాడు.
సంగీత దర్శకుడు ఎస్. రాజేశ్వరరావు
దర్శకుడు వి. ఎ. ముత్తారావు

* * *

డాక్యుమెంటరీ చిత్రాలు

(59 వీజీ తిరువాయి)

లిమిటెడ్ కోసం తయారుచేసిన డాక్యు
మెంటరీ "స్ట్రైప్ మ్యాక్", రంకుల
తీశా. 1959 మార్చి 21 న చలనచిత్రోత్సవంలో
చూపుతారని ఉల్లంబించి దీనిక.

శ్రీ. ద. ఎనాచారాళు కార్యాలయం
కోసం తేజ్ ఫిలిమ్స్ లిమిటెడ్ తయారు
చేసిన డాక్యుమెంటరీ "డిజెస్ట్ ఇన్ బిన్"

(వి.ఎల్. మాటాగుక్కర్నా, రిమానాలా
తెలంగాటి రకరకాల వస్తువులు ఎల్లా
తయారవుతున్నది వివరించుతుంది యీ
చిత్రం. యుస్సం సోజులనుంచి వయూవా
లంటే క్లిష్ట ఎక్కువైంది (విటకాకు. ఇది
వగరు (వి.కాలో తయారయ్యే వస్తువులలో
చెట్లో తయారుచేసినవే అందమైనవిగా
ఉంటేవి, అన్నీ ఫ్యాక్రీలో తయారు
తున్నాయ్ ఇప్పుడు - అదివరకటి అంద గం
దాలు చెడికుండానే తయారవుతున్నయ్.
ప్రజల అభిరుచి బాగుపడడానికి లండన్
లోని వయూవా కేంద్రం కొంత కారణం,
ఎల్లా కొన్ని వేలమంది అక్కడికి వర్సి
డాక్యుమెంటరీను చూసుకుంటారు.

మొత్తం ఫిలిమ్ యూత్ నియాస
చేసి డాక్యుమెంటరీ 'అవర్ సారి ఒక
స్టాంప్' కోసం సాంత్ తయారుచేసేస్తే
వివరాలను చూపించుతుంది యీ చిత్రం.

★

మీ ఇంటి వాడుకకు **మేలురకపు టీ** **బ్రూక్ బాండ్** **స్పెషల్ హోటల్ బ్లెండ్** **డస్ట్ టీ**

- * ప్రతి ప్యాకెట్లో మీ కష్ట
కష్టం కష్టమి తది
అద్భుతం.
- * కర్తవ్యం అవలెన
కాక తి

3 సెజులలో
అభించును-
1 పాను,
4 టెన్సులు,
2 టెన్సులు

నేడే ఓ ప్యాకెట్టు కొని ఇంటికే పట్టుకొళ్లండి

(బాన్ బాండ్ ఇంటిలో ప్రతీదే ఉంటుంది)

JWT 88 1953

(88-వ పేజీ తరువాయి)

హామీకారాలు. కన్నీరు ఎటుచూచినా మున్నీరై పరివేషించి ఉన్నది.

ఇక దళరథుడు లేచిలేచివడతాడు. ఎలుగెరి ఎడతాడు. నోరువరచుకొని భోరుతుంటాడు. "నాయనా! రామా, అమ్మ. సీత! అమ్మదా తండ్రీ!" అని ఎడోదినులతో పలికితాడు. అలా నీలచి నీలచి యెలులేదని కడలికడలి కన్నీరుకొరస్తాడు. అయిన సంకటము జననానారందరికీ సంకటమయినది. అయిన దుఃఖము వారి కన్నులలో ప్రతిబింబించినది.

"రామా-కృష్ణ జనకుని వారిదలవని ధర్మమేలయ్యా" అని వారిగా దుఃఖిస్తాడు. 'అరామణ్ణీ నా కొడుకుగా యెండుకు చేసి నావు దైవమా-మరెవ్వరి కడుపున పుట్టివారాముడు నుభించేవాడుకదా... ఆహా... కేయిని ఏ మహాగ్రహంతారంలా నోవుండకంగా జన్మించిచేయక చూ అంతఃపురవాసినిగా ఎండుకు చేశావయ్యా" అని తలచాడకొంటాడు.

కొనల్ల అయినను తీరదించింది. దళరథుడు నునుంగున అడవికి వంటి తనకన్న విడ్డలను చూచిరమ్మన్నాడు. వెంట గొని రమ్మన్నాడు. నునుంగుడు తిరిగి వదిలి రథముతో వెళ్ళినాడు. దళరథుని కన్నకడుపు వారి పునర్విరూపంబు సందాకము కంటికిగొని కని అది జరుగలేదు. అడవిగాయలు మాడా రఘునందనుని ఒడకన్న తాళితినింగుకున్నాయెగాని తనకాభాగ్యములేదని దుఃఖించినాడు.

"నునుంగు! కృష్ణుడై అవసానదళ తాడున్న నన్ను గూర్చి నాకన్న విడ్డలే నున్నాడు" అన్నాడు.

నునుంగుడు విన్నవన్నాడు. నిరుత్తుడై అయినాడు. కొంత సేపటికి గరి నందే మాడె యిట్లా అన్నాడు.

"మహారాజా-దళరథేంద్రారా! వారందరూ మిమ్ములను గురించే మాట్లాడినారు. శ్రీరామ తుంగుడు ఎడో చెప్పబోయి యిద్దరింబడె వాడు. అంతటితో కృష్ణులచివరకు వారె అనుకుని పోయినది. ఎవీ చెప్పకనే వారు అడవికి వెళ్ళిపోయినారు" అన్నాడు.

ఆకాశవనములలో కేవలం నీలకెటు కొన్న దళరథరాజా కి మాట అళినిపాతమైనది. మూర్ఖుడయినాడు. కొంత తడవు నకు అయిన తేలిని తెల్పుకుని దీనిదనంగా పుత్రకోకాన్ని సంకల్పించి విహ్వలించినాడు.

"నాయనా రామా! నీవు నాకు లేకలేక పుట్టిన విడ్డవవు. ఇంతవాడనయినావు. నాకుంబు పాతాలా నీవెనే ఆపేతుతోనే చేసిన్నావు తీసివేచినాడు నుమా! నీకు

కాశ్యాభిషేకంచేసి ప్రజలను వలసి విలువచేసి నీలకొల్లువామనకున్నాను. రమ్మకే ను కమావాదరై భవాలతో చూడమని నీకు చెప్పి, తీసివేసలేదం నిశ్చయంగా వాన ప్రస్థంలో గడపి వేచా మనకున్నాను. నాయనా! నాయనా అళిలన్నీ యంతలో యలాఅవ్వాయమాతయని నీవనకొలేదు. ఆహా! తుత్తక వాననన్నుకు కొరుచియ్యగా వరిగయించింది. నాలిలన్నీ అన్యధాకరించింది" అని ఆవృద్ధరాజు గడ్డకంటె అనుకోకొందివాడు.

"నునుంగ్రా అత్త కేయినాడనిగాలితో వెళ్ళి చెప్ప. నాయనాభైరాముడయిన రామాడు వెళ్ళిపోయినాడని చెప్ప. తిరిగిరాడని చెప్ప నయ్యా. తన కనీతీరిందని నంతోపించుకుని మరీ చెప్ప. కొడుకును రావించుకొని కొలువుకంటె పట్టంకట కొనున. తనఅద్దం

నిశేషం వంటి పాలమై వండింబని వెళ్ళి చెప్ప నాయనా" అని వాదగా నిట్లాన్నాడు. మహారాజా ఇప్పుడు నంధిజ్వర పీడితుని వలె ఉన్నాడయినాడు. ప్రలాపించినాడు, విలాపించినాడు.

"ఒకడో-నా పితృశేషతలు మాడా వచ్చారు. ఇక నాకీశ్వరమరణమే కరణ్యం. అంతఃపురమే నాకు మునిజవారణ్యం! అయినో నా పితృపితామహులు! దిలీపులవారు! ధనుమహారాజా! వారందరి అనాడు! నాకోసం వచ్చారు... నాయనా రామా! నీవే! వెళ్ళి పోకున్నావయ్యా! అమ్మా సీత...తండ్రీ లమ్మదా..."

పుత్రకోకమే లోకమై వృద్ధుడైన దళరథ మహారాజా ప్రవంబ క్షేత్రాపై నుఃఖి విలకుడై, అలకుడై వందర్శనమునొందినాడు.

(నాశేషము)

పా ఆస్టడొనిక్
మరపురాని నవనానలగి 4 రకః
వంచి పెంట్లు రు. 12 చి రు. 5 లకే
వి. పి. పోస్టల్ డెలివరీగా. భారత్
పెంటు ఇండస్ట్రీస్ ఏజెంట్, ఆంగ్లా
నా ప్రచారానికి సంపుకున్నాడు.

**A PRACTICAL GUIDE TO
ANDHRA PRADESH T. A. Rules By**
శ్రీ కే. రమణస్వామి,
హ. క. 3 : : పోస్టల్ అదనం
15, కింగరముడలిపిడి, మద్రాసు. 17.

**మీ రేడియోలకు ఎంతో
అవసరమైన రక్షణ**
రేడియోలలో ముఖ్యభాగములను కీట
కాలు తినివేయకుండా చేయుటకు
'రోచ్ రిపెలెంట్ ఫర్ రేడియోస్'
(ROACH REPELLENT
FOR RADIOS)
వాడండి. కాప్రజ్ఞుల పరిశోధన ఫలి
తంగా రేయా రైస్ యా కీటకానికి
ఉన్న కీటకులను తరిమివేసి కొంత
కాలాని రాసేయకుండా చేయండి. సోగ
నస్ పాక్షిక ద్రవ్యాలలో కచ్చే యా
రియాండ్ కి లేక 9 నెలలు వనిచేస్తుంది.
వివరములకు :
గె.టి. అండ్ కంపెనీ
28 నానామిగ్గట్, పోర్టు. బొంబాయి.

పొరు చదవదగ్గవి
జీవితరహస్యాలు: ఈ పుస్తకంలో
మీవాంపర్కతంతన్ని పరిపూర్ణ ఆనంద
మయం చేసుకోడానికి మీరు వెంటనే
తెలుగు కొనవలసిన అనేక రేడియోస్టా
లున్నాయి. వెల రు. 3-50.
యువత్రి: యువకులను గురించి మీ
రెప్పుడు కని విని ఎరుగని అనేక కుతూ
హాలనివయాలమయం. వెల రు. 3-50
సంతానం: కాంత్య తదితన్ని కొంత
గడుపుతూ మాడా సంతాన రహస్యాలికి
60 పనినూర్గాలు. వె. రు. 3-50
పిటి రచన ఎ. ఎస్. మూర్తి, M. A.
దెబ్బకుండువంపనపుసరంలేదు పోస్టు
భర్తలచిరం. దేశసేవ (ప్రచురణలు)
వియంగ, 309 గురుకు లింగం వాస్తే వి. వి.
పొదుదారా మీయంటికి వంసపాకను.

SWASTIK

**ఆప్టో ద క రి మై న
చల్లదనమునకు**

**POMPEIA
LOTION**

ఇంటర్నేషనల్ ఫ్రాంఛైజెస్ (ప్రై) లిమిటెడ్, కలిసా, బాంబే-28

“పొద్దుపోయింది, వెళ్ళొస్తానుండి.”
“యిండి మంచిది. నెలవు, నెలవు.”

పొట్టి కథలు:

‘కుర్తనపు’ మాటలు

వైవాదో:

ఒక నాగన్న, ఊరి మాటు మణిగాక పొలంలో కుప్పపోని ధాన్యం దొంగిలించడానికి బయల్దేరాడు. గోనెనంది పట్టుకుని అని కొడుకు — వదేళ్లవాడు కూడా వెళ్ళాడు.

చేలోక దిగజోయే మూడు దొంగ నాగన్న కుడి నేపు చూచాడు; ఎడమనేపు చూచాడు; వెనక నేపు చూచాడు; కాలైత్తి ముందు నేపు చూపు సాగించాడు. కనుచూపునేరలో ఎవరూ లేరని భారంచేసుకొని చేతులో దిగాడు.

తండ్రితోపాటే నాలుగు దిక్కులూ చూసిన కుర నాగన్న, “మరి ‘వైవేపు’ చూడ లేదేమే నాన్నా” అన్నాడు.

న బి బు

తండ్రి: అబ్బీ బో అల్లరి చేస్తున్నావుట నిజమేనా?

అబ్బీ: ఫోనాన్న. నుకాఫీ మలో అల్లరిచేస్తున్నావా అని నేనెప్పుడైనా అడిగానా?

* * *

“మానాన్నకి జోల్డుడబ్బాది. ఎంత డబ్బుందంటే, ఎలా ఖర్చు పెట్టాలోకూడా తెలిదుట. ఎంతకీ అవదుట”

“ఓన్. మానాన్నకి ఇంభా జోల్డు డబ్బుంది. మా అమ్మ, అక్కయ్యకూడా ఎంత ఖర్చు పెట్టినా అయిపోనంత డొండుట. మానాన్న చెప్పాడు.”

* * *

“నాన్నా నాన్నోయ్! మరేం నువ్వు బలే అదృష్టవంతుడివి తెలుసా?”

“ఏం? ఎవరన్నాడు?”

“నేనే. ఇవాళ రీక్ష రిజల్టులు వచ్చాయిగా నేను మళ్ళీ ఇండాకటిక్లానే చదవాలి నువ్వు కొత్తపుస్తకాలు కొనక్కర్లేదు. పాతివేచాలు.”

* * *

రంగడు తిరుబాటుగా ఏడుస్తున్నాడు.

“తప్పయ్య అలా ఏడవ కూడదు” అన్నారు బామ్మగారు.

రంగడు ఏడుపు ఆపి కోపంగా చూశాడు “నాకిలాగే ఏడవడం చేసినాను. ఇంకోలా రాదు” అని కొనసాగించాడు.

* * *

తండ్రి: స్ట్రోక్స్ రిపోర్టు నాకే నచ్చలేదు ఛీ

కొడుకు: నేను చెప్పా నాన్నా నేష్టారికి-మానాన్నకి నచ్చదండీ అని అయినా నరే నీకు చూపించాలన్నారు.

* * *

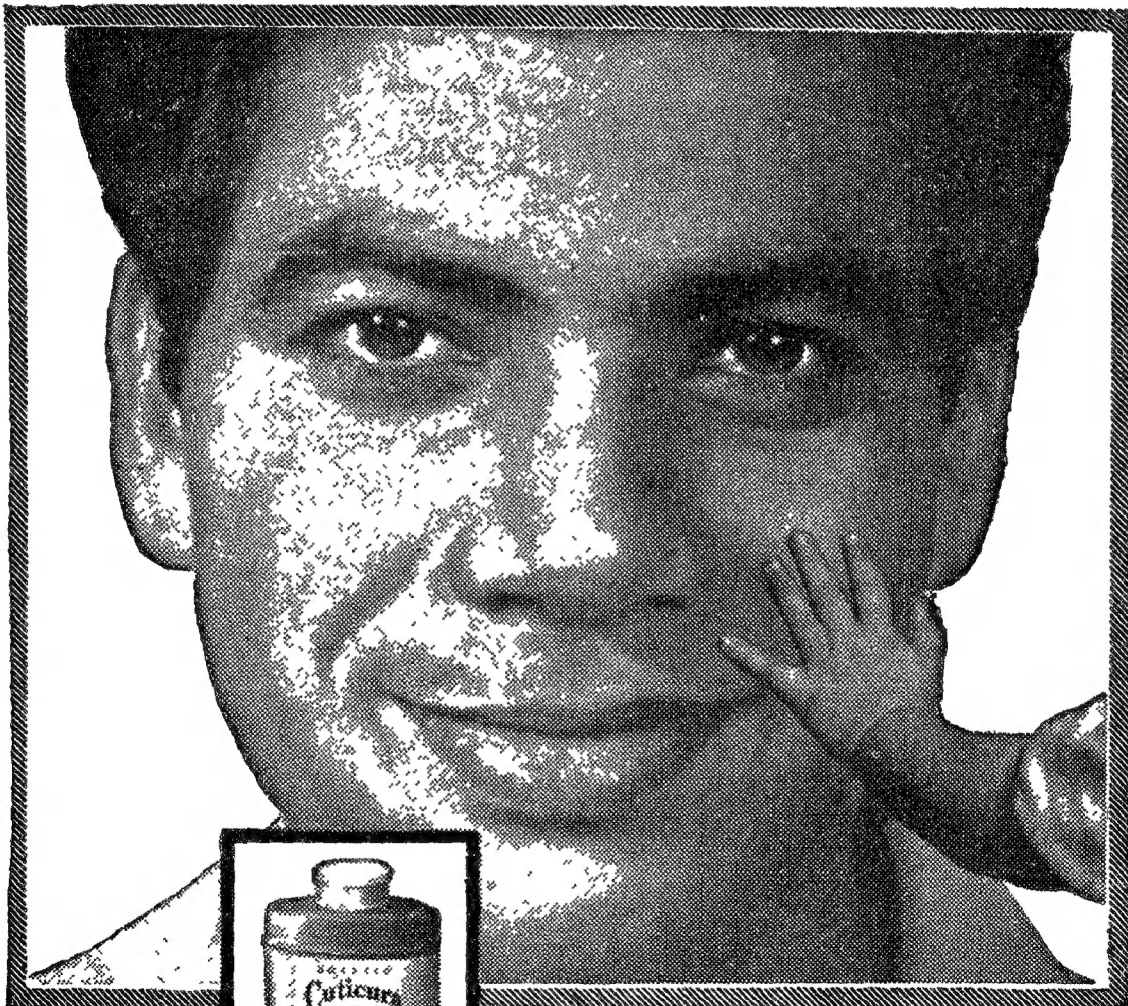
“ఒరేయ్! ఆకుక్క తోక పట్టుకు లాగకు. కరుస్తుంది.”

“ఫాబాబాయి తోకక్కడేనా కరుసుందేమిటి. నోరు కరచును.”

మీ బుగ్గలమీద పసిపాప అరచేయి వేసిన అనుభవము

గడ్డము చేసుకొన్న తరువాత కుటికురా
బొడరును రాసుకొంటే మీ గడ్డము
మృదువుగానుండును. గడ్డము చేసుకొన్న
తరువాత కలిగి వికాకులు లేకుండా
ఉపశమనము కలిగించి యీ బొడరు మీ
ముఖమును మృదువుగా మరియు
లాజాగా ఉంచుతుంది. మెత్తగా ఉండి
లాజాదనమును యిచ్చే కుటికురా
బొడరును రోజూ రాసుకోండి. ఉపశమ
నము, చల్లదనము చేకూర్చే కుటికురా

ఎంతో మెత్తగా ఉండి చెమటను పీలుస్తుందే
ఇది ఉండలు కట్టి రాలిపోదు మరియు
ఎట్టి అసౌఖ్యమును కలిగించదు. దర్శ
రక్షిత బాషరములు చేర్చబడి.
తేల్చికైన మువాననగల యీ బొడరు
చెమట వాసన లేకుండా రోజంతా
రక్షణనిస్తుంది. నర్మోసయుక్తమగు యీ
బొడరు రాసుకొనుటకు, కొళ్లమీద
జల్లుకొనుటకు, పిల్లల మరియు రోగుల
చెంరక్షణకు దివ్యముగా ఉంటుంది.

తప్పా దర
రూ. 1.75 నయా పైసలు

కుటి కు రా

కుటుంబములో అందరూ వాడగిన!

! నర్మోసయుక్తమైన లాల్కూం బొడరు!

కనులకింపగు సొగసు

మీరు చలని, హాయి గలిగించే, "హేజ్ లైన్ స్నో,"
అత్యుష్ణ ప్రాంతములందు చర్మ సౌందర్యమును
గలిగించుటకు దివ్యమైనట్టిది, వాడుచున్నప్పుడు, అది
అతిసున్నితమైన చర్మమును శమనపర్చుచూ, మృదువుగాను,
తెల్లగాను వుంచును. చోరనిరోధక ప్యాటింగ్
అనలైన నడుకును గ్యారంటీ చేయుచున్నది.

"HAZELINE' SNOW"

"హేజ్ లైన్' స్నో"

గ్రేడ్ మార్కు

బి. రో. నె. వ. ర. క. మ. డి. కె. ప్రి.